

KÖPING I FRAMTIDEN

ÖVERSIKTSPLAN FÖR KÖPINGS KOMMUN

ANTAGANDEHANDLING 2012-09-24

Organisation

Kommunstyrelsen är uppdragsgivare till översiktsplanen. Arbetet har letts av en politisk styrgrupp med kommunstyrelsens arbetsutskott och miljö- och byggnadsnämndens ordförande.

Projektorganisationen består i övrigt av förvaltningschefgruppen och en projektgrupp där alla förvaltningar och Västra Mälardalens kommunalförbund varit representerade. Projektgruppen har letts av stadsarkitektkontoret. Här följer en uppräknig av de personer som främst varit delaktiga i arbetet att ta fram översiktsplanen för Köpings kommun.

Bilgan Miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken och kapitel 20 Konsekvensbeskrivning är utarbetade av stadsarkitektkontoret med konsultstöd.

Styrgrupp

Elizabeth Salomonsson (s) kommunstyrelsens ordförande, Roger Eklund (s) kommunstyrelsens vice ordförande, Andreas Trygg (v), Ola Saaw (m), Jenny Adolphson (c) och Per Carlesson (s) miljö- och byggnadsnämndens ordförande ersatte Rolf Gustafsson (s) byggnadsnämndens ordförande.

Projektgrupp

Stadsarkitektkontoret	Åsa Westergren (2011/2012), Helena Felldin (tjl 2010), Marie Ekblad (2010), Christina Johansson, Ola Lindholm, Per-Inge Nilsson, Riitta Haukilahti, Thomas Jande
Kultur och fritid	Annelie Hedvall, Lena Johansson
Miljökontoret	Erika Kurberg, Göran Nilsson, Lars Bohlin
Skolan	Barbro Holmqvist ersatte Cliff Andersson
Kolsva kommun	Bo Nilsson
Social- o arbetsm.	David Schanzer-Larsen ersatte Eva Isaksson
Stadskansliet	Lars-Olov Johansson, Ulf Svansbo, Olle Emanuelsson Pia Norstedt
Tekniska kontoret	Elin Granberg, Fredrik Eklund, Sverker Lindberg, Tommy Karlqvist
Västra Mälardalens kommunalförbund	Jens Eriksson
Vård och omsorg	Göran Fagerberg ersatte Jan Svensson

Förvaltningschefgruppen

Stadskansliet	Olle Emanuelsson
Drätselkontoret	Jan Häggkvist
Tekniska kontoret	Tommy Karlqvist
Stadsarkitektkontoret	Per-Inge Nilsson
Miljökontoret	Göran Nilsson
Skolan	Torkel Nilsson
Kolsva kommun	Bo Nilsson
Social- och arbetsmarknadsf.	David Schanzer-Larsen
Vård & Omsorg	Lillemor Qvist
Kultur & Fritid	Christina Axelsson
KBAB	Fredrik Millertson

Konsult

Miljö- och Projekteringsbyrå AB	Monika Jessen, Malin Sernland

Förord

Köpings kommun med både Mälardalen och Bergslagen är unik i sitt läge mitt i Sverige. Tack vare goda kommunikationer kan regionens kulturutbud, studiemöjligheter och arbetsplatser nås på ett enkelt, bekvämt och miljövänligt sätt. På väg via E18 och väg 250, på järnväg via Mäljarbanan eller till sjöss via Mälaren kan såväl personer som gods ta sig till och från Köping. Mälarens öppna landskap, skogarnas porlande bäckar och väl bevarade, kulturhistoriska platser bidrar till människors positiva upplevelser av Köping.

Det finns mycket att bygga vidare på för Köping i framtiden. Det är en utmaning att möta behoven från en växande befolkning och en föränderlig värld. Kommunen behöver ha en planberedskap, det vill säga en översiktlig plan som visar hur mark kan användas vid förändrade behov och vilken mark som bör bevaras orörd. Översiktsplanen från 1990 ersätts nu av en ny modern plan för Köping i framtiden.

Under samrådet hösten 2010 fanns ett stort intresse hos köpingsborna när förslaget till ny översiktsplan - ”Köping i framtiden” presenterades. Det visade sig både genom ett stort deltagande på informationsmöten och i medborgardialoger samt genom det stora antalet skriftliga synpunkter som kom in. Översiktsplanen ställdes ut för granskning från november 2011 fram till februari 2012 och antogs sedan den 24 september 2012 av kommunfullmäktige. Gå gärna in på kommunens hemsida www.koping.se/oversiktsplan där den finns digitalt.

Jag vill tacka för det stora engagemang som många har visat under arbetets gång och hoppas att det fortsätter så att vi, alla tillsammans, kan se till att Köpings kommun möter framtiden med en positiv utveckling.

Elizabeth Salomonsson
Kommunstyrelsens ordförande

Läsanvisningar

I översiktsplanens första kapitel *En ny översiktsplan* beskrivs översiktsplanens roll, den samrådsprocess som arbetet med en ny översiktsplan hittills inneburit och kommunens långsiktiga mål för Köping. Det andra kapitlet *Andra utgångspunkter* tar upp Köping i regionen och dess omvärld.

Varje tematiskt och geografiskt avsnitt inleds med *Mål - det här vill kommunen uppnå*, fortsätter med beskrivning som utmynnar i *Kommunens viljeinriktning - förslag på åtgärder* och avslutas med *Ställningstaganden*.

Översiktsplanen är upplagd kring *tolv olika teman* med var sitt kapitel som redovisar den långsiktiga kommunala planeringen ur olika aspekter. I varje kapitel hittar man både förslag och planeringsförutsättningar som rör respektive ämnesområde.

Längre bak i dokumentet finns *Områdesvisa beskrivningar*. Där sammanställs de förslag till förändringar som föreslås i Köping, Kolsva, Munktorp och på landsbygden. Vissa förslag till förändringar finns redovisade även i respektive temakapitel. I de temavisa kapitlen finns ställningstaganden som innebär

rekommendationer eller skyddsavstånd till ny bebyggelse. I avsnittet *Rekommendationer* listas sådana ställningstaganden.

Riksintressen och *Mellankommunala intressen* beskrivs i olika avsnitt men är också sammanställda i särskilda kapitel.

Riktlinjer för bygglovprövning återfinns i planeringsunderlaget.

Under *Planerade tillägg och planeringsunderlag* finns förtecknat behov av fördjupningar och nya kunskapsunderlag.

Konsekvensbeskrivningen redovisar sociala, ekonomiska och ekologiska konsekvenser av översiktsplanens förslag.

Miljökonsekvensbeskrivningen återfinns i ett eget dokument.

I slutet finns *Ordlista* där ett antal begrepp som använts i dokumentet förklaras.

Till översiktsplanen finns en bilaga med *Planeringsunderlag*. Flera av de temavisa kapitlen hänvisar till denna bilaga där mer information finns att läsa.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Organisation 2

Läsanvisningar 4

1. En ny översiktsplan 6

Politisk viljeinriktning 6

Alla får komma till tals 6

Målbild Köping 2025 7

Kommunens mål 7

2. Andra utgångspunkter 8

Regionala mål, program och planer 8

Samarbete med omvärlden 9

Några fakta om Köpings kommun 10

3. Kommunikationer 12

Vägar 12

Järnvägar 15

Sjöfart 15

Luftfart 16

Gång- och cykelvägar 16

Kollektivtrafik 17

4. Näringsliv 18

Industri, handel och serviceföretag 18

Areella näringar 19

5. Kulturmiljö 23

6. Naturvård 27

7. Vattenplanering 32

8. Friluftsliv och rekreation 35

9. Fritid, kultur och turism 37

10. Boende 40

11. Skola och utbildning 44

12. Vård och omsorg 45

13. Teknisk försörjning 46

Avfall 46

Vatten och avlopp 48

Energiförsörjning 49

IT - data och tele 49

14. Miljö- och riskfaktorer 50

Miljökvalitetsnormer 50

Buller 50

Ras, skred och erosion 52

Översvämning 53

Farligt gods 54

Miljöfarlig verksamhet 54

Magnetfält och master 55

Krisberedskap 56

15. Områdesvisa beskrivningar 57

Tätorten Köping 57

Kolsva tätort 67

Munktorps tätort 69

Landsbygden 71

Rekommendationer 76

16. Riktlinjer för bygglovprövning 76

17. Riksintressen – en sammanställning 77

Riksintresse enligt 3 kap miljöbalken (MB) 77

Riksintresse enligt 4 kap miljöbalken (MB) 79

18. Mellankommunala intressen – en sammanställning 80

19. Planerade tillägg, planeringsunderlag och inventeringar – en sammanställning 81

20. Konsekvensbeskrivning 82

Sociala konsekvenser 82

Ekonomiska konsekvenser 84

Ekologiska konsekvenser 86

Ordlista 87

1. En ny översiktsplan

Tidigare gällande översiktsplan för Köpings kommun är från 1990. Mycket har hänt sedan dess. Förändringar har skett på såväl global som nationell, regional och lokal nivå. Det är bland annat därför som kommunfullmäktige beslutade 1998 att översiktsplanen skulle ses över.

Politisk viljeinriktning

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska alla kommuner ha en aktuell översiktsplan för hela kommunens yta. Enligt miljöbalkens bestämmelser från 2004 ska alla översiktsplaner miljöbedömas.

En översiktsplan ska redovisa den politiska viljeinriktningen när det gäller användning av mark, vatten och byggande i kommunen. Den är ett viktigt instrument för att samordna statliga och kommunala intressen i den fysiska planeringen. Planen är inte juridiskt bindande men den kan användas som underlag för efterföljande beslut.

Alla får komma till tals

Översiktsplanering är en process där viktiga frågor, gemensamma och motstridiga idéer och intressen lyfts fram och diskuteras. Efter som översiktsplanen är en politisk viljeyttring får den starkare genomslag ju bredare förankring den har. Det är viktigt att alla får komma till tals.

Arbetet med den nya kommuntäckande översiktsplanen i Köpings kommun påbörjades 2005 och inleddes med att ett program togs fram. Dessförinnan hade nya kommunala mål för perioden 2006-2012 diskuterats.

Program

Program till översiktsplan var utskickat för samråd under våren 2007 till angränsande kommuner, statliga myndigheter, regionala och kommunala organisationer, bolag och föreningar, politiska partier, kommunala nämnder och förvaltningar. Medborgardialoger hölls i Odensvi, Himmeta-Bro, Munktorp, Västra Skedvi, Kolsva och Köping. Programmet med tillägg antogs av kommunfullmäktige i januari 2008 och är grunden för det här planförslaget.

I programmet anges att översiktsplanen ska fungera som både vision och handlingsprogram. Den ska också fungera som beslutsunderlag för kommunen och andra myndigheter när det gäller frågor som rör planering, bygglov och resurshushållning. Vidare ska översiktsplanen redovisa de förändringar som kan förväntas under kommande år, fram till 2025.

Samråd

Förslaget till översiktsplan var på samråd 4 oktober – 26 november 2010. Under samrådstiden skickade myndigheter och enskilda in 68 yttranden till stadsarkitektkontoret. En ÖP-stuga fanns uppställd på Hökartorget i 5 dagar under samrådstiden. Där kunde medborgare ställa frågor och lämna muntliga synpunkter på översiktsplanen. Ca 100 personer besökte ÖP-stugan. Under samrådstiden genomfördes även medborgardialoger i Kolsva, Munktorp, Odensvi, Himmeta, Västra Skedvi och Köping, där både politiker och tjänstemän fanns representerade för att diskutera och svara på frågor. Totalt deltog 65 personer i medborgardialogerna.

Efter att ha tagit del av yttrandena har dessa bemötts i en samråddedogörelse och bearbetats till ett utställningsförslag.

Utställning och antagande

Utställningen av översiktsplanen har i enlighet med plan- och bygglagen (PBL 1987:10) 4 kap 6 § ställts ut under minst två månader. Förslaget till Köpings kommuns översiktplan ställdes ut fr.o.m. den 14 november 2011 t.o.m. den 3 februari 2012 på kommunens hemsida och stadsarkitektkontoret samt på biblioteken i Köping och Kolsva. Totalt inkom 23 yttranden. Efter utställningen sammanställdes och bemöttes de inkomna yttrandena, vilka finns att läsa i ett utställningsutlåtande. Köpings kommuns översiktplan, Köping i framtiden, slutbearbetades under våren 2012 och antogs av kommunfullmäktige den 24 september 2012.

Målbild Köping 2025

En målbild för hur Köping ska se ut 2025 har tagits fram i arbetet med översiktsplanen.

- ✓ Köping präglas av en hållbar utveckling socialt, ekonomiskt och miljömässigt.
- ✓ Kommuninvånarna är trygga, trivs och är stolta över sin hembygd.
- ✓ I Köping finns en miljömedveten industri med tradition och ett näringsliv med många företag i olika branscher.
- ✓ Goda kommunikationer ger möjlighet till effektiva och miljövänliga transporter.
- ✓ Köping är centrum i Västra Mälardalen för handel, service och utbildning.
- ✓ I Köping finns ett varierat utbud av bostäder i attraktiva lägen. Föreningsliv, kulturutbud och idrott är viktiga.

Kommunens mål

Kommunens fem mål beskriver områdena trygghet, boende, arbete och företagande, kommunikationer samt engagemang. Översiktsplaneringen berörs framför allt av följande punkter:

- Värna och utveckla viktiga miljö- och naturvärden
- Stimulera och underlätta sjönära boende, från Mälaren till Iresjön
- Komplettera stadskärnan med fler bostäder
- Erbjud en variation av nya områden och tomter
- Underlätta nybyggnation på landsbygden och erbjud möjligheter till permanentboende i fritidshusområden
- Skapa boendemiljöer med förutsättningar för en bra livsmiljö; arbete, rekreation och vila
- Erbjud mark för etablering och ha en aktiv planberedskap
- Öka tågtrafiken i Mälardalen med fler, snabbare och bättre tåg
- Bygg motorväg hela vägen mellan Stockholm och Göteborg
- Skapa vackra och välkomnande entréer till Köping
- Förbättra förutsättningarna för sjöfarten på Mälaren
- Bjud in allmänheten till regelbundna medborgardialoger
- Ta till vara ungdomars vilja till inflytande – ett bra *nu* skapar framtidstro

Hela måldokumentet finns på kommunens hemsida www.koping.se.

2. Andra utgångspunkter

Regionala mål, program och planer

Det finns ett flertal regionala mål, program och planer som påverkar den översiktliga planeringen i Köpings kommun.

Miljö kvalitetsmål

Riksdagen har antagit sexton nationella mål för miljö kvaliteter vilka i huvudsak ska vara uppnådda till år 2020. Målen beskriver den kvalitet och det tillstånd för landets miljö, natur- och kulturreсурser som är miljömässigt hållbara på lång sikt.

Målet för det miljöpolitiska arbetet är att överlämna ett samhälle till nästa generation där de stora miljöproblemen är lösta. Miljö kvalitetsmålen ger förutsättningar för att nå en ekologiskt långsiktigt hållbar utveckling.

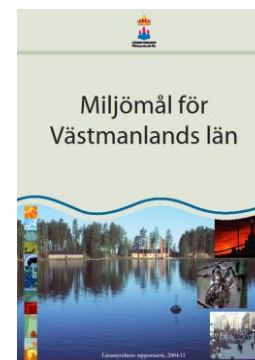
Miljö kvalitetsmålen syftar till att

- främja människors hälsa
- värna den biologiska mångfalden och naturmiljön
- ta till vara kulturmiljön och de kulturhistoriska värdena
- bevara ekosystemens långsiktiga produktionsförmåga samt
- trygga en god hushållning med naturresurserna.

Länsstyrelsen i Västmanlands län beslutar om de regionala miljö målen, vilka är desamma som för riket (förutom hav i balans, levande kust och skärgård samt storslagen fjällmiljö). Skogsstyrelsen beslutar om målet Levande skogar. De sexton miljö målen är:

1. Begränsad klimatpåverkan	6. Säker strålmiljö
2. Frisk luft	7. Ingen övergödning
3. Bara naturlig försurning	8. Levande sjöar och vattendrag
4. Giftfri miljö	9. Grundvatten av god kvalitet
5. Skyddande ozonskikt	10. Hav i balans, levande kust och skärgård

11. Myllrande våtmarker	14. Storslagen fjällmiljö
12. Levande skogar	15. God bebyggd miljö
13. Ett rikt odlingslandskap	16. Ett rikt växt- och djurliv

Utvecklingsprogram

Regeringen gav i uppdrag till samtliga län att ta fram regionala utvecklingsprogram, så kallade RUP. Programmet för Västmanlands län gäller perioden 2007-2020 och visar vilka insatser som länet ska fokusera på för att stärka regional tillväxt och skapa förutsättningar för en hållbar regional utveckling.

Landsbygdsprogram

Länsstyrelsen i Västmanland har i samverkan med Skogsstyrelsen tagit fram ett regionalt landsbygdsprogram för perioden 2007-2013. Där beskrivs bland annat vilka stöd som ges för att utveckla landsbygden.

Länstransportplan

Länsstyrelsen planerar hur statliga pengar ska fördelas till länets vägnät. Senaste gällande plan är Länstransportplan 2010 – 2021 för Västmanlands län.

Samarbete med omvärlden

Inom EU

Sverige är medlem i EU och allt fler framtids- och utvecklingsfrågor löses i ett Europaperspektiv. Större regioner med samverkan mellan flera kommuner blir allt viktigare. Samband finns mellan användning av mark och vatten och regionala utvecklingsfrågor som tillväxt och ekonomi. Inom EU har sambandet resulterat i ett gemensamt framtagande av ESDP, European Spatial Development Perspective. ESDP är en slags grov översiktsplan för hantering av den framtida mark- och vattenanvändningen i Europa.

Inom Mälardalen

Då kommunikationer utvecklas krymper de geografiska avstånden och en hel region knyts samman. Därför behöver kommunerna ta mer hänsyn till regionala faktorer i sina utvecklingsstrategier.

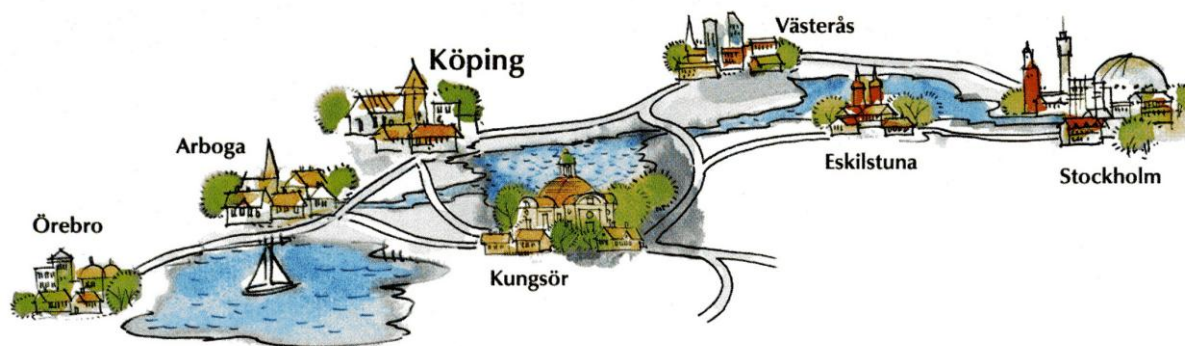
Ett exempel på regionalt samarbete finns inom Stockholm – Mälardalen, där de fem länen Örebro, Uppsala, Stockholms, Västmanlands och Södermanlands län ingår med tre miljoner invånare. Arbetet har bland annat resulterat i en omfattande utbyggnad av infrastrukturen; europavägarna E18 och E20 är tillsammans med

Mäljarbanan och Svealandsbanan utvecklingskorridorer som knyter ihop Mälardalen. Mälardalsrådet har också pekat ut E18 som behöver byggas ut till fyrfilig väg på hela sträckan Stockholm-Örebro.

Köpings kommun ingår även i Stockholm Business Alliance, SBA. Det är ett partnerskap mellan kommuner i Mälardalen som vill fördjupa och utveckla sitt näringspolitiska arbete och locka fler företag att etablera sig i regionen. Internationellt marknadsför sig SBA under det gemensamma budskapet Stockholm - the Capital of Scandinavia.

Inom Västra Mälardalen

Kommunerna Köping, Arboga och Kungsör bildade Västra Mälardalens Kommunalförbund 2006, där Köping är den största kommunen. Samarbete sker i olika frågor som rör allt från kommunal service till näringsliv och turism. Västra Mälardalen är expansiv med cirka 50 000 invånare och ligger strategiskt i landet. Det tar ungefär en halvtimme att ta sig till de närliggande storstäderna Västerås, Örebro och Eskilstuna och cirka en och en halvtimme till Stockholm.

Några fakta om Köpings kommun

Köping ligger centralt i Mälardalen i den västra delen av Västmanlands län vid Mälarens innersta vik, Galten. Köping omges av landsbygd med Kolsva som största tätort utanför staden. Bro, Himmeta, Malma, Munktorp, Odensvi och Västra Skedvi tillhör sedan länge kommunen.

Köpings historia och utveckling

Köpingstrakten började befolkas för ca 5 000 år sedan när landet sakta höjde sig efter inlandsisens tryck. Våra förfäder har lämnat många spår i landskapet. De mäktigaste fornlämningarna är hällristningarna i Häljesta från bronsåldern samt de många fornborgarna, kungagraven Ströbohög och båtgravarna vid Norsa, som alla kom till under första århundradet efter Kristus.

Mälaren var mycket viktig för transporter och sträckte sig längre in i landet än idag. Vid sjöns innersta vik sammanstrålade viktiga landvägar med sjöleden. Området blev tidigt en knutpunkt för handel, hantverk, administration och festligheter. Staden Köping började byggas på åsen i Gamla stan under 1100-talet. Full stadsrättighet fick man inte förrän 1474. Staden växte norrut mot Stora torget där kyrkan, rådhuset och många köpmangårdar låg. Järn var en viktig handelsvara som vägdes ut och skeppades till Stockholm från bruken i Bergslagen.

Under 1800-talets mitt skedde stora omvälvningar i det svenska samhället. Transportmöjligheterna förbättrades när järnvägen byggdes. Folkskola och lasarett uppfördes. Av avgörande betydelse för Köpings utveckling till en modern industristad blev grundandet av Köpings Mekaniska Verkstad (KMV) 1856.

Vid den stora stadsbranden i juli 1889 förstördes stora delar av stadsbebyggelsen söder om ån. Efter branden fick Köping en ny stadskärna. Många av de rikt utsmyckade stenhusen finns fortfarande kvar och sätter sin prägel på centrum.

Djuphamnens utbyggnad på 1930-talet skapade möjligheter för etablering av nya stora industrier som Svenska Salpeterverken (Yara) och Skånska Cementgjuteriet (Nordkalk) söder om ån. Volvo köpte KMV 1942 och byggde en ny anläggning vid Arbogavägen. Inflyttningen var stor och nya bostäder uppfördes i olika delar av staden. Först dominerade produktionen av flerfamiljshus men längre fram tog villabebyggelsen över.

Kolsva tätort växte upp kring Kolsva bruk som grundades på 1600-talet. Bruket hade länge en dominerande ställning i samhället och tillgodosåg bruksarbetarnas behov av såväl bostäder som annan service. Nu utnyttjas brukets byggnader av nya företag. Många Kolsvabor arbetar i Köping och på andra orter.

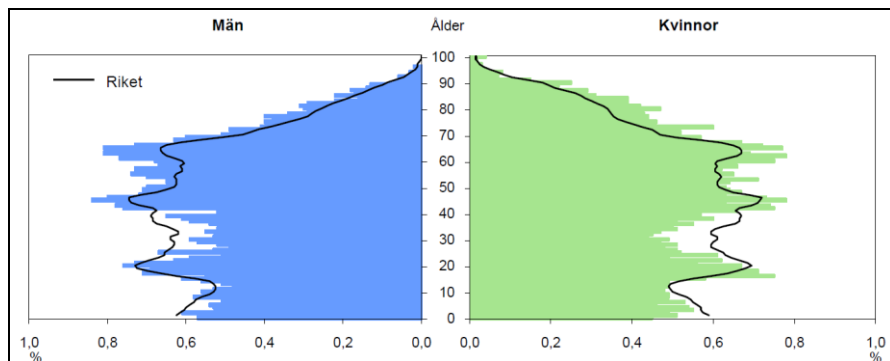
Munktorps kyrkby med prästgård och skola var centrum i en blomstrande jordbruksbygd. Kring järnvägen växte en liten tätort fram med lanthandel, mejeri och villabebyggelse. Nu domineras orten av ett expanderande sågverk.

Befolkning

Demografi

I Köpings kommun bor cirka 25 000 människor. I tätorterna Köping, Kolsva och Munktorp finns cirka 17 750, 2 400 respektive 450 invånare och på landsbygden cirka 4 300.

1991-2000 flyttade fler ut än in i kommunen, ungefär 1 400 personer. Därefter har utvecklingen varit mera positiv. Mellan åren 2000 - 2010 flyttade fler in än ut, drygt 700 personer.

Befolkningspyramiden visar att år 2010 är grupperna 10-24 år och 40-74 år stora medan grupperna 0-9 och 25-39 år är förhållandevis små. Att de kring 25 år är få är inte särskilt anmärkningsvärt eftersom många i den åldern flyttar till andra orter för att arbeta eller studera, för att sedan kanske återvända. Att de i åldern 30-40 år inte är fler kan däremot relateras till att det på 1990-talet, efter avslutad skolgång, var svårt att få arbete på hemorten och att man därför sökte sig till andra orter, och blev kvar. De avspeglar sig också i att det är relativt få barn i åldern 0-9 år.

Befolkningsprognos 2015

2009 gjorde Länsstyrelsen en befolkningsprognos för 2015. Enligt huvudalternativet förväntas befolkningen öka något - från 24 800 till 25 100.

Utbildningsnivå

Utbildningsnivån är förhållandevis låg i kommunen. I åldern 20-64 år, har 23 % av Köpingsborna eftergymnasial utbildning medan det i

riket är 37 %. Här finns också en klar skillnad mellan könen. 19 % av Köpings yngre män har eftergymnasial utbildning medan 28 % av kvinnorna har det – och i riket är andelarna 33 respektive 41 %.

En av Köpings utmaningar är att höja utbildningsnivån då industrin som är så dominerande i Köping nu kräver det. Konsekvensen av den låga utbildningsnivån är att Köping har en av landets högsta arbetslöshet och därmed höga kostnader för försörjningsstöd.

Integration

I Köping är ungefär 16 % av invånarna utrikes födda (i riket 15 %). Personer med utländsk bakgrund tillför nya kompetenser och möjligheter för kommunens utveckling.

Arbetspendling

Arbetsmarknaden i Köpings kommun sysselsätter inte bara de egna invånarna utan också människor från regionen runt omkring. Varje arbetsdag reser omkring 2 800 personer till Köping för att arbeta, samtidigt som ca 2 500 Köpingsbor pendlar till andra kommuner. Det ger ett positivt pendlingsnetto på cirka 300.

År 2009 var det högsta antalet tillresande, 665 personer, från Kungsör följt av Arboga med 647, Västerås 482, Hallstahammar 247 och Skinnskatteberg 212. Mot de orterna, utom Västerås, hade Köping ett positivt pendlingsnetto: speciellt Kungsör och Arboga med 400 respektive 276 . Mot Västerås är däremot pendlingsnettot - 435 eftersom 917 Köpingsbor arbetar där. Den övergripande bilden är att Köping har positiva pendlingsnetton mot de mindre grannkommunerna och ett negativt mot Västerås (Källa: Arbetspendling inom länet 2009, SCB 2011).

3. Kommunikationer

MÅL – det här vill kommunen uppnå

Vägar:

- *Vägar ska hålla en hög standard när det gäller trafiksäkerhet, utformning, tillgänglighet och miljöpåverkan.*
- *Planering ska ske så att störningar från trafiken kan minska.*
- *Barriäreffekten av väg 250 genom staden ska minskas.*
- *Vägnätet på landsbygden ska förbättras.*

Järnvägar:

- *Järnvägar ska hålla en hög standard när det gäller trafiksäkerhet, utformning, tillgänglighet och miljöpåverkan.*
- *Tågtrafiken ska tillfredsställa både passagerares och gods-transporters behov.*
- *Planering ska ske så att störningar från trafiken kan minska.*
- *Restiden med tåg till Stockholm ska minska.*

Hamn och sjöfart:

- *Verksamheten i Köpings hamn ska ges förutsättningar att kunna utvecklas.*

Gång- och cykelvägar:

- *En god framkomlighet ska finnas för cyklister och fotgängare.*

Kollektivtrafik:

- *Kollektivtrafik ska främjas.*

Bra fungerade kommunikationer och transporter är av stor betydelse för kommunen och en god infrastruktur är avgörande för kommunens utveckling.

Det finns en trafikplan för tätorterna Köping, Kolsva och Munktorp som kommunen arbetar efter. Syftet med trafikplanen är att beskriva hur trafiknäten i tätorten kan utformas för att bättre klara sina respektive uppgifter. Målet är säkrare, miljövänligare, trivsammare och vackrare tätortsgator för fordonstrafikanter, gående och cyklister.

I [planeringsunderlaget](#) finns mer information om kommunikationer, bland annat de transportpolitiska målen.

Vägar

Köpings kommun genomkorsas av E18 och länsväg 250. Vägarna utgör de väsentligaste entréerna till Köpings tätort. Länsväg 250 är en del av huvudvägnätet i Köping. E18 är av riksintresse.

Länsstyrelsen gör en Länstransportplan (LTP) där statliga pengar fördelas till det regionala vägnätet. Objekt i Köpings kommun, enligt LTP 2010-21 är ombyggnad av Bergslagsvägen genom tätorten Köping och mötesfria vägar mellan Köping-Kolsva och Köping-Kungsör.

Länsstyrelsen har beslutat om utökade byggnadsfria avstånd längs vissa vägar; 50 meter längs E18 och 30 meter längs länsväg 250. I övrigt gäller det generella avståndet på 12 meter för de allmänna vägarna.

Kommunens viljeinriktning för vägar – förslag på åtgärder

1. Bygg ut E18/ E20 till motorväg

E18 mellan Köping och Västerås har inte motorvägsstandard. En utbyggnad av E18 till motorväg skulle öka kapaciteten för vägen och lösa problem för kommunen. Problemet är att då E18 är avstängd leds trafiken om till länsväg 558 via Ringvägen, vilket medför buller för närboende och risker ur trafiksäkerhetssynpunkt. Stora mängder farligt gods transporteras på vägen vilket riskerar säkerheten vid en eventuell olycka.

En förstudie av E18 som motorväg finns framtagen. För näringslivet är det av betydelse att E20 mot Göteborg ges en bättre standard.

2. Infart Öster – E18 till Västeråsvägen (länsväg 558)

När Köping växer österut kommer en ny Infart Öster om staden att behövas. Med en sådan infart skulle trafiken till Norsa industriområde, dit farligt gods transporteras, inte behöva gå genom Köpings centrala delar. Vägreservatet (T:5) är markerat på karta Kommunikationer.

3. Bind samman Ullvileden med Ängebyleden

Mark för en ny väg reserveras väster om Volvo mellan Ullvileden och Ängebyleden (T:6). På så sätt slipper tung trafik mot Norsa korsa järnvägen och svänga vänster in på länsväg 250.

4. Förläng Ringvägen till Ängebyleden

En förlängning av Ringvägen till Ängebyleden behövs för framtida bostads- och verksamhetsområden (T:7).

5. Bind samman Bergslagsvägen och Järnvägsgatan

En ny förbindelse föreslås mellan Järnvägsgatan och Bergslagsvägen (T:11) för att underlätta trafik som ska ledas om eller har transporter mot Järnvägsgatan. Se kapitel [Områdesvisa beskrivningar](#).

6. Minska barriäreffekten och öka trafiksäkerheten

Trafikverket och kommunen studerar ombyggnad av Bergslagsvägen, länsväg 250 genom Köpings tätort (T:10). Vägen är dimensionerad för tidigare trafikflöden då E18 gick rakt genom tätorten. Det finns en förstudie framtagen som bland annat syftar till att minska barriäreffekten, öka trafiksäkerheten och förbättra miljön genom minskat buller och attraktivare stadslandskap. Kommunen ser över användning och utformning av intilliggande områden och anslutande gator.

7. Förbättra vägstandarden för utveckling av landsbygden

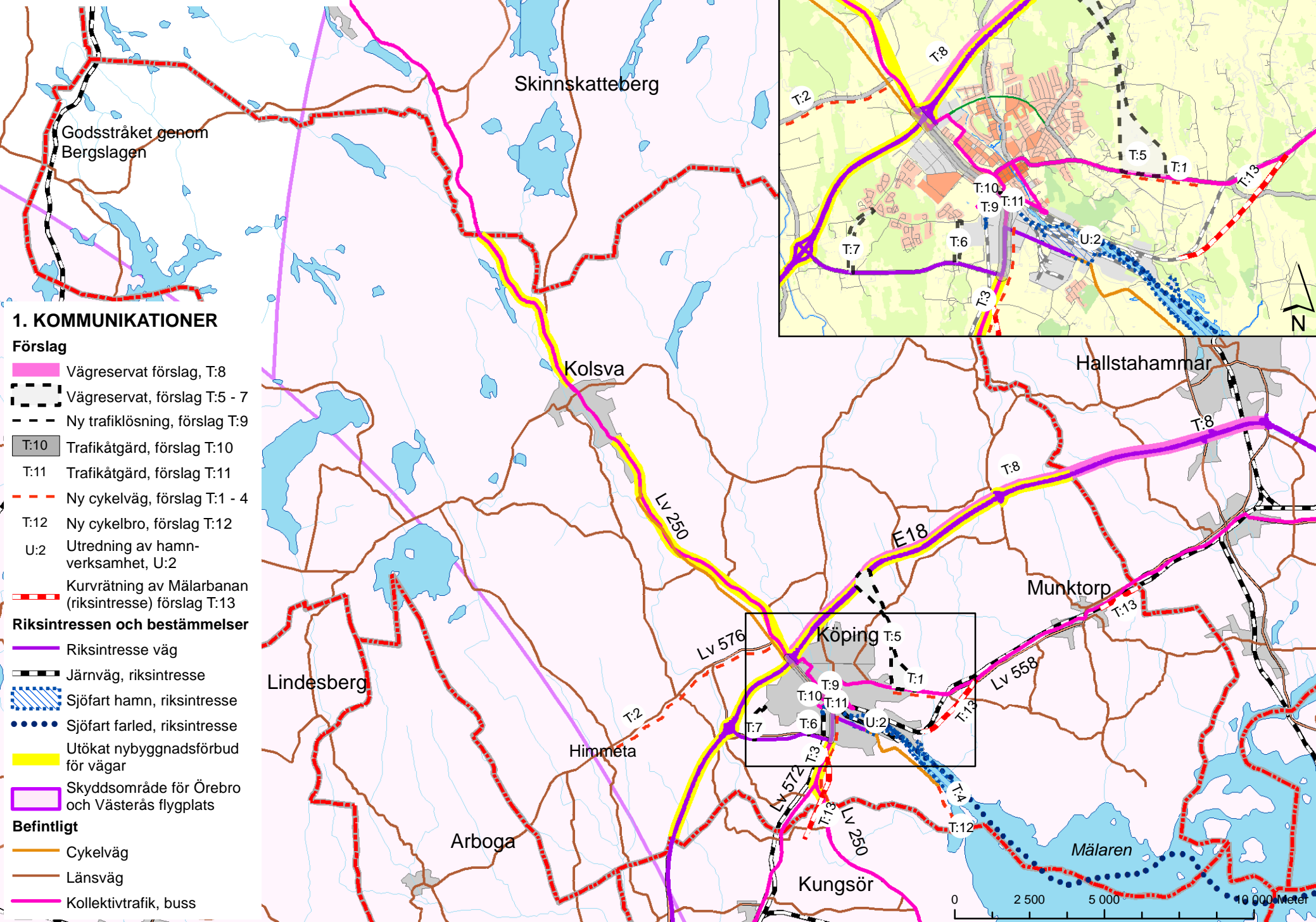
Vägstandarden i kommunen varierar. De statliga allmänna vägarna mellan Köping, Kolsva och Munktorp har godtagbar standard medan några av de övriga är sämre. Vägar i det enskilda nätet är i behov av större upprustningsåtgärder. På de kommunala vägarna släpar belägningsunderhållet efter.

8. Behov av uppdaterat underlag

Trafikplanen behöver uppdateras.

Ställningstaganden Vägar

- ▶ Kommunen ska verka för att E18/E20 byggs ut till motorväg mellan Stockholm och Göteborg (T:8).
- ▶ Kommunen ska verka för Infart Öster, en ny infart från E18 till tätorten Köping (T:5).
- ▶ Mark reserveras för nya vägar mellan Ullvileden-Ängebyleden och Ringvägen-Ängebyleden (T:6-7).
- ▶ Kommunen ska verka för att barriäreffekten av Bergslagsvägen i Köping minskar vid ombyggnad av vägen (T:10).
- ▶ Kommunen ska verka för högre standard på det statliga vägnätet på landsbygden.
- ▶ En ny trafikplan ska tas fram.

1. KOMMUNIKATIONER

Förslag

- Vägreservat förslag, T:8
- Vägreservat, förslag T:5 - 7
- Ny trafiklösning, förslag T:9
- T:10 Trafikåtgärd, förslag T:10
- T:11 Trafikåtgärd, förslag T:11
- Ny cykelväg, förslag T:1 - 4
- T:12 Ny cykelbro, förslag T:12
- U:2 Utredning av hamnverksamhet, U:2
- Kurvrätning av Mälarbanan (riksintresse) förslag T:13

Riksintressen och bestämmelser

- Riksintresse väg
- Järnväg, riksintresse
- Sjöfart hamn, riksintresse
- Sjöfart farled, riksintresse
- Utökat nybyggnadsförbud för vägar
- Skyddsområde för Örebro och Västerås flygplats

Beifintligt

- Cykelväg
- Länsväg
- Kollektivtrafik, buss

Järnvägar

Järnvägen är av betydelse för företags- och hamnverksamheten i Köping men även för näringslivet i regionen. Därför är det viktigt att järnvägsnätet är väl utbyggt så att godstrafiken kan fungera på ett bra sätt. Tågtrafiken är stommen i kollektivtrafiken och måste ges högsta prioritet.

Två järnvägslinjer passerar genom Köpings kommun; Mäljarbanan och Godsstråket genom Bergslagen. Båda järnvägslinjerna är av riksintresse, liksom växlingsbangården i Köpings hamn och de planerade kurvrätningarna på Mäljarbanan.

Mäljarbanan är viktig för Köpings kommunikationer, bland annat med tanke på arbetspendlingen. Förbindelserna mot Stockholm som störs av lokaltrafik, kommer att förbättras med Citybanan som planeras vara klar 2017. Hela Mäljarbanan kommer då att få kortare restider, ökad turtäthet och förbättrad punktlighet.

För att ytterligare förbättra tågtrafiken mellan Göteborg och Stockholm finns behov av dubbelspår, dels genom Köping men även på andra sträckor på Mäljarbanan.

Kommunens viljeinriktning för järnvägar – förslag på åtgärder

1. Kurvrättning för snabbare tågförbindelse

I översiktsplanen från 1990 föreslås tre kurvrätningar av järnvägsspåren utanför Köpings tätort, vilka är riksintresse för järnväg (T:13). Reservaten behålls för att möjliggöra en framtida spårförbättring till Stockholm.

2. Skydda järnvägen

Intill järnvägen finns risk för urspärning, störande buller och vibrationer. Ny bebyggelse bör därför inte placeras i närheten av järnvägen.

Ställningstaganden Järnvägar

- ▶ *Mark reserveras för dubbelspår och kurvrätningar av Mäljarbanan (T:13).*
- ▶ *Inom 200 meter från befintlig järnväg och planerad kurvrättning ska ny bebyggelse prövas mot järnvägens intresse.*
- ▶ *Ny bebyggelse inom 30 m från befintliga järnvägar som kan påverka järnvägens funktion kommer normalt inte att tillåtas.*
- ▶ *Kommunen ska verka för planskild korsning vid Mäljarbanan – Sjötullsvägen (T:11).*
- ▶ *Kommunen är positiv till att ordna spåranslutningar till industriområden.*

Sjöfart

Sjöfarten har stor betydelse för näringslivet. Avlastning av vägtransportnätet, utveckling mot mer närsjöfart och ökad handel, inte minst österut, innebär att hamnarnas betydelse för en hållbar utveckling kommer att växa.

Regeringen har beslutat att satsa på en utbyggnad av slussen i Södertälje. Det betyder att större fartyg, 160x23x7 meter, kan nå hamnarna i Köping och Västerås och att både sjöfart och näringsliv i regionen kan utvecklas. Det innebär också att lands- och järnvägsnätet avlastas från godstransporter och avtappningsmöjligheterna förbättras på Mälaren vid extremt höga vattennivåer. Kommunen ser positivt på en utveckling av sjöfarten och har därför beslutat att vara med och finansiera utbyggnaden av Södertälje sluss inklusive fördjupning av Mäljarfarleden.

Hamnens kontakt med järnvägen i Köping möjliggör omlastning från järnväg till båt eller långtradare. Mäljarhamnar AB som ägs av Köpings och Västerås kommuner driver verksamhet i djuphamnen,

oljehamnen och vid Norsakajen för Lantmännen. Mälarfjärden och Köpings hamn är av riksintresse och är viktiga för utvecklingen av kommunens näringsliv.

Kommunens viljeinriktning för hamn och sjöfart – förslag på åtgärder

1. Effekter av större fartyg

För att möjliggöra transporter med ökat tonnage genomfördes en fördjupning av Mäljarleden under 1970-talet. Ytterligare fördjupning (muddring) kan komma att bli aktuell. En regional utredning behövs för att studera lämpligt område för uppläggning av muddermassor. Även de effekter som större fartyg kan få för Köpings hamn och de möjligheter till nya transportlösningar som öppnas för ortens näringsliv behöver utredas.

2. Skydda hamnen och sjöfarten mot andra intressen

Hamnen i Köping är av vital betydelse för företag i kommunen och dess omland. Förutom hamn för båttrafik är platsen också en omlastningsterminal för gods på järnväg och väg. För att inte försvåra för hamnen får bostäder och verksamheter som är känsliga för störning inte lokaliseras nära hamnen.

Ställningstaganden Sjöfart

- ▶ *Hur hamnen kan utvecklas för att ta tillvara näringslivets framtida behov ska utredas.*
- ▶ *Nya bostäder och verksamheter som kan störas av hamnens verksamhet kommer normalt inte att tillåtas.*
- ▶ *Vilka effekter större fartyg får samt var upplägg för eventuella muddermassor från fördjupning av Mäljarleden ska vara bör utredas regionalt (U:2).*

Luffart

I Köping finns ett sportflygfält, något trafikflyg finns inte. I Västerås och Örebro finns flygplats med trafikflyg. Vid en flygplats finns olika skyddsområden i luftrummet för att flygverksamheten ska fungera säkert. Skyddsområdena för Örebro och Västerås flygplatser är 55 km runt flygplatserna. Området sträcker sig därmed in över Köpings kommun och ska uppmärksammas i samband med planering av höga byggnationer som t.ex. vindkraftverk och master.

Ställningstaganden Luftfart

- ▶ *Kommunen ska uppmärksamma skyddsområdena för Örebro och Västerås flygplatser.*

Gång- och cykelvägar

Cykling och promenader har positiva effekter på miljö, trafiksäkerhet, tillgänglighet och folkhälsa. Köpings kommun har ett väl utbyggt cykelvägnät.

Kommunens viljeinriktning för gång- och cykelvägar – förslag på åtgärder

1. Köping-Kungsör

Länsväg 250 mellan Köping och Kungsör, som idag är en 13 meter bred väg med gott om utrymme för cyklister, planeras för en 2+1 väg. Trafikverket planerar för att göra det möjligt att cykla mellan Köping och Kungsör även efter en ombyggnation (T:3). Parallellt undersöks möjligheten att bygga en gång- och cykelbro från Malmön till Jägaråsen i Kungsörs kommun, vilket skulle förkorta cykelvägen Köping - Kungsör avsevärt och göra den säkrare (T:12). Gång- och

cykelvägen från Köpings tätort hela vägen till Malmönvägens vändplan ska byggas ut (T:4).

2. Köping-Himmeta och Köping-Munktorp

Mellan Köping och Himmeta och på del av sträckan mellan Köping och Munktorp finns inga säkra cykelvägar. Kommunen anser att sådana bör byggas (T:2, T:1).

3. Förbättra gång- och cykelvägnätet enligt trafikplanen

I trafikplanen finns förslag om att *förbättra* gång- och cykelvägnätet i Köpings, Kolsva och Munktorps tätorter.

Ställningstaganden Gång- och cykelvägar

- ▶ Kommunen ska verka för att Trafikverket bygger cykelväg från Köping till Himmeta (T:2), mot Munktorp (mellan Erikslundsvägen och viadukten)(T:1) och utmed länsväg 250 till Kungsör (T:3).
- ▶ Kommunen ska verka för att tillsammans med Kungsörs kommun och Trafikverket bygga en gång- och cykelbro till Jägaråsen (T:12).
- ▶ Kommunen ska fortsätta arbeta med att förbättra gång- och cykelvägnätet i enlighet med antagen trafikplan.

Kollektivtrafik

En väl fungerande kollektivtrafik medverkar till en positiv regional utveckling, se även avsnittet Järnvägar ovan.

Ställningstaganden Kollektivtrafik

- ▶ Kommunen ska verka för att det finns en väl fungerande kollektivtrafik mellan tätorterna i regionen.
- ▶ Den regionala och kommunala kollektivtrafiken ska beaktas vid fysisk planering.

Cykelväg utmed Tunadalsgatan i Köping

4. Näringsliv

MÅL – det här vill kommunen uppnå

Industri, handel och serviceföretag:

- *Välbelägna och attraktiva områden för företag ska kunna erbjudas. Det ska finnas goda förutsättningar för både ny-etableringar och utveckling av redan befintliga företag. Köpings goda logistkläge ska utnyttjas och områden för verksamheter med speciella behov ska kunna erbjudas som till exempel mark med spåranslutning och närhet till hamn. Det ska alltid finnas flera alternativ av planerade markområden att erbjuda både stora och små företag.*
- *Näringslivet ska utvecklas mot en ökad differentiering. För att underlätta en sådan förändring ska det finnas möjligheter till utveckling av kontorslokaler och etableringar i attraktiva lägen.*
- *Köpings handel ska fortsätta utvecklas genom marknadsföring av den handelsmark som finns vid Entré Köping. Stads-kärnans handel är också mycket viktig för att bevara ett levande centrum och förutsättningar ska ges för att handeln i Köpings centrum ska kunna utvecklas ytterligare.*

Jord- och skogsbruk:

- *Näringar som kan komplettera jord- och skogsbruket på landsbygden ska ges förutsättningar att kunna utvecklas.*
- *Det öppna landskapet ska behållas.*

Ämnen och material:

- *Kommunen ska verka för att minska användning av ändliga naturresurser.*

Industri, handel och serviceföretag

Ett väl utvecklat näringsliv och handel utgör grunden för samhällets välstånd och tillväxt. I en ständigt pågående förändring sker för närvarande en förskjutning från tillverkningsindustrin till tjänstesektorn

med service och kunskapsintensiv verksamhet. En ökad globalisering innebär att konkurrensen ökar och nya ägarstrukturer medför att näringslivets tidigare starka lokala förankring försvagas.

Köping är ett regionalt arbetsmarknadscentrum vilket bland annat syns i pendlingsstatistiken: ungefär 25 % av de förvärvsarbetande pendlar in till Köping, där ca 11 000 arbetstillfällen finns. Det finns två större handelsområden i kommunen, Köpings centrum och Entré Köping vid E18 och ett mindre i Kolsva centrum.

Det är viktigt för fler än de handelsinriktade verksamheterna att synas. Därför efterfrågar också den växande sektorn inom logistik och lager trafikorienterade lägen. Köping har ett bra logistiskt läge i expansiva Mälardalen direkt intill E18 med tillgång till tågförbindelser via Mälärbanan och sjöfart via hamnen.

I kapitlet [Områdesvisa beskrivningar](#) finns detaljerade förslag till nya verksamhetsområden.

Kommunens viljeinriktning för näringslivet – förslag på åtgärder

1. Öka differentieringen av näringslivet

Tillverkningsindustrin dominerar i Köping vilket är både en styrka och en svaghet. En styrka på så sätt att det i Köping finns kompetens och avancerad produktionskapacitet samlad inom det verkstadsme-kaniska området. En svaghet på så sätt att kommunens utveckling blir beroende av konjunktursvängningar och strukturella processer nationellt och internationellt. Ett differentierat näringsliv skulle ge en stabilare och mindre sårbar arbetsmarknad.

2. En god planberedskap

En god planberedskap är nödvändig för att kunna utveckla näringslivet och locka nya etableringar till kommunen. Köpings kommun har brist på detaljplanerad mark för ytkrävande verksamheter, varför ytterligare planläggning erfordras. I Kolsva och Munktorp bedöms planberedskapen vara tillräcklig för att motsvara efterfrågan på mark under planperioden.

3. Balans mellan centrumhandeln och handeln vid Entré Köping

Handeln växer framför allt i externa områden, i allt storskaligare miljöer. För att stadskärnan inte ska utarmas är det viktigt att hitta en balans mellan den centrala och externa handeln.

Ställningstaganden Industri, handel och serviceföretag

- ▶ *Kommunen ska verka för att attraktiva kontorslokaler i centrala delar av Köping utvecklas samt skapa förutsättningar för att utveckla intressanta markområden att erbjuda tjänsteproducerande företag.*
- ▶ *Köping ska alltid ha minst 50 000 m² detaljplanerad mark att erbjuda för respektive verksamhet handel och kontor, hantverk och småindustri samt transport/logistik.*
- ▶ *Vid Entré Köping vid E18 bör främst volymhandeln utvecklas.*
- ▶ *Köpings handelsområden kompletterar varandra och bör utvecklas parallellt för att kunna öka handeln totalt i Köping.*

Areella näringar

Över hälften av kommunens yta är skog och en fjärdedel åker, vilket framgår av karta Areella näringar. Skogen dominerar i norr medan den viktigaste åkermarken återfinns i Mälardalskapet.

Jord- och skogsbruk och yrkesfiske

Utöver betydelsen för vår gemensamma försörjning är ett aktivt jordbruk avgörande för en levande landsbygd och för att behålla ett öppet landskap. Skogen har stor ekonomisk betydelse men är också viktig för rekreation och rörligt friluftsliv. De areella näringarna måste kunna skötas ekonomiskt och rationellt samtidigt som hänsyn tas till värdefulla kultur- och naturmiljöer.

Mälaren är riksintresse för yrkesfiske. Läs mer om riksintressen i kapitlet [Riksintressen](#).

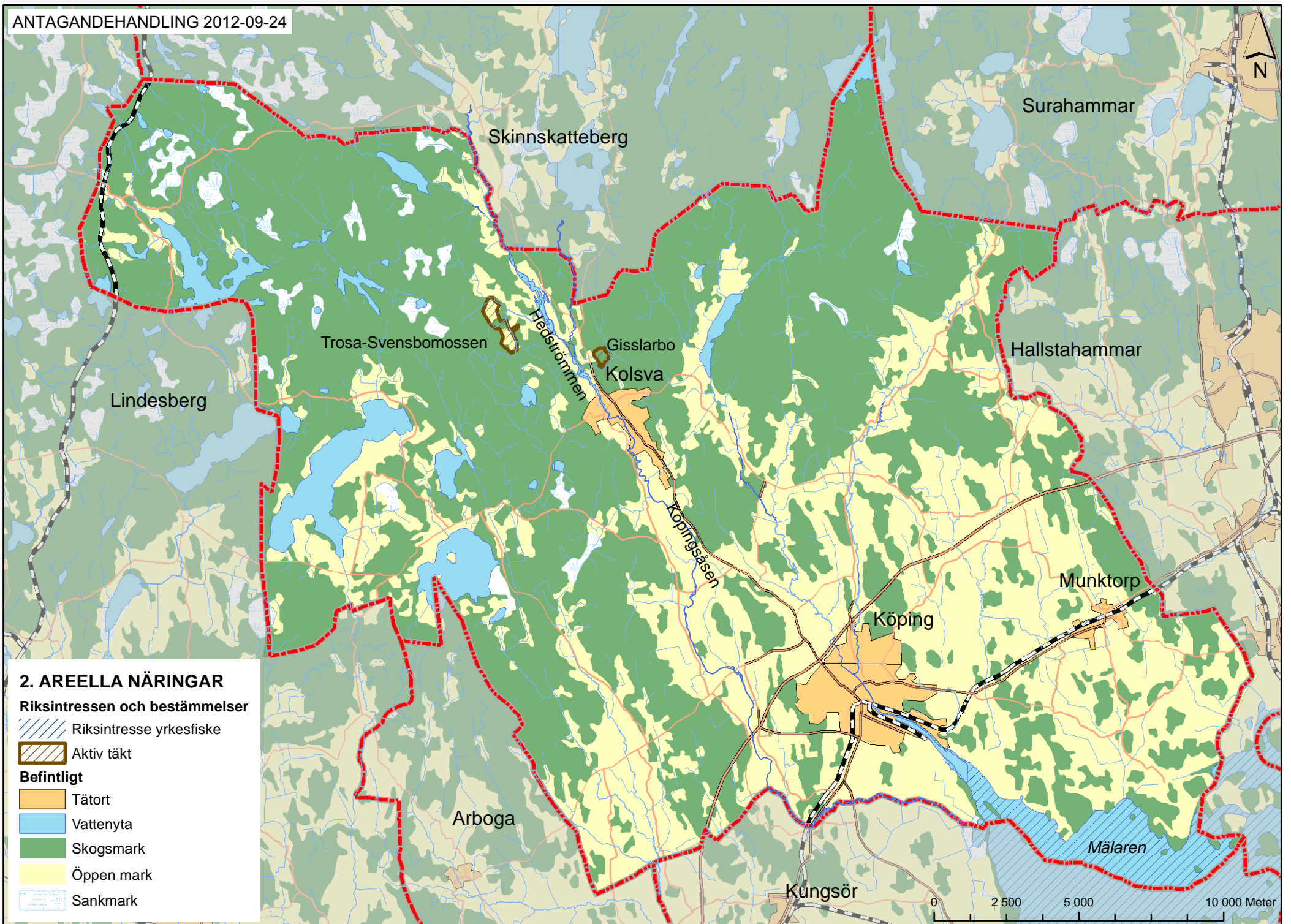
Villkoren för de areella näringarna och jordbrukspolitiken styrs till stora delar av nationella beslut och inte minst av beslut inom EU. Möjlighet att påverka på kommunal nivå är begränsad.

Under 2002-2004 inventerade länsstyrelsen länets värdefulla ängs- och betesmarker. Arealen hävdad naturbetesmark har minskat med cirka 20 procent eller hundra hektar sedan 1990, varav 75 hektar har bedömts ha värden som motiverar en restaurering.

Rapsåker

Kommunens viljeinriktning för jord- o skogsbruk och yrkesfiske – förslag på åtgärder

1. Jordbruksmarkens värde är betydelsefull

Enligt en åkermarksklassificering som länsstyrelsen gjort, har stora delar av jordbruksmarken i kommunen mycket goda produktionsförutsättningar och är därför av väsentligt intresse för jordbruket.

2. Djuren är viktiga för det öppna landskapet

Djurhållningen är spridd men dominerar i kommunens östra del. Hästgårdar bidrar till det öppna landskapet.

3. Hänsyn till yrkesfisket

Hela Mälaren är av riksintresse för yrkesfisket, både som fångstområde och som lek- och uppväxtområde för gös. Vattenkvaliteten ska upprätthållas och eventuella åtgärder som muddring, grävning och fyllning ska ske med så stor hänsyn som möjligt till områdets betydelse för fisket.

Ställningstaganden Jord- och skogsbruk och yrkesfiske

- ▶ *Markens värde för jordbruksproduktion ska alltid beaktas vid tätortsutbyggnad och vid enskilda exploateringsföretag.*
- ▶ *Kommunen ska verka för en god infrastruktur som underlättar för kompletterande näringar på landsbygden.*
- ▶ *Mark som har stor betydelse för skogsnäringen ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt försvårar ett rationellt skogsbruk.*
- ▶ *Mark- och vattenområden som har stor betydelse för yrkesfisket ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försämra näringens bedrivande.*

Skördetid

Ämnen och material

Sand, grus och berg är viktiga resurser för kommande generationer. Naturgrusförekomster har ofta stora värden för grundvatten, landskapsbild, friluftsliv, kulturmiljö, geologi och växtliv. Produktionen styrs numera över från naturgrus till bergkross. Köpingsåsen med bi-åsar exploaterades under 1900-talet. Resultatet blev stora sår i naturmiljön, som i vissa delar har återställts till sin form.

Täktverksamhet gör stora ingrepp i landskapet. Förutom brytning av material förekommer tvättning av grus och sand, sortering och krossning av berg vilket kan störa omgivningen.

I kommunen finns inget område utpekad som riksintresse för värdefulla ämnen och material. Däremot finns ett par aktiva täkter för brytning av berg och torv, se karta Areella näringar. Material från den pågående bergtäkten i Gisslarbo har visat sig hålla god kvalitet. Tillstånd gäller till och med 2028 och avser uttag av 2,7 miljoner ton berg samt mottagning, bearbetning, tillverkning och återvinning av andra material. Trosa - Svensbomossen har tillstånd för uttag av högst 30 000 kubikmeter torv per år i 25 år, fram till år 2025.

Vid utvinning av torv påverkas natur- och vattenmiljön negativt. Torvmarken har ofta mycket höga naturvärden och det tar lång tid för en torvmark att återbildas.

Kommunens viljeinriktning för ämnen och material – förslag på åtgärder

1. Krossberg istället för naturgrus

Det har funnits gott om naturgrus i kommunen men tillgångarna har exploaterats hårt. Några ytterligare naturgrustäkter bör inte öppnas. Materialbehovet kan tillgodoses genom krossberg från täkter med berg i stället för naturgrus.

2. Behov av planeringsunderlag

För Köpings kommun finns ingen materialförsörjningsplan. En materialförsörjningsplan är viktig för samhällets behov utifrån ett regionalt perspektiv. En materialförsörjningsplan bör samordnas med närliggande kommuner.

Ställningstaganden Ämnen och material

- ▶ *Kommunen ska verka för att materialbehovet till byggen och anläggningar tillgodoses genom krossberg från bergtäkter.*
- ▶ *Kommunen ska verka för att minska användningen av torv som bränsle.*
- ▶ *Kommunen har en mycket restriktiv inställning till nya torvtäkter.*
- ▶ *Pågående återställningsarbeten i Köpingsåsen ska fortsätta och stor hänsyn ska tas till den närliggande Hedströmmen.*
- ▶ *Kommunen ska verka för att en regional materialförsörjningsplan tas fram.*

5. Kulturmiljö

MÅL – det här vill kommunen uppnå

- *Kommunen ska verka för att värdefulla kultur- och rekreativsmiljöer behålls och utvecklas, även sådana områden som har potential för besöksnäring eller betydelse för kommunens invånare.*
- *Kommunen ska verka för att den kulturhistoriska bebyggelsen värnas både som enskilda byggnader och i sitt miljömässiga sammanhang.*
- *Kulturmiljöerna ska stärka Köpings identitet och attraktionskraft.*

Den miljö som formats av människan kallas kulturmiljö. Den består av den byggda miljön men också av det kulturlandskap som uppstått genom samspel mellan människa och natur under årtusenden.

Landsbygden i Köpings kommun bär många spår från äldre tider i form av fornlämningar och odlingslandskap med vägar och byggnader som kanske förnyats men ändå fogats in i en lång tradition. Framför allt längs Hedströmmen finns lämningar från den betydelsefulla järnhanteringen. Del av Hedströmsdalen med Bernshammar och del av Kolsva bruk är riksintresse. Se kapitel [Riksintressen](#).

I Köpings stad kan utvecklingen följas från medeltiden när den första stadsbebyggelsen uppstod och framåt. Den gedigna och enhetliga stenstad som tillkom efter stadsbranden visar det sena 1800-talets och tidiga 1900-talets handelsstad. Men störst påverkan har industrialiseringen, som startade med grundandet av Köpings Mekaniska Verkstad, haft för stadens nuvarande form och levnadsförutsättningar.

Många byggnader har under senare år genomgått förändringar genom ombyggnad, användning av nya material m.m. som starkt påverkat deras karaktär. Vissa byggnadskategorier framför allt inom industri och jordbruk har blivit överflödiga och många byggnader har rivits. Samtidigt har kunskapen och intresset för bebyggelsens kulturhistoriska värden ökat i samhället och många fastighetsägare sköter sina byggnader väl.

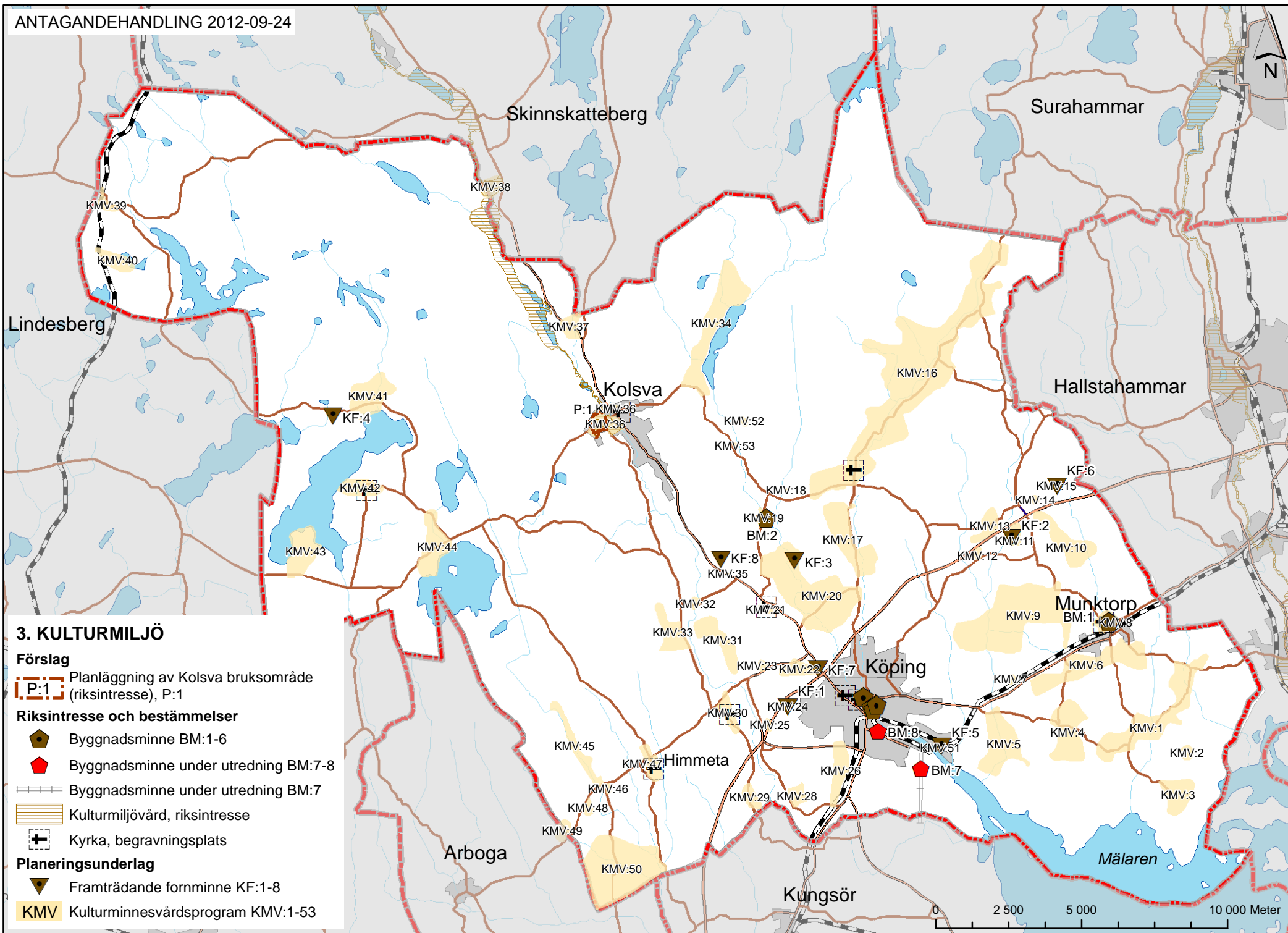
I Köping finns sex byggnadsminnen, *BM:1 Munktorps prostgård, BM:2 Vahlsta säteri, BM:3 Köpings prostgård, BM:4 Gamla Apotekshuset, BM:5 Tingshuset och BM:6 Nyströmska gården. BM:7 Linbanan till Forsby och BM:8 Hästens Sängar* är under utredning.

Köping är en fornminnesrik kommun. Nedanstående fornminnen är de mest framträdande i kommunen och har markerats på karta.

*KF:1 Skoftesta skans
KF:2 Häljesta hällristningar
KF:3 Korsslöts skans
KF:4 Jättekyrkans fornborg
KF:5 Norså båtgrovar
KF:6 Visbergets fornborg
KF:7 Ströbohög
KF:8 Åsby gravfält*

I Köpings stad kan bebyggelseutvecklingen följas från medeltid till industrisamhällets tid. *Arkitekturguiden* från 2004, reviderad 2010, beskriver kulturhistoriskt värdefull bebyggelse i tätorten.

I [planeringsunderlaget](#) finns mer information om kulturmiljövård. Där finns bland annat lagstiftning inom kulturmiljö, beskrivning av byggnadsminnen och riksintressen samt vilka kulturhistoriska inventeringar som finns.

3. KULTURMILJÖ

Förslag

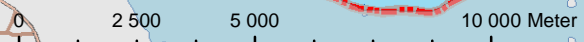
Planläggning av Kolsva bruksområde (riksintresse), P:1

Riksintresse och bestämmelser

- Byggnadsminne BM:1-6
- Byggnadsminne under utredning BM:7-8
- Byggnadsminne under utredning BM:7
- Kulturmiljövård, riksintresse
- Kyrka, begravningsplats

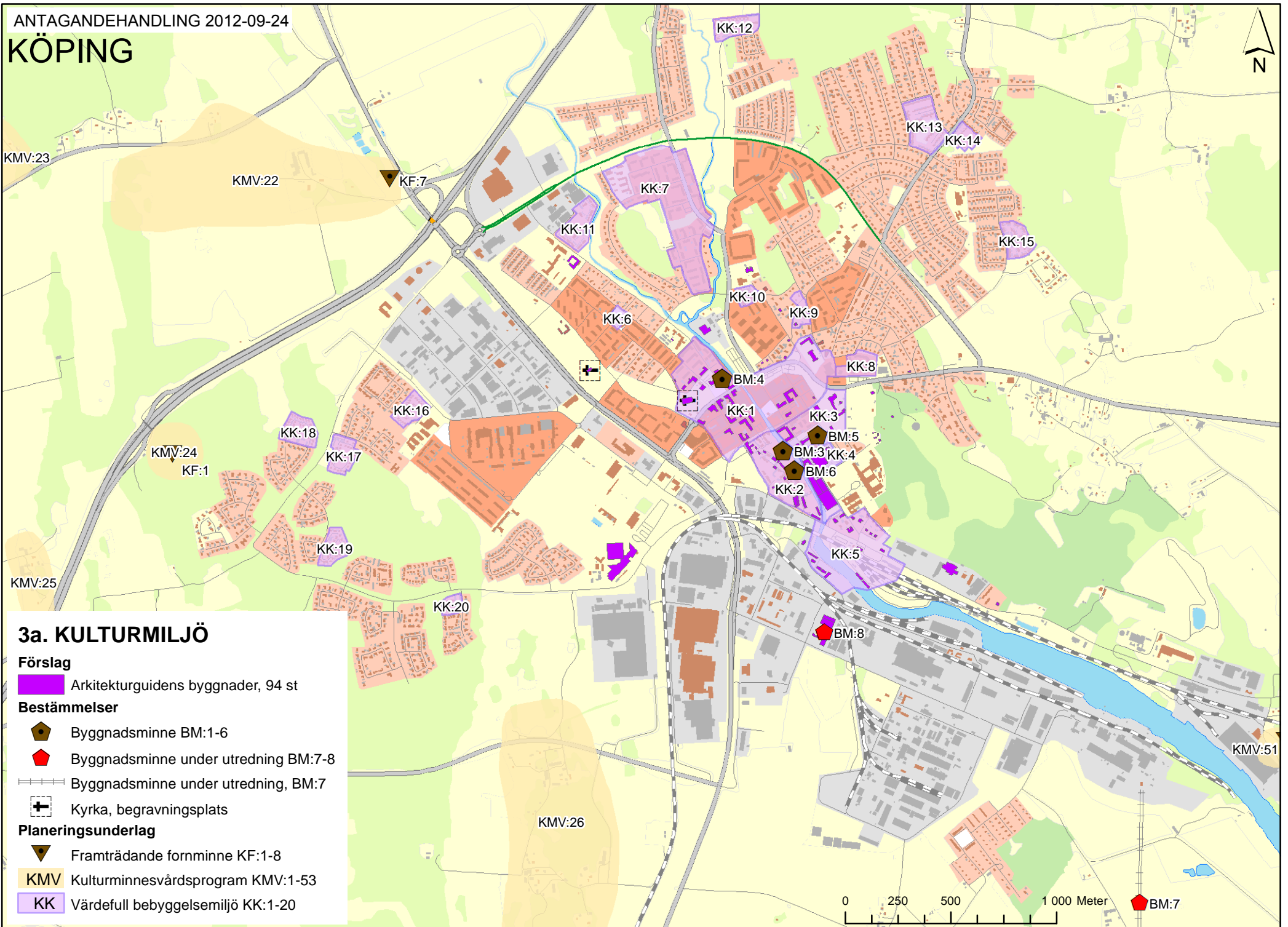
Planeringsunderlag

- Framträdande fornminne KF:1-8
- KVM Kulturmnesvårdsprogram KVM:1-53

KÖPING

3a. KULTURMILJÖ

Förslag

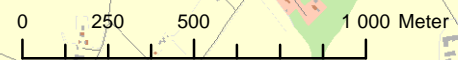
Arkitekturguidens byggnader, 94 st

Bestämmelser

- Byggnadsminne BM:1-6
- Byggnadsminne under utredning BM:7-8
- Byggnadsminne under utredning, BM:7
- Kyrka, begravningsplats

Planeringsunderlag

- Framträdande fornminne KF:1-8
- KMV Kulturminnesvårdsprogram KMV:1-53
- KK Värdefull bebyggelsemiljö KK:1-20

BM:7

Kommunens viljeinriktning för kulturmiljö – förslag på åtgärder

1. Behov av bättre kunskap om kulturmiljövärdena utanför Köpings tätort

Byggnadsinventeringarna är gamla och det är svårt att få en överblick över bebyggelsens värden, speciellt för områden utanför Köpings tätort. Under miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö nämns att bebyggelsens kulturhistoriska värden ska vara identifierade och ha en långsiktigt hållbar förvaltning senast år 2010. För att närma sig detta mål och öka kunskapen om den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen utanför tätorten Köping ska en bebyggelseinventering tas fram.

2. Planlägg Kolsva bruksområde

I riksintresseområdet Hedströmsdalen ingår Kolsva bruk med herrgård, orangeri, en av länets få bevarade bruksgator samt dagens järnbruk med en del äldre industribyggnader från 1800- och 1900-tal. Området ska skyddas med detaljplaneläggning (P:1).

Ställningstaganden Kulturmiljö

- ▶ Kommunen ska upprätta en detaljplan för Kolsva bruksmiljö där de kulturhistoriska värdena skyddas (P:1).
- ▶ Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse i Köpings tätort är utpekad och identifierad i Arkitekturguiden. Denna bebyggelse ska ges en långsiktigt hållbar förvaltning.
- ▶ Kommunen ska verka för att de mest framträdande fornminnena (KF:1-KF:8) skyltas väl, vårdas och är tillgängliga.
- ▶ De områden som är utpekade i rapporterna Värdefulla bebyggelsemiljöer i Köpings stad (KK:1-KK:20) och Särskilda områden av intresse för kulturminnesvården i Köpings kommun (KMV:1-KMV:53) ska beaktas tills nya inventeringar är genomförda.
- ▶ En kommuntäckande bebyggelseinventering ska tas fram.

Gammelgården

Hällristningar vid Häljesta

Gamla Stan i Köping

6. Naturvård

MÅL – det här vill kommunen uppnå

- *En rik och omväxlande natur ska bevaras och ge möjligheter till rekreation och friluftsliv i ett varierat landskap.*
- *Värdefulla naturområden ska säkras för framtiden.*
- *Den biologiska mångfalden ska bevaras.*
- *Hedströmmens och Köpingsåns värden för natur- och friluftsliv ska värnas och utvecklas.*

Södra delen av Köpings kommun är ett flackt och mestadels uppodlat lerslättoområde vid Mälaren, något splittrat av berg- och moränstråk i nordväst - sydostlig riktning. Kommunens norra del är ett låglandskap med skogsbevuxna, flacka bergs- och moränområden där både stora och små sjöar ingår liksom ett flertal myrar. De viktigaste vattendragen är Hedströmmen och Valsta- och Kölstaån som rinner samman i Köpingsån. Berggrunden består av urberg och bergarterna är granit och gnejsgranit.

Med naturvård menas skydd och vård av mark- och vattenområden som har naturvetenskapligt eller kulturhistoriskt värde. Det kan röra såväl ursprungliga naturtyper som kultur- och odlingspåverkade. För att inte utarma den biologiska mångfalden måste olika naturtyper, så kallade biotoper, bevaras.

Det finns många värdefulla naturmiljöer i kommunen. För att värdena ska finnas kvar för framtida generationer och den biologiska mångfalden bevaras krävs ett aktivt arbete.

Natura 2000-områden och riksintressen för naturvården

Natura 2000 är ett nätverk av värdefulla naturområden inom EU.

Syftet är att bevara naturtyper och livsmiljöer för arter som EU-länderna har kommit överens om. I Köpings kommun finns nio Natura 2000-områden (EU:1-9) varav sex är naturreservat och tre är särskilda vattensamlingar med biotopskydd. Det finns också sex områden som är av riksintresse för naturvården (N:1-6). Hur riksintressena säkerställs behandlas i kapitel [Riksintressen](#).

Naturreservat och bestämmelser enligt miljöbalken

Kommunen har åtta naturreservat; *NR:1 Strömsholm (liten del ligger i kommunen)*, *NR:2 Lindöberget*, *NR:3 Hedströmmen*, *NR:4 Tängsta*, *NR:5 Lindreservatet*, *NR:6 Näs*, *NR:7 Venabäcken* och *NR:8 Gråtbron*. Kolsva fältspatgruva sydväst om Kolsva är ett av kommunens fyra naturminnen; övriga är ekar söder om Köping, i Åsby och Ekeby. Ett område är djur- och växtskyddsområde (fåglar) och elva är biotopskyddade.

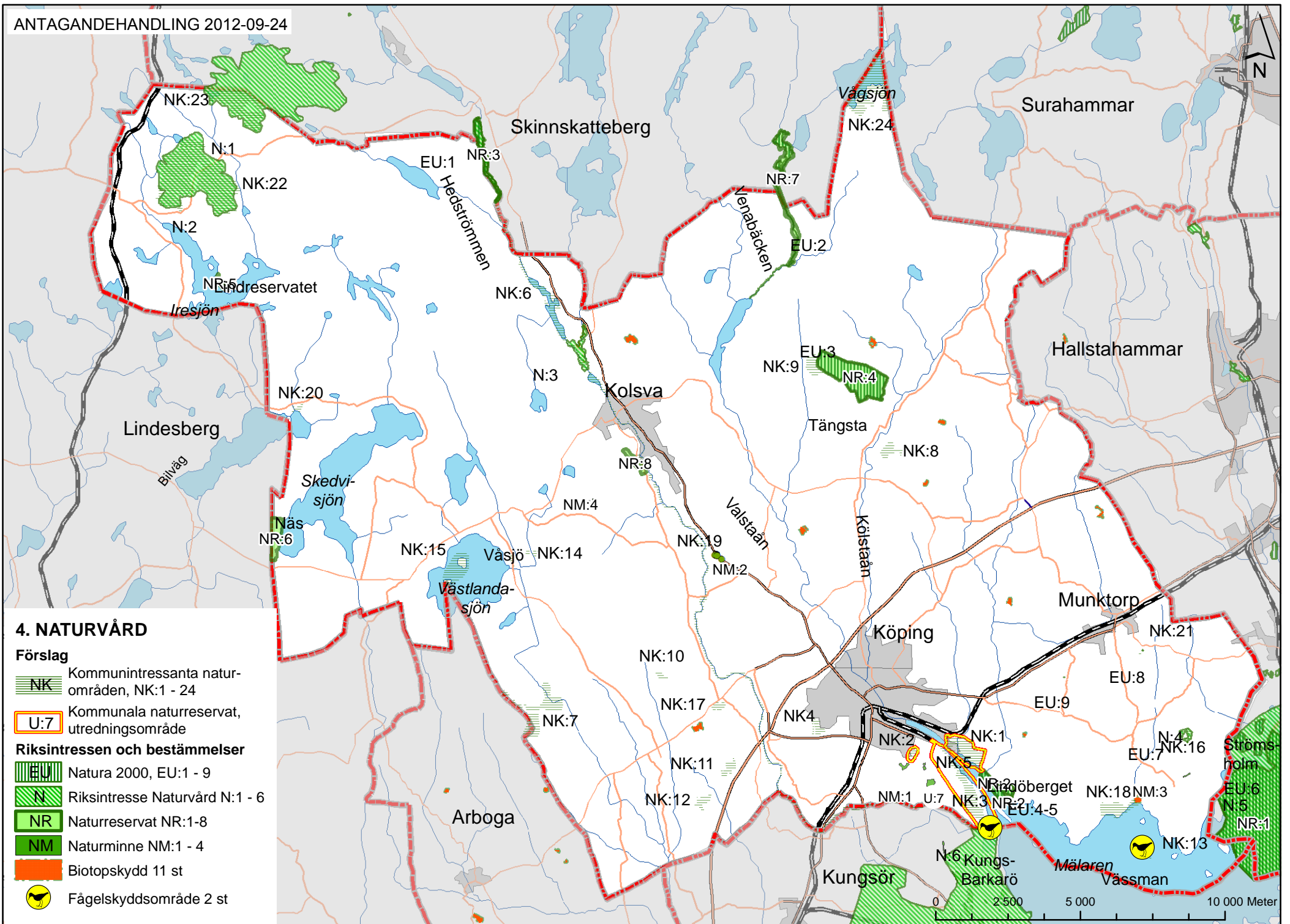
I [planeringsunderlaget](#) finns mer information om naturvård. Där finns bland annat beskrivning av Natura 2000-områden, riksintressen och naturreservat samt vilka inventeringar som är gjorda inom naturvården.

Kommunens viljeinriktning för naturvård – förslag på åtgärder

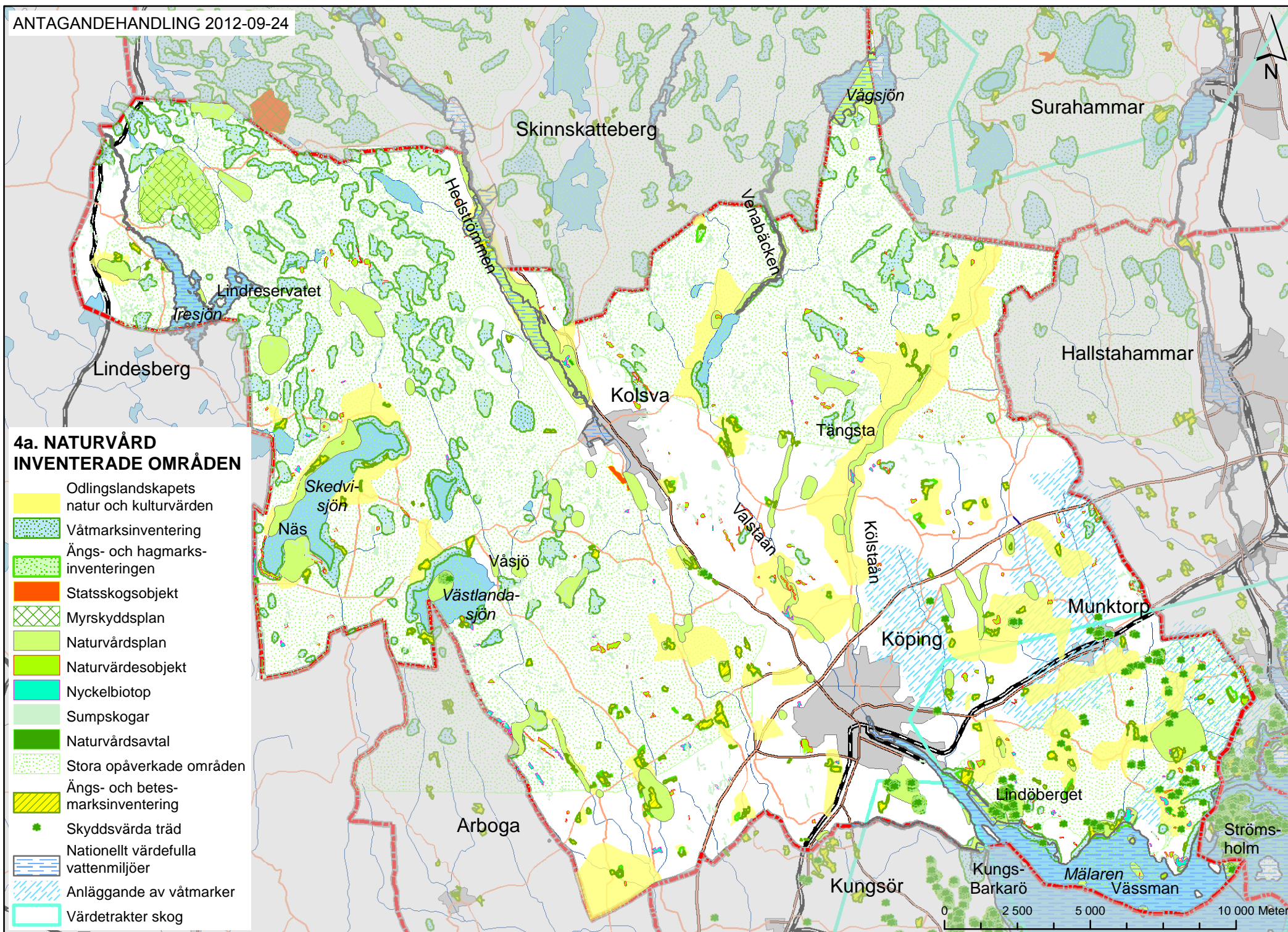
1. Nya planeringsunderlag behövs

Länsstyrelsen med flera har under årens lopp gjort ett flertal naturinventeringar. Flera börjar bli gamla och inaktuella. Därför behövs en ny naturvårdsplan. En sammanställning över ekologiskt särskilt känsliga områden bör också uppdateras.

**4a. NATURVÅRD
INVENTERADE OMRÅDEN**

- Odningsskapskaps natur och kulturvärden
- Våtmarksinventering
- Ängs- och hagmarksinventeringen
- Statsskogsobjekt
- Myrskyddsplan
- Naturvårdsplan
- Naturvärdesobjekt
- Nyckelbiotop
- Sumpskogar
- Naturvårdsavtal
- Stora opåverkade områden
- Ängs- och betesmarksinventering
- Skyddsvärda träd
- Nationellt värdefulla vattenmiljöer
- Anläggande av våtmarker
- Värde-trakter skog

2. Värdefulla naturområden bevaras och utvecklas

Utöver naturreservat, naturminnen och biotopskydd som skyddas enligt bestämmelser i miljöbalken finns andra värdefulla naturområden i kommunen som behöver uppmärksammas vid fysisk planering. De naturområden som länsstyrelsen, andra myndigheter, kommunen med flera har inventerat ska särskilt beaktas tills dess att en ny regional eller en kommunal naturvårdsplan är framtagen, se [planeringsunderlaget](#). Det kan innebära att fördjupade inventeringar behöver göras.

3. Skydda kommunintressanta naturområden

I kommunen finns ett antal kommunintressanta naturområden som inte är skyddade på något sätt. Förslag på åtgärder:

Utreda områdena som kommunala naturreservat

NK:1 Norska hagar

NK:2 Ekbacken

NK:3 Malmön

Framtagande av skötselplan/plan för området

NK:4 Pelarskogen

NK:5 Cementatippen

NK:6 Hedströmmen

Lämnas orörda

NK:7 Området runt Djupskålarna-Svartkärret-Nåfäna (på sikt bör de långsiktigt skyddas)

NK:8 Grävlingberget

NK:9 Davidsboberget

NK:10 Del av Kolsva-Lersta 1:4, 1:5, 1:8, 1:10

NK:11 Del av Kröcklinge 4:4

NK:12 Del av Stäcklinge 4:3 och Valla 2:3, 2:12, 3:3, 8:1

Utred

NK:13 Vässman

Friställning av äldre ädellöv

NK:14 Områden öster om Södra Våsjö del av Orsta 1:5

NK:15: Lindön m.fl. öar i Västlandasjön

Traditionellt naturbete

NK:16 Ekeby riksintresse (fortsatt bete)

NK:17 Del av Gillsta 3:1 (fortsatt bete)

NK:18 Avhulta, del av Stav 3:6 och 11:4 (fortsatt bete)

NK:19 Överberga åskullar (bör återupptas)

NK:20 Del av Spaboda 1:12 och Alvesta 1:10 (bör återupptas)

Återgå till slåtteräng

NK:21 Lia äng

Verka för att områdena långsiktigt bevaras och skyddas av länsstyrelsen

NK:22 Riksintresset Kaxmossen, Dundermossen, Havregärdet

NK:23 Riksintresset Skalljärnmossen m.m.

NK:24 Vågsjön

4. Uppmärksamma stora opåverkade områden

I Köpings kommun finns tre stora opåverkade områden. De ligger i norra, västra och sydöstra kommunen och fortsätter in i angränsande kommuner. Enligt miljöbalkens tredje kapitel ska sådana områden skyddas så långt det är möjligt.

5. Anläggande av nya våtmarker

Våtmarker är viktiga för biologisk mångfald och ingår i det gamla kulturlandskapet. Länsstyrelsen i Västmanland har tagit fram en rapport *Planeringsunderlag för anläggande och restaurering av våtmarker i odlingslandskapet*. Där finns förslag på områden som kan vara aktuella att anlägga nya våtmarker i.

6. Värna naturskogarna

Naturskog eller gammal skog är idag en allt mer försvinnande naturtyp med höga biologiska värden. Naturtypen är i huvudsak opåverkad av mänskliga aktiviteter och har en stor andel äldre träd. I bergslagsbygder finns ganska lite av denna typ, eftersom skogen sedan

lång tid tillbaka utnyttjats vid järnframställning och av annan industri. Naturreservaten Tängsta och Näs är exempel på naturskogar.

7. Arbeta enligt strategin i Kulturlandskapet i Kungs-Barkarö

Ett projekt *Kulturlandskapet i Kungs-Barkarö* har som mål att försöka bevara områdets unika värden samtidigt som man i samråd med markägare ska finna utvecklingsmöjligheter för jordbruksföretagen. Det är ett samarbete mellan Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen, Köpings och Kungsörs kommuner samt den lokala LRF-föreningen.

8. Strandskydd

Enligt miljöbalken gäller generellt strandskydd vid hav, insjöar och vattendrag. Strandskydd och allemansrätt är unikt i ett internationellt perspektiv. Syftet är att tillgång till stränder för bad och friluftsliv ska tryggas för allmänheten och goda livsvillkor på land och i vatten ska bevaras för växt- och djurlivet. Det generella skyddet gäller inom 100 meter från strandlinjen, för Mälaren inom 300 meter och för mindre vattendrag inom 25 meter. Bestämmelserna om strandskydd ändrades 2009. Bland annat måste det utvidgade strandskyddet omprövas före 2015.

Kommunen har för avsikt att ta fram ett tillägg till översiktsplanen om strandskydd och landsbygdsutveckling, se kapitel [Områdesvisa beskrivningar](#), [Boende](#) och [Fritid, kultur och turism](#).

Ställningstaganden Naturvård

- ▶ *Kommunen ska verka för att värdefulla naturområden bevaras och utvecklas.*
- ▶ *De utpekade kommunintressanta naturområdena (NK:1-24) bör skyddas och bevaras långsiktigt och de tre stora opåverkade områdena bör uppmärksammas.*
- ▶ *Naturområdet Norska hagar, delar av Malmöområdet och Ekbacken ska utredas som kommunala naturreservat (U:7).*
- ▶ *Kommunen ska verka för att tätortsnära skogar och skogar med höga naturvärden sköts med inriktning på biologisk mångfald och friluftsliv.*
- ▶ *Kommunen ska verka för att så många slåtterängar och naturbetesmarker som möjligt restaureras, sköts och bevaras.*
- ▶ *Kommunen ska verka för att våtmarker och småvatten anläggs eller återställs.*
- ▶ *Kommunen ska fortsätta arbeta med planering, turism och naturvård enligt den strategi som tagits fram i projektet Kulturlandskapet i Kungs-Barkarö.*
- ▶ *En kommuntäckande naturvårdsplan ska tas fram.*

7. Vattenplanering

MÅL – det här vill kommunen uppnå

- *Alla kommunens invånare ska kunna ta del av de fina vattenmiljöerna.*
- *Vattenförsörjningen ska skyddas för framtiden.*
- *Kommunens alla naturliga vattendrag ska uppnå god ekologisk status.*
- *Kommunens naturliga vatten ska skyddas mot förorenat dagvatten.*

Rent vatten är livsnödvändigt. Vi människor använder vatten som livsmedel, transportmedel och energikälla och utnyttjar vattenmiljöer för rekreation och friluftsliv. Goda vattenmiljöer är viktiga för ett rikt växt- och djurliv. Vatten ingår i ett tydligt kretslopp. I kretsloppet renas och förorenas vatten beroende på förutsättningar i den omgivande miljön.

EU har ett vattendirektiv vars mål är att alla vatten ska ha en god vattenstatus 2015 och att vattenkvaliteten inte får försämrats. Vatten följer inga administrativa gränser och därför måste kommuner och andra organ arbeta tillsammans med frågan. Kommunernas vattenplanering baseras på gemensamma avrinningsområden, se karta Vattenplanering. För förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön är Sverige indelat i olika vattendistrikt med olika vattenmyndigheter. Köpings kommun ingår i Norra Östersjöns vattendistrikt där Länsstyrelsen i Västmanlands län är vattenmyndighet.

Flera sjöar och vattendrag i kommunen är biologiskt värdefulla. Särskilt kan systemet Vågsjön – Venabäcken nämnas och Iresjön är ett av kommunens kvalitetsmässigt bästa vatten.

En databas med alla Sveriges större vatten finns på hemsidan för VISS, VattenInformationsSystem Sverige. Där informeras om vattens kvalitet, men också om yt- och grundvattentäkter. Grundvatten i Köpings kommun förekommer i Köpingsåsen och Valstaåsen, där klassificeringen *god* erhållits för både kemisk och kvantitativ status. I [planeringsunderlaget](#) framgår statusen på alla vattendrag inom kommunen.

Det finns fem kommunala vattentäkter i Köpings kommun. Köping, Kolsva, Kölsta och Himmeta vattentäkter har skyddsområden. Arbetet pågår att ta fram vattenskyddsområde för vattentäkten i Odensvi-Kindbron. För att öka tillgången på dricksvatten infiltreras ytvatten från Hedströmmen i Köpingsåsen.

I norra delen av kommunen är vattnets kvalitet ofta påverkad av surt luftnedfall och skogsbruk. För att motverka det sura nedfallet och för att återfå det naturliga djur- och växtlivet kalkas flera av kommunens vatten.

I södra delen av kommunen är vattnets kvalitet ofta påverkad av jordbruksmark och utsläpp från enskilda avlopp och djurbesättningar, vilket bidrar till övergödning av vattnen.

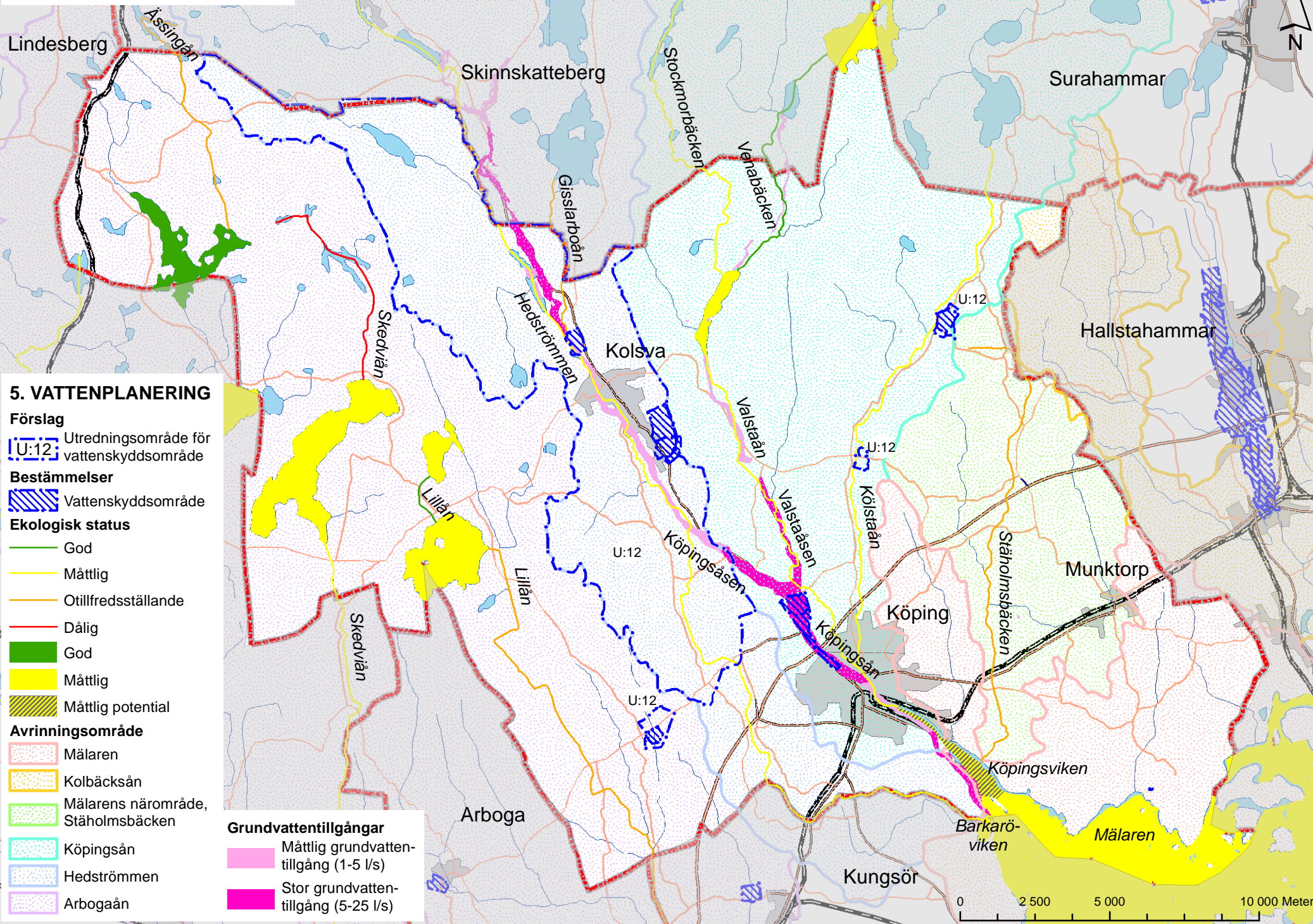
Läs mer om vatten och avlopp i kapitel [Teknisk försörjning](#).

Kommunens viljeinriktning för vattenplanering – förslag på åtgärder

1. Kommunala åtgärder krävs för att nå god vattenstatus

I en del sjöar och vattendrag är det svårt att uppnå god vattenstatus enligt EU:s vattendirektiv. Det beror bland annat på försurning och övergödning samt miljögifter. Fysisk påverkan, så som vandringshinder för fisk och förekomsten av främmande arter,

5. VATTENPLANERING

Förslag

U:12 Utredningsområde för vattenskyddsområde

Bestämmelser

Vattenskyddsområde

Ekologisk status

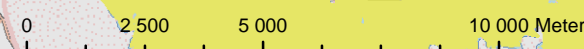
- God
- Måttlig
- Otillfredsställande
- Dålig
- God
- Måttlig
- Måttlig potential

Avrinningsområde

- Mälaren
- Kolbäcksån
- Mälarens närområde, Ståholmsbäcken
- Köpingsån
- Hedströmmen
- Arbogaån

Grundvattentillgångar

- Måttlig grundvattentillgång (1-5 l/s)
- Stor grundvattentillgång (5-25 l/s)

exempelvis signalkräfta, är också anledningar till att det är svårt att uppnå god vattenstatus.

2. Förslag på nya vattenskyddsområden

Länsstyrelsen eller kommunen beslutar om skyddsområden för vattentäkter. Arbete pågår med nya vattenskyddsområden för Hedströmmen (Köpings vattentäkt) och Odensvi-Kindbron (U:12). Övriga vattenskyddsområden ska ses över för att anpassas till miljöbalkens bestämmelser.

Ställningstaganden Vattenplanering

- ▶ *Kommunen ska verka för att miljömål uppnås och miljökvalitetsnormer för vatten inte överskrids på grund av verksamheter i kommunen.*
- ▶ *Kommunen ska verka för att alla vatten har god vattenstatus enligt vattendirektivet.*
- ▶ *Vattentäkterna ska skyddas genom vattenskyddsområden och föreskrifter enligt gällande lagstiftning.*
- ▶ *Områden med god vattenföring ska pekats ut och skyddas.*
- ▶ *Som myndighet ska kommunen kräva att enskilda avlopp ska renas till hög skyddsnivå enligt Naturvårdsverkets allmänna råd, i områden med känsligt eller skyddsvärt vattendrag eller med hänsyn till hälsoskyddet.*
- ▶ *Kommunen ska arbeta med naturvården i Barkarövik, Hedströmmen och Vågsjön.*
- ▶ *Kommunen ska arbeta för att höja värdena för natur- och friluftsliv i och kring Köpingsån.*

Segeltur på Mälaren

8. Friluftsliv och rekreation

MÅL – det här vill kommunen uppnå

- *Kommuninvånarna ska ha god tillgång till tätortsnära och lättillgängliga rekreationsområden.*
- *Tätortsnära områden som inte störs av buller ska värnas.*
- *Sammanhängande stråk för rekreation ska finnas och möjligheten att nå Mälarstranden ska beaktas.*
- *Värdefulla friluftsområden ska säkras för framtiden.*

Friluftsliv- och rekreationsområden är en stor tillgång både ur fritids- och hälsosynpunkt, för såväl invånare som turister. De har också betydelse för den som ska välja bostadsort.

Många skogsområden är av värde för friluftslivet, såväl nära tätorterna som längre bort. På karta Friluftsliv och rekreation kallas de för skog med socialt värde, S:1-32 och redovisades 2009 till Skogsstyrelsen. I [planeringsunderlaget](#) finns områdena beskrivna.

Två leder är markerade på karta Friluftsliv och rekreation. Den ena är Romboleden som ingår i Europas pilgrimsleder där sträckan norr ut från Köping går på en före detta banvall som gjorts om till gång- och cykelbana. Den andra leden är Mälardalsleden som är en cykelled runt Mälaren.

Mälaren med öar och strandområden är av riksintresse för turism och rörligt friluftsliv. Strömsholmsområdet, som till en liten del berör Köpings kommun, är av riksintresse för både friluftsliv och naturvård. Se mer i kapitel [Riksintresse](#).

Kommunens viljeinriktning för friluftsliv och rekreation – förslag på åtgärder

1. Bevara värdefulla friluftsliv- och rekreationsområden

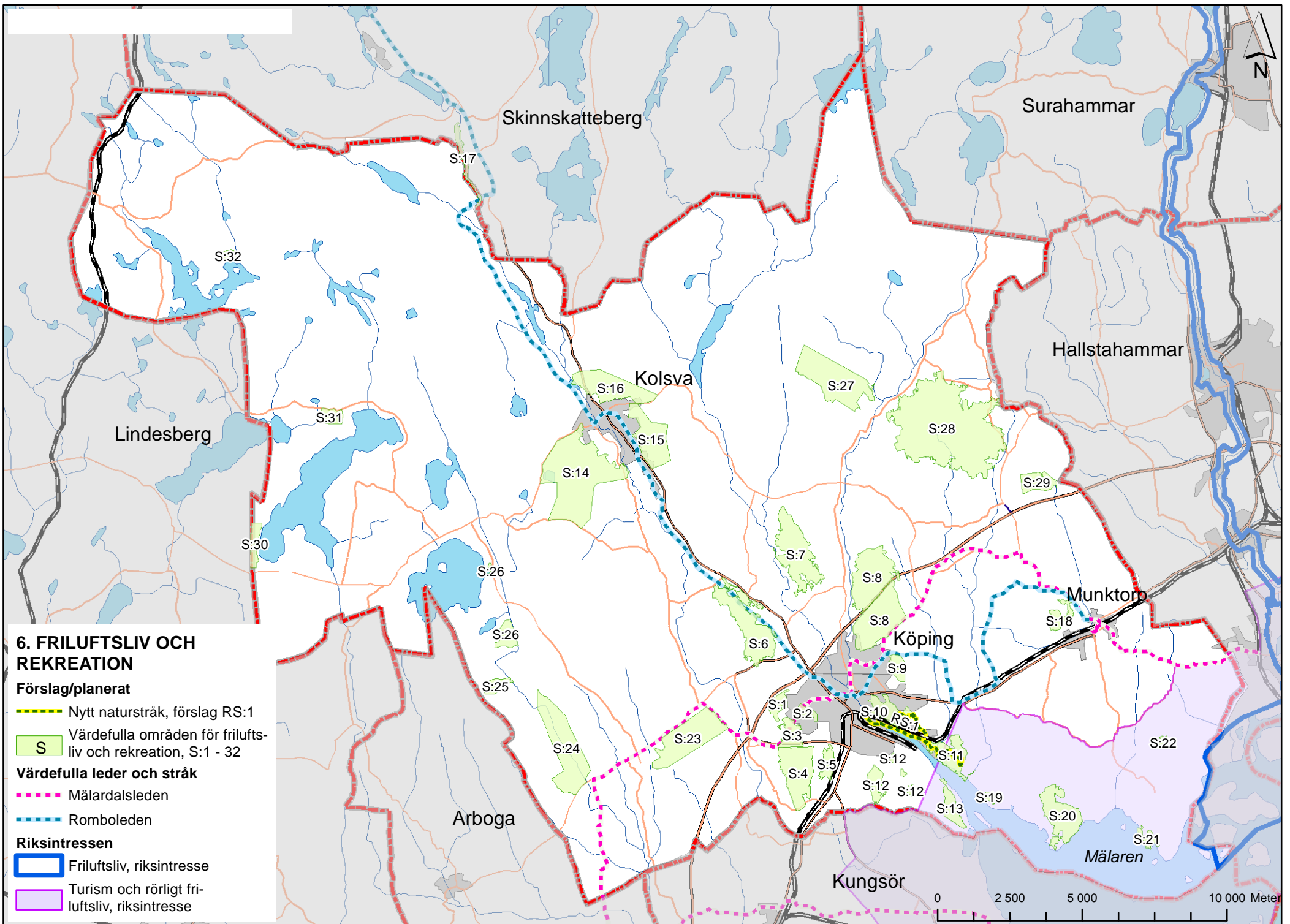
Skogsområden med höga sociala värden är värdefulla rekreations- och friluftsområden.

2. Förslag på nya rekreationsstråk

För att skapa ett lättillgängligt stråk för gående och cyklister föreslås den populära åpromenaden i Köpings tätort förlängas längs Köpingsåns norra strand ut till Norsa hagar och eventuellt till Lindöberget (RS:1). Utredning och åtgärder behövs, särskilt sträckan Norsa hagar-Lindöberget behöver studeras mer detaljerat med avseende på markförhållanden och markägarfrågor. En anslutning till Norsa hagar från Karlbergsskogen föreslås också. Norsatippen ska ses som en framtida tillgång som rekreations- och naturområde som kan integreras med Karlbergsskogen.

Ställningstaganden Friluftsliv och rekreation

- ▶ *Kommunen ska verka för att betydelsefulla områden för friluftslivet bevaras och utvecklas.*
- ▶ *Kommunen ska arbeta för att skapa ett grönt lättillgängligt stråk mellan Inre hamnen och Norsa hagar och ett annat från Karlbergsskogen till Norsa hagar; eventuellt med förlängning till Lindöberget (RS:1).*
- ▶ *Kommunen ska verka för att befintliga leder, Mälardalsleden och Romboleden, behålls och utvecklas i samarbete med andra aktörer.*

9. Fritid, kultur och turism

MÅL – det här vill kommunen uppnå

- *Köpings kommuns anläggningar ska hållas i gott skick och vara tillgängliga och väl anpassade för olika verksamheter. Vägen till och från anläggningarna ska vara säker. Motions- och elljusspårerna ska hålla god standard.*
- *Kommunen ska bidra till ett rikt utbud av olika kulturarrangemang.*
- *Kommunen ska arbeta på ett pedagogiskt sätt för att förmedla den lokala historien och i samverkan med föreningar bevara, vårda och visa de föremål och byggnader som har ett historiskt värde.*
- *Biblioteken ska fungera som viktiga mötesplatser och informationscentraler för människor med olika ålder och bakgrund.*
- *Köpings småbåtshamnar är en viktig del för turismen och fritidslivet och är stadens entré sjövägen. Inre hamnen ska utvecklas långsiktigt och i samverkan mellan kommun, näringsliv och föreningar som är aktiva i området.*

Kultur, idrott och folkbildning ger möjlighet till personlig utveckling och positiva möten mellan människor. Känslan av trivsel, trygghet och förankring i orten stärks och gör att delaktigheten i samhällslivet ökar. Tillgång till natur och grönska liksom förutsättningar för fritid och kulturella aktiviteter är angeläget för folkhälsan. I all fritidsverksamhet är ett rikt föreningsliv värdefullt.

I kommunen finns ett flertal elljusspår, sport- och badanläggningar. Fritidsfiske kan utövas i många vatten vilket framgår av karta Fritid och kultur, där också badplatser, ridklubb, golf-, motor- och skjutbanor är markerade. Kulturverksamheten utövas via föreningar, organisationer, fria utövare och kommunen.

Turistindustrin är en viktig näringsgren med stor tillväxtpotential. Satsningar på besöksnäringen skapar förutsättningar för sysselsättning och företagsetableringar och genererar intäkter inom till exempel handel och kommunikationer.

Kommunens viljeinriktning för fritid, kultur och turism – förslag på åtgärder

1. Säkra, trygga och tillgängliga anläggningar

I kommunen finns många anläggningar för fritidsändamål. Under långa perioder är de mycket hårt belastade; både dagtid av skolgång och kvällstid och helger av föreningar. Det är viktigt med tillgänglighet, säkerhet och trygghet i och kring anläggningarna.

2. Bygdegårdarna är viktiga

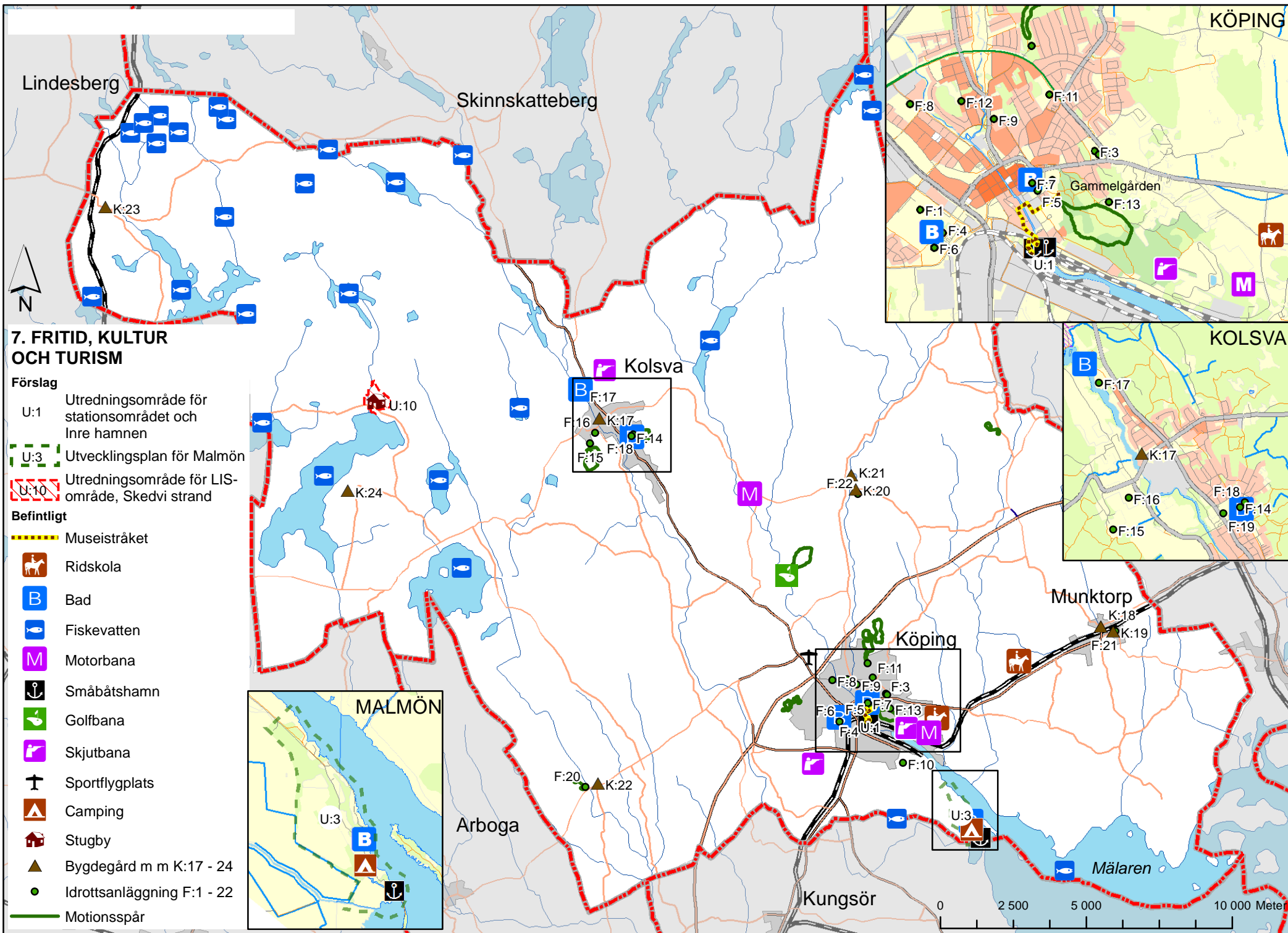
För verksamhet utanför tätorterna spelar föreningslokaler en central roll.

3. Samverkan mellan näringsliv, kommun och region

För att utveckla turismen är det nödvändigt att näringsliv och kommun samverkar liksom alla kommuner i samma region. Det är angeläget att utvecklingen sker långsiktigt hållbart och att det inom hela turistsektorn skapas förståelse för kopplingen mellan turism, miljö-, kulturmiljö- och naturvård.

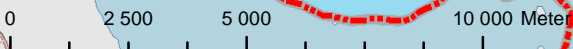
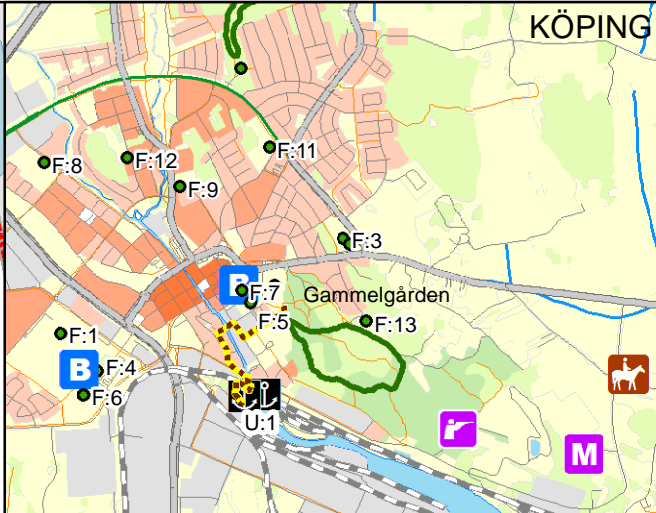
4. Öka turismen genom lokalt engagemang i samverkan

Köping har som arrangör för idrotts- och kulturevenemang på nationell och internationell nivå goda förutsättningar att utvecklas. Kommunen kan också förbättras med tanke på naturen som turistmål. Det kräver ett lokalt engagemang där markägare och lokalbefolkning deltar tillsammans med entreprenörer och myndigheter.

7. FRITID, KULTUR OCH TURISM

- Förslag**
- U:1 Utredningsområde för stationsområdet och Inre hamnen
  - U:3 Utvecklingsplan för Malmö
  - U:10 Utredningsområde för LIS-område, Skedvi strand
- Befintligt**
- Museistråket
  - Ridskola
  - Bad
  - Fiskevatten
  - Motorbana
  - Småbåtshamn
  - Golfbana
  - Skjutbana
  - Sportflygplats
  - Camping
  - Stugby
  - Bygdegård m m K:17 - 24
  - Idrottsanläggning F:1 - 22
  - Motionsspår

5. Kultur- och sportevenemang är viktiga för trivseln och tillväxten inom besöksnäringen

Ett brett och tilltalande kultur- och idrottsutbud är en förutsättning för att locka besökare och invånare till olika evenemang.

6. Utveckla Inre hamnen och museistråket (U:1)

Köpings småbåtshamn i Inre hamnen, längst in i Mälaren, är stadens entré för båtturister. Även tågresenärer får en glimt av Inre hamnen från perrong och tåg. Det finns goda möjligheter att utveckla småbåtshamnen till en turistanläggning, men kajens bärförmåga måste först undersökas.

Området med omgivningar kan utvecklas till ett mer tillgängligt och attraktivt besöksmål; bland annat som startpunkt för ett stråk till stadens museer och ett annat till Norska hagar.

7. Utredningsområde i strandnära läge (U:10)

Ett nytt område med stugby och olika fritidsanläggningar är (2011) under uppförande vid Skedvi norra strand. Fortsatt utbyggnad ska prövas genom detaljplan. Kommunen avser, i ett senare tillägg till översiktsplanen, att utreda om området är ett så kallat LIS-område, landsbygdsutvecklingsområde i strandnära läge.

8. Utveckla Malmön (U:3)

Malmön ligger vid Mälaren strax söder om Köping. Det pågår ett arbete med att ta fram en utvecklingsplan för Malmön (2011). Förslaget innehåller direkta och långsiktiga åtgärder som bidrar till en positiv utveckling för både boende, besökare och turister på Malmön.

Ställningstaganden Fritid, kultur och turism

- ▶ Kommunen ska utarbeta en strategi för turism.
- ▶ Kommunen ska verka för att de turistiska besöksmålen tillgängliggörs och utvecklas.
- ▶ Kommunen ska verka för att Köpings entréer och områden med många besökare är tilltalande.
- ▶ Kommunen ska verka för gemensam marknadsföring av kommun och utbud av arrangemang.
- ▶ Kommunen ska verka för att sammanföra alla museiföreningar till ett gemensamt arbete kring museistråket.
- ▶ Bokbuss och "Boken kommer" ska ge service och vara ett komplement till biblioteken.
- ▶ Malmön ska utvecklas för rekreation och fritid.

Höjdhopp på Köpings IP

10. Boende

MÅL - det här vill kommunen uppnå

- *Nya bostäder ska lokaliseras till attraktiva och variationsrika områden.*
- *Möjlighet att skapa nya sjönära boendemiljöer ska beaktas.*
- *Goda boendemiljöer med tillgång till service av olika slag ska finnas för boende i livets alla skeden.*
- *Trygghetsaspekten ska genomsyra planeringen av nya bostadsområden.*
- *Tätortsutvecklingen ska till stor del baseras på förtätning och komplettering så att befintlig infrastruktur kan användas.*
- *Ytterligare bebyggelse på landsbygden ska främjas.*
- *I bostadsområden ska det finnas tillräckligt stora och funktionsella ytor för rekreation, lek och utvistelse.*
- *Möjlighet att etablera dagligvarubutiker ska finnas i eller nära bostadsområden.*
- *Möjlighet att bo permanent ska erbjudas i fritidshusområden.*

Köping ska vara en attraktiv kommun som med olika kvaliteter lockar människor att vilja flytta hit och stanna kvar.

Kommunen har knappt 25 000 invånare. Det finns ungefär 5 000 småhus och drygt 7 000 lägenheter i flerbostadshus i kommunen. Knappt 1 000 fastigheter var taxerade som fritidshus, bland annat 300 fastigheter i Sundänge. Bebyggelsen är koncentrerad till tätorterna Köping, Kolsva och Munktorp där det bor ca 17 750, 2 400 respektive 450 människor.

Drygt 4 000 av kommunens invånare är bosatta på landsbygden; enskilt eller i mindre byar. De naturgivna förutsättningarna, med mycket skog i kommunens norra delar, gör att boende på landsbygden är mest omfattande i de södra delarna. Det finns många attrakti-

va områden utanför de tre tätorterna och kommunen har en positiv syn på ett ökat boende på landet om det kan ske utan att konflikter uppstår med andra intressen.

Befintliga fritidshus används alltmer under längre tid på året och alltfler hus övergår till att bli bostäder året runt. I flera områden har frågan om olika vatten- och avloppslösningar och byggrätters storlek aktualiserats. Våren 2009 fick Sundänges 300 fastigheter kommunalt vatten och avlopp och en ny detaljplan med större byggrätter antogs. Malmön detaljplanerades och fick kommunalt vatten och avlopp 1983. Detaljplanen ändrades och byggrätterna utökades 2001.

I kapitlet [Områdesvisa beskrivningar](#) finns mer detaljerade förslag till nya bostadsområden.

Kommunens viljeinriktning för boende – förslag på åtgärder

1. Sjuhundra nya bostäder till 2025

I kommunens mål 2006 - 2012 anges att 250 nya bostäder ska byggas. Med ungefär samma tillväxttakt i fortsättningen kommer det att behöva byggas 700 nya bostäder fram till 2025.

Det mesta som byggs kommer att ligga i Köpings tätort men det ska vara möjligt att bygga bostäder i alla delar av kommunen där det bedöms lämpligt. För att bevara skolor och annan service är det viktigt att de mindre byarna med omgivande landsbygd kan utvecklas.

2. Landsbygdsutveckling i strandnära läge

Strandskydd gäller generellt i hela landet. Skyddet sträcker sig olika långt från strandlinjen beroende på vilket vatten som berörs. Från februari 2010 får dispens från strandskyddet medges - utöver tidigare

dispensgrunder - vid utveckling av landsbygden i strandnära lägen, men sådana så kallade LIS-områden ska anges i översiktsplanen. I ett senare tillägg till översiktsplanen ska en utredning visa om det finns några landsbygdsutvecklingsområden i strandnära lägen i Köpings kommun. Utredningsområdet väster om Lundbysjön på karta Boende och Skedvi strand på karta Fritid, kultur och turism ska ingå i den redovisningen liksom sjönära fritidshusområden med omgivningar (U:10).

3. Omvandling av befintliga fritidshusområden

Kommunen har en positiv syn på omvandling av fritidshus till året-runt-bostäder. Om fastighetsägare i ett område är intresserade av en sådan utveckling är kommunen beredd att pröva möjligheten till större byggrätter i ny detaljplan. En förutsättning är att det går att ordna vatten och avlopp i en gemensam lösning för hela området och att det kan göras på ett miljöriktigt och långsiktigt hållbart sätt.

4. Randzon kring tätorterna

En randzon föreslås för Köping, Kolsva och Munktorp. En randzon är intressezon för tätortens utbyggnad på lång sikt. Den tillgodoser även behovet av rekreations- och närströvområden för befintlig och kommande bebyggelse. Inom zonen gäller stor restriktivitet gentemot enstaka ny bebyggelse. Lämplighetsprövning av ny bebyggelse bör ske genom detaljplan. Kommunen avgör om och när detaljplan ska upprättas.

Större utredningsområden

5. Köpings framtida utbyggnadsriktning i tätorten är åt öster

Om Köpings tätort växer mer än beräknat behövs sannolikt ytterligare mark för bostäder än vad som redovisas i Områdesvisa beskrivningar. Köping öster har därför pekats ut som en långsiktig expansionsriktning. För området föreslås att en fördjupad översiktsplan tas

fram för att utreda förutsättningarna för bebyggelse inom området (U:8).

6. Utred utbyggnad mellan Köping och Kolsva

Området mellan Köping-Kolsva innehåller Hedströmsdalen med utblickar. God infrastruktur finns med länsväg 250 och en gång- och cykelväg parallellt med länsvägen. Dessutom finns kollektivtrafik mellan Köping och Kolsva. Kommunala ledningar för vatten och avlopp kopplar samman tätorterna. Detta stråk önskar kommunen aktualisera för framtida utredningar som visar var det kan vara lämpligt att komplettera med ny bebyggelse; både bostäder, verksamheter och anläggningar är tänkbara (U:9).

Utsikt från kyrkan i Köping

Ställningstaganden Boende

- ▶ *Beredskap ska finnas med markreserv och detaljplaner för en långsiktig tillväxt.*
- ▶ *Utrymme ska anvisas för ett tillskott av cirka 700 nya bostäder.*
- ▶ *Kommunen ska kunna upplåta tomter i Köping, Kolsva, Munktorp, Himmeta och Odensvi.*
- ▶ *I ett tillägg till översiktsplanen ska förutsättningarna för bostäder i strandnära lägen (LIS) utredas.*
- ▶ *Område mellan Köping och Kolsva utpekas som utredningsområde för ny bebyggelse (U:9).*
- ▶ *Förfrågningar om uppförande av nya bostadshus på landsbygden ska prövas positivt liksom planändring för boende året runt i befintliga fritidshusområden under förutsättning att vatten och avlopp kan ges en för området gemensam och långsiktigt hållbar lösning.*
- ▶ *I arbetet med nya detaljplaner och ändring av befintliga planer invid sjöar och vattendrag ska allmänhetens tillgång till stränderna värnas och om möjligt förbättras.*
- ▶ *En fördjupad översiktsplan för utbyggnadsriktning öster ska tas fram (U:8).*
- ▶ *Inom randzonen kring tätorterna gäller stor restriktivitet gentemot enstaka bebyggelse. Lämplighetsprövning av ny bebyggelse bör ske genom detaljplan.*

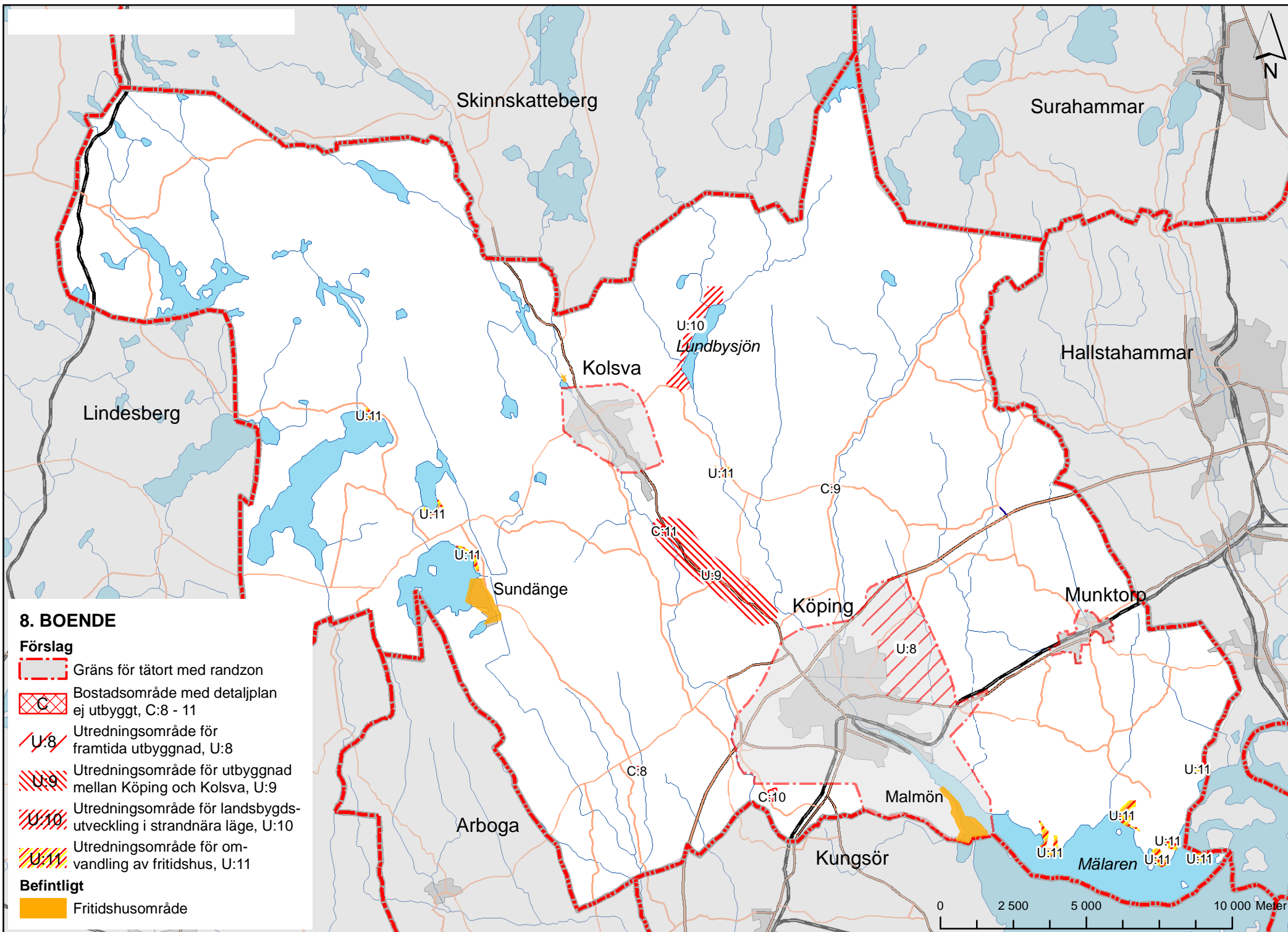

Nybyggt villaområde i Köpings nordöstra del

Nybyggda villaområdet Fantetorp

11. Skola och utbildning

MÅL – det här vill kommunen uppnå

- *Skolan i Köpings kommun ska vara en sammanhållen skola som är en mötesplats för barn och ungdomar från olika kulturer.*
- *Skolan ska värderas högt av elever, föräldrar och personal och ha ett gott rykte.*

Tillgång till god förskoleverksamhet och bra skolor i hela kommunen har stor betydelse för kommunens utveckling. I den fysiska planeringen kan bland annat frågor om säkra vägar till och från skolan och skolornas behov av grönområden och naturmiljöer hanteras. Men statliga reformer kan medföra snabba förändringar inom skola och utbildning, vilket kan påverka planeringen.

Kommunens viljeinriktning för skola och utbildning – förslag på åtgärder

1. Ökat platsbehov i skolor och förskolor

Inom de närmaste åren beräknas antalet elever i grundskolan öka, framförallt i Köpings tätort, men även i Munktorp. Från och med den 1 juli 2010 infördes allmän förskola för 3-åringar, vilket innebär ökat behov av lokaler.

2. Inne- och utemiljöer behöver förändras

Enligt kommunens skolplan ska fler förskolor och skolor ha tydliga profiler och inriktningar. Det innebär större valfrihet och rörlighet för barn, elever och föräldrar. Närhetsprincipen som råder idag, kan komma att frångås. Beroende av profil kan både inne- och utemiljön behöva förändras.

Ställningstaganden Skola och utbildning

- ▶ *Kommunen ska verka för att vägen till förskola och skola är säker och att trafikmiljön runt skolan ses över med tanke på avlämningsplats, parkering och belysning.*
- ▶ *Kommunen ska arbeta för att utemiljön vid förskola och skola förbättras och utvecklas och är tillgänglig för hela närområdet året om.*
- ▶ *Lokaler och utemiljö i kommunala skolor ska kunna användas för andra ändamål än skolans och tillgodose behov av samvaro för alla generationer.*
- ▶ *Kommunen ska verka för att skolor och förskolor är tillgängliga för funktionshindrade.*

S:t Olovsskolan

12. Vård och omsorg

MÅL – det här vill kommunen uppnå

- *Kommunen ska verka för att äldre människor och personer med fysiska eller psykiska svårigheter får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden. De ska erbjudas en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra.*

Begreppet Vård och omsorg sammanfattar den service kommunen erbjuder med stöd av socialtjänstlagen (SOL), Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Vård- och omsorgsverksamheten är viktig för den kommunala välfärdspolitiken och berör det dagliga livet för många människor. Verksamheten är i huvudsak hårt styrd av lagstiftning vilket innebär att kommunen inte kan hänvisa till bristande resurser om en enskild person har rätt till en viss insats. Med en större andel äldre kommer sannolikt behovet av kommunala insatser att öka.

Läs mer om vård och omsorg i Köpings kommun i [Planeringsunderlaget](#).

Kommunens viljeinriktning för vård och omsorg – förslag på åtgärder

1. Ökat antal äldre i Köpings tätort

De närmaste tio åren kommer antalet äldre att öka i kommunen. I tätorten Köping beräknas ytterligare trettio platser behövas till särskilt boende för äldre. I Kolsva och Munktorp beräknas däremot en viss minskning.

Genom hemtjänst och bostadsanpassningar ökar möjligheten för de äldre att bo kvar i sina egna bostäder vilket kan minska behovet av särskilt boende. Även seniorboende kan påverka antal platser i särskilt boende. I närheten av ett seniorboende finns det ofta gemensamhetslokaler för aktiviteter och social samvaro. Seniorboende kan finnas som både nybyggt och ombyggt där bostaden anpassats för äldre och tillgängligheten är god i och till bostaden.

2. Behov av bostäder med särskild service

Framtida platser i bostäder med särskild service kommer att behövas. Utifrån antal elever i särskolan behövs ett antal platser under planperioden.

Ställningstaganden Vård och omsorg

- ▶ *Det ska finnas tillräckligt antal olika boendeformer som är utformade på sådant sätt att de kan tillgodose varierande behov och önskemål hos äldre och personer med funktionsnedsättning.*

13. Teknisk försörjning

MÅL – det här vill kommunen uppnå

Avfall:

- *Kommunen ska verka för att den totala mängden hushållsavfall och dess innehåll av miljöskadliga ämnen ska minska.*
- *Avfallet ska tillvaratas i så hög utsträckning som möjligt och återanvändning ska öka.*
- *Insamling och transporter vid avfallshanteringen ska vara optimala och höga miljökrav ska ställas på fordon och drivmedel.*
- *Avfall som inte kan återanvändas eller återvinnas ska omhändertas på ett sådant sätt att människor och miljö skyddas på kort och lång sikt.*

Vatten och avlopp:

- *Kommunens invånare ska ha tillgång till dricksvatten med god kvalitet. Avloppsvattnet ska ledas från invånare till reningsverk och släppas ut renat enligt de krav som ställts och med minsta olägenhet för alla.*

Energi:

- *Energiarbetet inriktas på energihushållning och energieffektivisering.*
- *Användning av fossila bränslen ska minska.*

IT:

- *Hela kommunen ska ha god tillgänglighet till bredband.*

Avfall

Kommunens renhållningsansvar är överfört till Västra Mälardalens kommunalförbund och omfattar insamling, transport och behandling av hushållsavfall. VafabMiljö är ansvarig för bl.a. behandling av hushållsavfall och drift av Återbruket i Köping.

För kommunen finns både en kommunal och en regional avfallsplan. De båda avfallsplanerna är avsedda att komplettera varandra. Den aktuella regionala avfallsplanen gäller för 2009 – 2012.

Målet är att minska avfallet, återanvända så mycket som möjligt och för övrigt återvinna och energiutvinna för att deponera så lite som möjligt, vilket även EU nämner i sitt ramdirektiv om avfall.

Läs mer om Avfall i [Planeringsunderlaget](#).

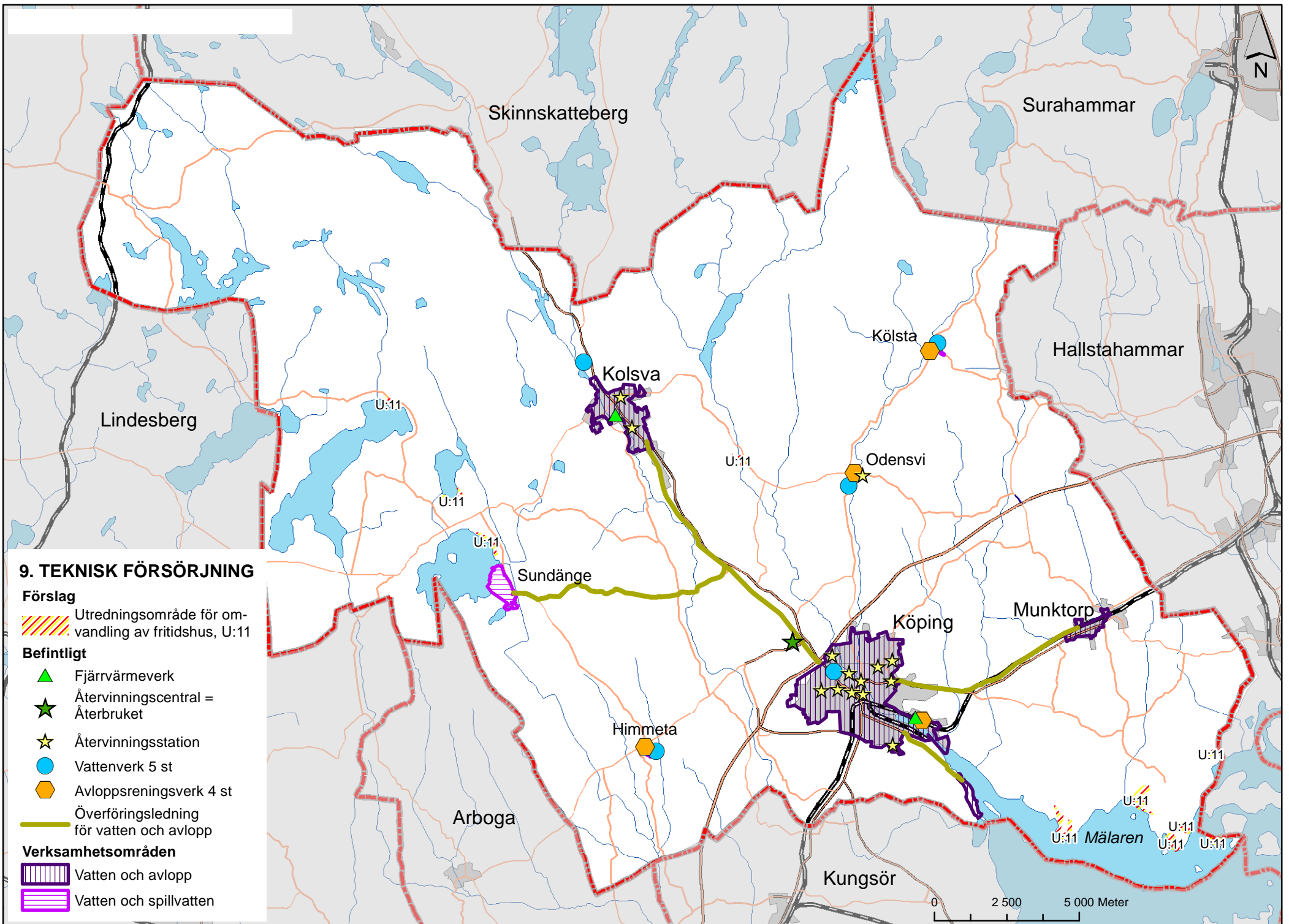
Kommunens viljeinriktning för avfall – förslag på åtgärder

1. Behov av fler återvinningsstationer

I Köpings tätort är det brist på återvinningsstationer (i Skogsborg och Ullvi backar) och i Munktorp finns ingen.

Ställningstaganden Avfall

- ▶ *Återvinningscentralen Återbruket ska erbjuda god tillgänglighet och bra service.*
- ▶ *Kommunen ska verka för god tillgänglighet för kommuninvånarna till återvinningsstationer.*

Vatten och avlopp

Vattenverket i Köping producerar i medeltal 8 000 kubikmeter vatten per dygn, men har tillstånd att ta ut drygt 26 000. Avloppsreningsverket är dimensionerat för 25 000 personer medan nuvarande anslutning motsvarar cirka 21 500 personer.

Antalet enskilda avloppsanläggningar i året-runt-bostäder uppskattas till 1 400, varav 700 har fått föreläggande om att åtgärda sina anläggningar. Ytterligare 400 anläggningar finns i fritidshus. Många har enklare anläggningar som inte är anpassade till dagens standard och nyttjande av fritidshuset. I de mer tätbebyggda områdena krävs gemensamma lösningar för att dricksvatten- och avloppsfrågorna ska kunna lösas på ett långsiktigt hållbart sätt.

Förutsättningarna för en långsiktigt hållbar vatten- och avloppsförsörjning i Köpings kommun är goda. De allmänna vattentäkterna har tillräcklig mängd vatten och i de flesta fall finns skyddsområden och föreskrifter. Läs mer om vattenskyddsområden i kapitel [Vattenplanering](#).

Dagvatten (regnvatten och dylikt) tas oftast inte om hand lokalt utan släpps ut i närliggande vatten. Reningsverket Norsa i Köping tar emot avloppsvatten från tätorterna Köping, Kolsva, Munktorp och Sundänge och släpper ut det reade vattnet i Mälaren. Mindre reningsverk finns i Himmeta, Odensvi-Kindbro och Kölsta.

Kommunens viljeinriktning för vatten och avlopp – förslag på åtgärder

1. Planering av VA-försörjning enligt antagen VA-plan

En vatten- och avloppsplan (VA-plan) för Köpings kommun 2010-2025 antogs av kommunfullmäktige i mars 2011. VA-planens syfte

är att få en heltäckande långsiktig planering för vatten- och avloppsförsörjningen i kommunen utanför nuvarande verksamhetsområden. Särskilt intresse har lagts på att hitta långsiktigt hållbara lösningar för tätbebyggda fritidshusområden. Många av områdena har bedömts ha behov av förbättrade lösningar antingen genom anslutning till det kommunala ledningsnätet eller genom lokala gemensamhetsanläggningar i områdena.

Fritidshusområden med behov av gemensamma lösningar för VA markeras som utredningsområde, *U:11 Omvandling av fritidshusområden*.

Se kommunens hemsida för aktuell VA-plan.

Se [Planeringsunderlaget](#) för kartredovisning med klassificering av områden.

Ställningstaganden Vatten och avlopp

- ▶ *VA-planen gäller som riktlinjer och stöd för planering av vatten- och avloppsförsörjningen utanför nuvarande verksamhetsområden.*
- ▶ *Ledningsnätet ska fortsätta underhållas för att minska läckage från vatten- och avloppsledningar. Kommunen ska verka för att bräddning av spillvatten sker i så liten omfattning som möjligt.*
- ▶ *Dagvatten ska om möjligt tas om hand och renas lokalt. För att minska föroreningsbelastningen ska bebyggelseområden planeras så att det blir mindre andel hårdgjord yta och ökat lokalt omhändertagande eller fördröjning av dagvatten.*

Energiförsörjning

Energianvändningen inom Köpings kommun är totalt drygt 1,3 TWh per år. Fjärrvärme finns i tätorterna Köping och Kolsva. Så gott som alla flerfamiljshus är anslutna men knappt hälften av småhusen. Fjärrvärme framställs i Norsaverket där huvuddelen kommer från industrins spillvärme och värme från förbränning av hushållens brännbara avfall. Den totala fjärrvärmeförsäljningen är 200 GWh; 100 går till flerfamiljshus, 75 till småhus och 25 till industrin.

Förbundet Agenda 21 har tagit initiativ till ett samarbete i Västmanland som syftar till att länet ska bli oberoende av kol, olja och andra fossila bränslen senast 2015. Köpings kommun deltar i samarbetet. I Västmanlands län finns inte något utpekad riksintresse inom området energi. I kommunen finns det ett par områden som nästan når de nivåer som Energimyndigheten satt upp för att ett område ska vara riksintressant för vindkraft.

Inom kommunen finns sex mindre vattenkraftverk. Förutom tre mindre kraftledningar genomkorsas kommunen av en öst-västlig kraftledning på 400 kV. Elsäkerhetsverket kräver särskilda avstånd mellan kraftledningar och olika slags anläggningar.

Kommunens viljeinriktning – förslag på åtgärder

1. Planerad fjärrvärmeledning till Arboga och Kungsör

Ingen större utbyggnad av fjärrvärme planeras i kommunen, endast förtätningar i befintliga fjärrvärmeområden. Utbyggnad kan bli aktuell i Kolsva där kommunen tagit över Vattenfalls panncentral. Mälarenergi utreder tillsammans med Arboga Energi och Köpings kommun om tillgänglig spillvärme från Köpings industrier kan överföras via ledning till Arboga och Kungsör. Enligt förstudie föreslås ledningen följa länsväg 250 och 572.

2. Lägen för vindkraft utreds i ett tillägg till översiktsplanen

Kommunen avser att ta fram ett tillägg till översiktsplanen där förutsättningarna för vindkraft kommer att bedömas. Tillägget kommer att innehålla lämpliga respektive olämpliga områden för vindkraft ur natur-, kulturmiljö-, landskapsbilds- och hälsosynpunkt. Arbete med underlag för vindkraftsplanering pågår 2011.

3. Upprätta en klimatstrategi inklusive energiplan

Aktuell energiplan saknas. Ny energiplan kommer att ingå i kommunens klimatstrategi.

Ställningstaganden Energiförsörjning

- ▶ *Kommunen ska verka för fjärrvärmeanslutning då nya bostads- och verksamhetsområden planeras.*
- ▶ *Kommunen är positivt inställd till nyttjande av förnybara energikällor så som t.ex. vindkraft och solenergi.*
- ▶ *Kommunen avser att ta fram en klimatstrategi som ska innehålla en ny energiplan.*

IT - data och tele

I samband med att vatten- och avloppsledningar och andra ledningar dras samarbetar kommunen med Köpings Kabel-TV så att fiberkabel för bredband kan dras samtidigt. Tätorterna Köping och Kolsva samt Malmön och Sundänge är anslutna till kommunens stadsnät. Munktorp är anslutet via Telia Soneras kabel. Ungefär 10 000 av 13 000 hushåll är anslutna 2010.

Ställningstaganden IT-data och tele

- ▶ *Nya bostadsområden ska erbjudas bredband.*

14. Miljö- och riskfaktorer

MÅL – det här vill kommunen uppnå

- *Alla invånare ska leva i en hälsosam, säker och trygg miljö.*
- *Invånare ska inte påverkas negativt av miljöstörningar och slippa störande buller.*
- *Trafikmiljön ska vara säker och inte riskera människors hälsa.*
- *Transporter ska ske miljövänligt och effektivt.*
- *Energihushållning och energieffektivisering ska uppmuntras, och användningen av fossila bränslen ska minska.*
- *Trafikplaneringen ska beakta säkerhet, tillgänglighet och miljöpåverkan så att störningar från trafiken kan minska.*
- *Kommunen ska ha god kunskap och en samlad bild över vilka risker och vilken sårbarhet som finns inom kommunens geografiska område och en planering för hur en säkrare och tryggare kommun skapas.*

En översiktsplan ska redovisa de miljöfaktorer som bör beaktas då beslut tas om användning av mark- och vattenområden. Plötsliga utsläpp vid till exempel olyckor och bränder eller diffusa utsläpp under lång tid kan påverka miljön. Även miljörisker som kan påverka människors hälsa och säkerhet tas upp i det här avsnittet.

Ett hjälpmedel att använda sig av vid planering är riktvärden för skyddsavstånd till olika typer av arbetsplatser. I rapporten *Bättre plats för arbete* har Boverket tillsammans med Naturvårdsverket och Socialstyrelsen redovisat en gemensam syn på planeringen av arbetsområden med hänsyn till miljö, hälsa och säkerhet.

Miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer beskrivs i miljöbalkens femte kapitel. De infördes för att komma till rätta med miljöpåverkan från diffusa ut-

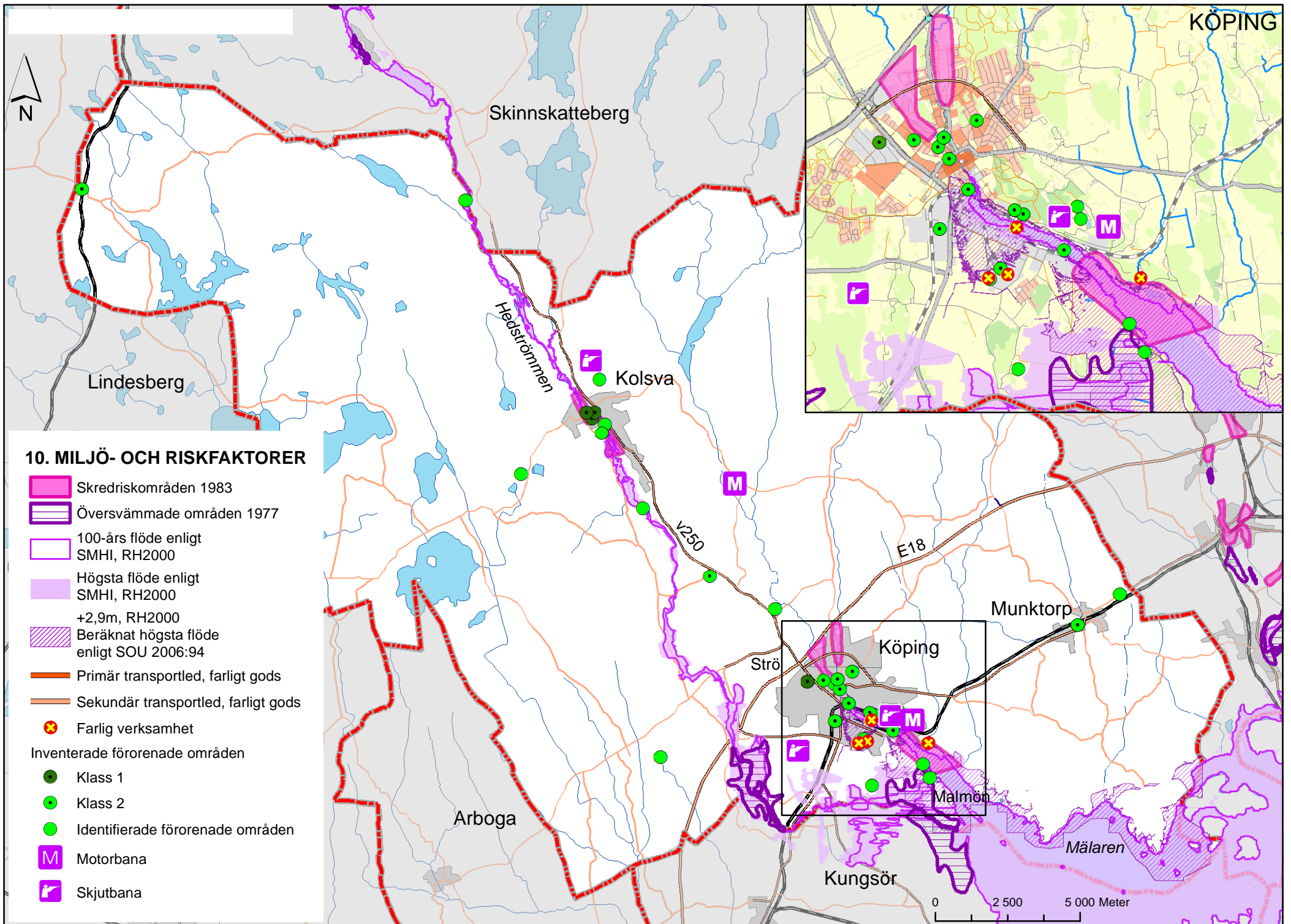
släppskällor som till exempel trafik och jordbruk. Det finns normer för luft, vatten och buller.

Buller

I Köpings kommun liksom i många andra kommuner utgör vägtrafiken den vanligaste orsaken till bullerstörningar. Ett jämnt trafikflöde med låg hastighet och mindre trafikmängd minskar trafikbullret. Endast ett fåtal mätningar av buller från trafiken är gjorda i kommunen. Andra verksamheter som kan ge upphov till bullerstörning är tåg-, båt- och flygtrafik, industrier, motorbanor och skjutbanor.

Ställningstaganden Buller

- ▶ *Kommunen ska verka för att miljömål uppnås och miljö kvalitetsnormer för buller inte överskrids på grund av verksamheter i kommunen.*
- ▶ *Kommunen ska verka för att riktvärden och allmänna råd avseende buller tillämpas vid nyetablering och vid befintlig verksamhet. Avsteg måste utredas mer detaljerat och ska visa att en exploatör kan tillgodose en acceptabel ljudmiljö med särskilda åtgärder.*
- ▶ *Vid risk för störande buller ska bullerutredning göras innan bygglov kan ges till ny bostad. Riktvärden och allmänna råd avseende buller ska tillämpas.*
- ▶ *Förslag på förbättring av trafikmiljö och nya vägdragningar som kan minska antalet personer utsatta för buller föreslås under avsnitt Kommunikationer – Vägar.*

Radon

Radon kan finnas i hus på grund av radon i mark eller i byggmaterial. Riktvärdet 200 Becquerel per kubikmeter luft (Bq/m³) gäller för radon i bostäder, förskolor, skolor och andra allmänna lokaler. Alla kommunens förskolor och skolor har mätts och åtgärdats för att sänka radonhalterna till under riktvärdet. Även fastighetsägare till flerbostadshus har mätt radonhalten i sina hus.

Det finns risk för höga uran- och radonhalter i dricksvatten från enskilda vattentäkter. Då halterna varierar beroende på lokala förhållanden måste provtagning alltid ske för att kontrollera om halterna överskrider gränsvärden eller rekommenderade värden.

En radonriskkarta bör tas fram som planeringsunderlag.

Ställningstaganden Radon

- ▶ *Mätning av markradon ska göras i samband med geotekniska undersökningar inför planläggning.*
- ▶ *Innan bygglov beviljas för nybyggnader på landsbygd ska det redovisas att dricksvatten finns i tillräcklig mängd, är av godtagbar kvalitet och har godtagbar halt av radioaktiva ämnen.*
- ▶ *Inom Köpings kommun ska bostäder och andra byggnader där människor stadigvarande vistas alltid byggas radonskyddat. Protokoll från godkänd radonmätning i byggnad ska lämnas in till miljö- och byggnadsnämnden när byggprojektet färdigställts.*
- ▶ *Kommunen ska i sitt tillsynsarbete och genom informationsinsatser verka för att radonhalterna i bostäder, förskolor, skolor och andra allmänna lokaler understiger gällande riktvärde.*

Ras, skred och erosion

Inom Köpings kommun finns områden där ras och skred kan inträffa. Riskzonerna finns längs Köpingsån, Kölsta- och Valstaån, längs sträckan Inre hamnen - Mälaren och längs Hedströmmen. Mindre skred har inträffat på flera ställen. En del områden har utretts och stabilitetsförbättrande åtgärder genomförts. Metoder att beräkna stabilitet har utvecklats och därför är beräkningar som gjorts före 1995 inte helt tillförlitliga. En ny stabilitetskartering för tätorterna Köping och Kolsva kommer att utföras. Risken för större skred än en hektar bedöms som liten i Västmanland.

Det föreslås utbyggnadsområden i översiktsplanen där stabilitetsfrågorna måste belysas ytterligare. Arbete pågår att utreda förutsättningarna för att förbättra stabiliteten.

Några erosionsskador längs åarnas meandersträckor har åtgärdats. Åtgärderna har minskat ytterligare erosionsrisker och ökat stabiliteten. Stranderosion längs Mälaren är mindre problematisk.

De stora fartygen som trafikerar Mälaren ger upphov till kraftiga svall som kan ge upphov till skador på Mälarens stränder i form av erosion.

Ställningstaganden Ras, skred och erosion

- ▶ *I områden där det är känt eller befaras att stabiliteten är otillräcklig ska stabilitetsutredningar genomföras.*
- ▶ *Områden med förorenad mark där stabiliteten är otillräcklig behöver åtgärdas för att förhindra spridning av föroreningar till vatten.*

Översvämning

Inom Köpings kommun finns områden med risk för översvämning. Risken kan öka genom klimatförändringar. Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, SMHI har utfört översiktliga översvämningsskarteringar för Mälaren och Hedströmmen upp till Uttersberg i Skinnskattebergs kommun. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) utförde 2010 en översiktlig översvämningsskartering för Köpings tätort. Utredningen avsåg Kølstaån och Valsaån samt Köpingsån som dessa utmynnar i.

Mälaren är en reglerad sjö. Vattenståndet får inte bli för lågt med hänsyn till sjöfarten och inte för högt eftersom det finns risk för översvämningar. Områden med ”100-års flöde” betyder att där är sannolikheten för översvämningar beräknad till minst 63 % under en 100-årsperiod. Konsekvenserna i Köping skulle inte bli mycket större än de översvämningar som inträffade år 2000. Men i Stockholmstrakten skulle det bli förödande med mycket omfattande skador på bebyggelse och infrastruktur. Klimat- och sårbarhetsutredningen rekommenderar att kommunerna tills vidare inte tillåter någon ny bebyggelse under nivån +290 cm (enligt RH2000) vid Mälaren. Höjdsartering av Mälarens norra strand är genomförd. Hedströmmen är ett reglerat vattendrag med en rad broar, dammar och andra hinder. Hedströmmens vattenförbund har ett stort ansvar för situationen i Hedströmmen.

Företaget Köpingsöns Invallningsföretag bildades år 1947 för att torrlägga strandängar till åkermark. Området är beläget mellan Köpingsån och Hedströmmen och intill Malmöns bebyggelse vid Mälaren.

Översvämningar är inte primärt att betrakta som en fråga för räddningstjänst, eftersom händelseförloppet är långsamt. Det är fastighetsägarens uppgift att vidta åtgärder för att förhindra skador.

Ställningstaganden Översvämning

- ▶ Vid planering av nya områden vid Mälaren ska ny bebyggelse och vägar planeras över nivån +290 cm tills Mälarens avtappningsmöjligheter förbättrats. Under nivån +290 cm ska endast enklare byggnader (uthus och liknande) tillåtas.
- ▶ Kommunen ska verka för att Köpingsöns Invallningsföretags vallar vid Hedströmmen underhålls.

(Nivåerna anges enligt RH2000)

Översvämning i Valstaån

Farligt gods

Farligt gods är ett samlingsbegrepp för ämnen och produkter, som kan skada människor och miljö vid en trafikolycka. I Köpings kommun finns det två primära vägar för transporter av farligt gods, E18 och länsväg 250 sydost om E18.

Sträckan Köping – Västerås är den mest frekventerade sträckan i hela Sverige beträffande mängden farligt gods (2006). Positivt är att transportvägen ligger utanför tätbebyggt område. Negativt är att den vid Strömötet passerar kommunens vattentäkt. Det absolut största problemet är då E18 är blockerad och trafiken leds om på Ringvägen i Köping till gamla Västeråsvägen. Där kan en olycka få mycket stora konsekvenser för de boende.

Det förekommer transporter av farligt gods i Köpings centrum (på Torggatan i båda riktningar) till och från Västerås. Vägvalet har troligen inneburit en genväg för transportörerna. Farligt gods transporteras också på järnväg och till sjöss; bland annat ammoniak, gasol, bensin och diesel.

Ställningstaganden Farligt gods

- ▶ *Kommunen ska i diskussion med Trafikverket finna andra lösningar för omledning av trafiken på E18 än via Ringvägen.*
- ▶ *Kommunen ska verka för att förbjuda trafik med farligt gods genom centrum, såvida inte lossningsplatsen är så belägen.*
- ▶ *Det är viktigt att skydda kommunens vattentäkt med hänsyn till transporter av farligt gods. Kommunen ska verka för att Trafikverket stärker skyddet för vattentäkten vid utbyggnaden av E18 till motorväg.*

Miljöfarlig verksamhet

Med begreppet miljöfarlig verksamhet avses all användning av mark, byggnader eller anläggningar som på ett eller annat sätt innebär utsläpp till mark, luft eller vatten eller annan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. Exempel på miljöfarlig verksamhet är avloppsreningsverk, tillverkningsindustri, djurhållning och skjutbana. Exempel på störningar är buller, lukt, damm och utsläpp av farliga ämnen.

I Boverkets allmänna råd 1995:5, Bättre plats för arbete, finns rekommendationer om skyddsavstånd mellan olika verksamheter och bostäder.

Förorenade områden, till exempel gammal deponi, industritomt och bensinstation kan vara en källa till spridning av miljögifter. Även gamla föroreningar i mark och sediment kan påverka våra vatten idag om föroreningarna sakta lakas ut till grund- och ytvatten. Vid ändrad markanvändning behöver marken undersökas och eventuellt saneras.

Luftföroreningar kan komma från vägtrafik, industri, användning av arbetsmaskiner och småskalig eldning, till exempel vedeldning. Mätning av luftföroreningar görs i Köpings tätort.

De störningar som kan uppstå i samband med djurhållning är framför allt lukt, ansamling avflugor och buller. Allergiska reaktioner från främst hästar kan också förekomma. Boverket rekommenderar att skyddsavstånd mellan djurhållning och dess grannar prövas i varje enskilt fall utifrån de lokala förhållandena.

Ställningstaganden Miljöfarlig verksamhet

Skyddsavstånd:

- ▶ De rekommenderade skyddsavstånden i Boverkets rapport 'Bättre plats för arbete' är en utgångspunkt vid lokalisering, prövning och etablering av industri, bostad och skyddsområde. Men en lokal anpassning ska alltid göras.
- ▶ Skyddsavstånd till djurhållning bör bedömas i de enskilda fallen och hänsyn tas till lokala förhållanden.
- ▶ Kommunen ska överväga andra lösningar för köldmedia till bandyplan.

Luftföroreningar:

- ▶ Kommunen ska verka för att miljömål uppnås och miljökvalitetsnormer för utomhusluft inte överskrids på grund av verksamheter i kommunen.
- ▶ Kommunen ska verka för att vägar, bostads- och verksamhetsområden planeras så att behovet av transporter som bidrar till utsläpp av luftföroreningar minskar.

Markföroreningar:

- ▶ Innan markanvändning ändras från miljöfarlig verksamhet till mer känslig som till exempel bostäder, skola och park eller innan arbeten som kan påverka föroreningar i mark sker, ska marken undersökas. Behov och omfattning av en eventuell sanering avgörs utifrån undersökningens resultat med stöd av miljöbalken.
- ▶ Avfallsdeponier som kommunen ansvarar för ska inventeras och klassas utifrån risk för miljöpåverkan och åtgärdas vid behov så att risken för miljö- och hälsopåverkan minskas.

Magnetfält och master

Master och kraftledningar ger upphov till magnetiska fält vars styrka uttrycks i mikrotTesla (μT). Magnetfältets styrka ökar med strömstyrkan men avtar snabbt med avståndet. De statliga verken har tagit fram en försiktighetsprincip som främst baseras på de cancerrisker som inte kan uteslutas.

Ställningstaganden Magnetfält och master

- ▶ Vid samhällsplanering och byggande ska statens försiktighetsprincip tillämpas.
- ▶ Nyetableringar av bostäder, skolor och förskolor bör följa rekommenderade skyddsavstånd.
Rekommendation: 40 meters skyddsavstånd för 130kV kraftledning, 80 meter för 220kV och 130 meter för 400kV

Kraftledning i Köpings kommun

Krisberedskap

Samhällsutvecklingen innebär att risker ständigt förändras och förnyas. Krisberedskap är ett förebyggande arbete som ska leda till en medvetenhet hos kommunens beslutsfattare, verksamhetsansvariga, berörda aktörer och allmänhet om vilka risker och sårbarheter som finns. Kommunen har en *Krishanteringsplan vid extraordinära händelser*. Planen består av tre delar; en övergripande krishanteringsplan, en informationsplan och en plan för psykiskt och socialt omhändertagande. I planen framgår när, var och hur kommunledningen ska agera vid beredskap och vid stora olyckor.

Förutom att mer vanliga olyckor ska kunna tas om hand måste kriser som drabbar stora delar av samhället och kanske hela vårt land hanteras. Kommunerna har en nyckelroll i krishanteringssystemet enligt lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Kommunen arbetar kontinuerligt med risk- och sårbarhetsanalyser. När det gäller information har kommunen bland annat anslutit sig till den nationella portalen för krisinformation WIS, ett webbaserat informationssystem. Kommunen ansvarar också för allmänhetens skyddsutrustning och viss räddningstjänstmaterial som ska användas i krig. Räddningstjänst och beredskapssamordnare ingår i Västra Mälardalens Kommunalförbund.

Ställningstaganden Krisberedskap

- ▶ *Kommunen ska, enligt lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, bland annat:*
  - *ha aktuella risk- och sårbarhetsanalyser på all verksamhet som måste fungera vid kris*
  - *inom sitt geografiska område i fråga om extraordinära händelser i fredstid verka för samordning och information till allmänheten*
  - *varje mandatperiod fastställa en plan för hur extraordinära händelser ska hanteras*
  - *vidta de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap.*

15. Områdesvisa beskrivningar

Detta kapitel samlar alla förslag till förändring som föreslås i Köping, Kolsva, Munktorp och på landsbygden. Vissa förslag till förändring finns redovisade även i respektive temakapitel.

Tätorten Köping

Köping är med sina 17 500 invånare kommunens centralort med närsjukhus, gymnasieskola och Kompetenscenter för vuxna. Inom näringslivet dominerar tillverkning i verkstads- och processindustrin med företag som Volvo Powertrain Corporation, GETRAG All Wheel Drive, Hästens Sängar, Yara, Tibnor och LEAX.

Köping har ett rikt kulturarv i byggnader, kvarter och gator. Stadens bebyggelse länkar kommunens invånare till historien och ger kunskap om gångna tiders byggnadsskick och olika levnadsvillkor. I stadsmiljön prioriteras skönhetsupplevelser och mötesplatser samtidigt som biltrafiken minskas i centrum och förtätning av bebyggelsen tillåts.

Exempel på fritidsanläggningar är sportfält och idrottsplats, bordtennisarena, idrottshallar, elljusspår, inom- och utomhusbad och småbåtshamnar. För kulturlivet finns biograf och museer, teaterlokaler, bibliotek och samlingslokaler.

Bostäder i Köping

Mark för bostäder i kommunen kommer framför allt att behövas och efterfrågas i tätorten Köping. Utbudet varierar när det gäller bostadstyper, storlekar och upplåtelseformer. Antalet lägenheter i flerbostadshus är dubbelt så stort som antalet småhus. På senare år har huvudsakligen tomter för småhus efterfrågats.

Kommunen har en positiv syn på förtätning av tätorten Köping. Förtätning kan ske genom tillbyggnad, påbyggnad eller nybyggnad. Positiva effekter är ett ökat socialt liv som kan öka tryggheten och ge ett ökat underlag för service och handel. Förtätningprojekt kan bli aktuella på flera platser som i dag kan vara svåra att förutse. Platsens lämplighet måste prövas ur allmän synpunkt, gentemot gällande detaljplaner och andra intressen i varje enskilt fall.

Nya bostadsområden

Mark för cirka 500 bostäder finns i områden som pekades ut redan i *Översiktsplan 1990*. Det är detaljplanerade områden som inte är fullt utbyggda (C) och områden där detaljplan ännu inte gjorts (D). Områden betecknade med (E) är utredningsområden där förutsättningarna för exploatering närmare ska studeras. Förutsättningarna för bebyggelse i Västra Sömsta (D:1) redovisades inte i *Översiktsplan 1990* men har utretts senare och betecknas därmed som ett D-område. Utpekade områden kan utöver bostäder komma att inrymma även andra bostadsanknutna verksamheter så som förskolor och skolor.

C:1 Fantetorp, PL 347

Tomter för småhus, utbyggnad pågår.

C:2 Skogstorp, PL 360

Tomter för småhus, utbyggnad pågår.

C:3 Pelarskogsgatan/Barrskogsgatan, PL 304

Tomter för småhus, utbyggnad pågår.

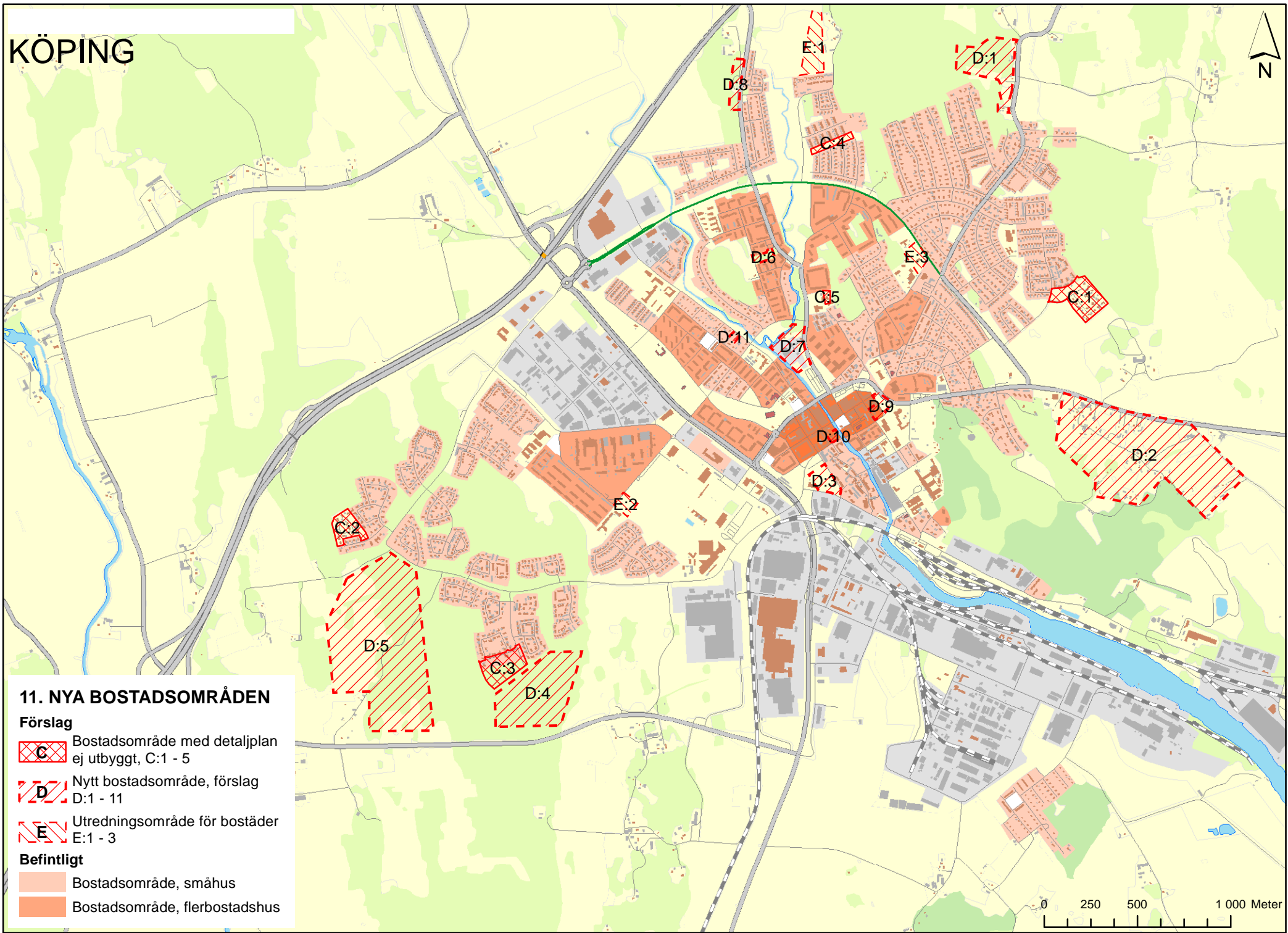
C:4 Kraftvägen, PL 356

Cirka 10 grupphus i ett plan med god tillgänglighet. Planen är överklagad, prövning pågår.

C:5 Kv Immanuel, Tunaskolan, PL 283

Planen medger ett 2-5 våningshus som komplement till den ombyggda Tunaskolan.

KÖPING

11. NYA BOSTADSOMRÅDEN

Förslag

- Bostadsområde med detaljplan ej utbyggt, C:1 - 5
- Nytt bostadsområde, förslag D:1 - 11
- Utredningsområde för bostäder E:1 - 3

Befintligt

- Bostadsområde, småhus
- Bostadsområde, flerbostadshus

- D:1 Västra Sömsta*
Cirka 30 tomter för småhus, eventuellt några större tomter för bostad med verksamhet. Området berör utredningsområde för tätortens grönstruktur. Vid exploatering av området måste stor hänsyn tas till Johannisdalsskogens rekreations- och naturvärden.
- D:2 Macksta*
Cirka 100 småhus. Det finns en områdesplan för Macksta som antogs av Kommunfullmäktige 28 februari 1980. Den gäller som riktlinjer för området även om exploateringsgraden kan bli en annan. Senare skisser redovisar cirka 100 nya bostäder. Skisserna ska vara underlag för framtida planprogram. Stor hänsyn måste tas till befintlig bebyggelsestruktur och naturvärden.
- D:3 Kv. Fylgia och Gautiod*
Cirka 20 stadsvillor eller fler lägenheter i högre hus. Äldreboende/seniorboende kan vara möjligt i området. Området är bullerutsatt och bebyggelsen måste klara fastställda riktvärden.
- D:4 Ullvi Backar*
Cirka 80 småhus i 3-4 kvarter längs Skogsleden. Bostadsområdet berör utredningsområde för tätortens grönstruktur (Pelarskogen). Stor hänsyn ska tas till Pelarskogens rekreations- och naturvärden.
- D:5 Söder om Ringvägen/Ullvileden*
100-200 bostäder, i första hand småhus, längs Ringvägens förlängning. Bostadsområdet berör utredningsområde för tätortens grönstruktur (Pelarskogen). Stor hänsyn ska tas till Pelarskogens rekreations- och naturvärden. Mälardalsleden går igenom området.
- D:6 Mariebergs gård*
Ett punkthus med hiss föreslås komplettera omgivande trevåningshus utan hiss. Kan vara lämpligt som äldreboende/seniorboende. Berör utredningsområde för tätortens grönstruktur. Exploatering av området måste ske med stor hänsyn till grönstrukturvärdena, bland annat en värdefull allé.
- D:7 Kv Hake*
Centralt kvarter lämpligt för bostäder med god tillgänglighet. Seniorboende/äldreboende kan vara aktuellt. Handel eller dylikt kan tillåtas närmast centrum. Området berör utredningsområde för tätortens grönstruktur (kv. Hake). Marken i området är undersökt och markföroreningar är konstaterade. Detta ställer krav på sanering och skyddsåtgärder vid en exploatering av området. Det skredkänsliga området närmast Köpingsån bör ingå i Nyckelbergsparken och inte bebyggas.
- D:8 Skogsborgs gård*
Ca 5-10 småhus. Området är bullerutsatt av E18 och bebyggelsen måste klara fastställda riktvärden. Hänsyn måste tas till närbelägen fornlämning. Berör utredningsområde för tätortens grönstruktur (Skogsborgsskogen).
- D:9 Kv Runa*
Kvarteret Runa ligger mellan Stora gatan, Västeråsvägen, Nygatan och Prästgårdsgatan. Den norra och östra delen är inte bebyggd. Där kan handel och kontor rymmas med bostäder på de övre våningarna. Kommunen äger endast en mindre del av kvarteret. Området är bullerutsatt och bebyggelsen måste klara fastställda riktvärden. Området ligger inom fornlämningsområde för Köpings tätort och arkeologiska undersökningar krävs.
- D:10 Kv Frode*
Kvarteret Frode ligger intill Köpingsån mitt i Köpings centrum. Mot Nygatan med tillfart från Östra Långgatan finns en allmän centumparkering. Platsen upplevs som ett hål i stadsbilden. En ny byggnad skulle ha en helande effekt och skapa tydligare gaturum. Äldreboende/seniorboende kan vara aktuellt i området. I området har det funnits en kemtvätt och objektet är inventerat av länsstyrelsen och har fått riskklass 3, måttlig risk för negativa effekter på människa och miljö. Ytterligare undersökningar behöver göras innan exploatering av området. Området ligger inom fornlämningsområde för Köpings tätort och arkeologiska undersökningar krävs.
- D:11 Kv Alf, Barnhemsgatan/Scheelegatan*
Kvarteret Alf ligger mellan Scheelegatan, Barnhemsgatan, Ågårdsgatan och Kolsvagatan. Centralt i kvarteret finns tomtmark som kan bebyggas vid ett angeläget mindre förtätningsprojekt.
- E:1 Norra Johannisdal*

Norr om befintlig bebyggelse i Johannisdal bör ca 20 småhus kunna uppföras. Kommunen äger inte all mark. Trafikbuller, grundförhållanden, översvämningrisk och teknisk försörjning måste studeras närmare.

E:2 Kihlmansgatan/Kristinelundsvägen

Förslag har väckts om att bygga ca 30 bostäder i sydvästra hörnet av Kristinelunds sportfält. Närheten till Kristinelunds sportfält ska beaktas.

E:3 Parkrinken

Området mellan Folkets Park och Ringvägen är detaljplanerat som idrottsområde 1978 och tidigare fanns där en hockeyrink. Området bör på längre sikt planläggas för bostäder; till exempel radhus eller flerbostadshus i form av punkthus. Äldreboende/seniorbonde kan vara aktuellt.

Nya verksamhetsområden

A= verksamhetsområde med detaljplan, ej helt utbyggt

B= verksamhetsområde, förslag

A:1. Entré Köping, invid E18

Cirka 100 000 m² lämpligt för handel och serviceföretag.

A:2. Nibble vid Entré Köping

Cirka 77 000 m² lämpligt för handel och serviceföretag.

A:3. Big Inn/Entré Köping.

Cirka 40 000 m² lämpligt för handel.

A:4. Byslätten

cirka 45 000 m² lämpligt för småindustri och handel.

B:1 Marieberg invid E18

Cirka 120 000 m² lämpligt för handel och serviceföretag, expansionsområde.

Området kan vara skredkänsligt och grundförhållanden i området måste studeras närmare.

B:2 Vallby, vid E18/Ängebyleden

Cirka 500 000 m² lämpligt för logistik och lager, andra ytkrävande verksamheter som önskar reklamärenden samt transportintensiva verk-

samheter och hantverks- och småindustri. Området berör utredningsområde för tätortens grönstruktur (Vallby). Naturvärdena i det föreslagna området bör uppmärksammas och bör kunna bevaras även vid en exploatering av området.

B:3 Ullvi södra

Cirka 200 000 m² lämpligt för verksamheter med krav på markens bärighet. En kraftledning finns inom området. Elsäkerhetsverkets säkerhetsavstånd och försiktighetsprincipen för magnetiska fält ska beaktas. Området berör utredningsområde för tätortens grönstruktur (Ullvi-Högstaskogen). Naturvärdena i det föreslagna området bör uppmärksammas och bör kunna bevaras även vid en exploatering av området. Husta pistolskyttebana ligger inom området.

B:4 Ullvi norra

Cirka 250 000 m² lämpligt för industriverksamheter.

Hänsyn måste tas till befintliga och planerade bostäder (D:4). Den härskande vindriktningen är från det föreslagna området mot Köpings centrum. Detta gör att området inte är lämpligt för industrier som hanterar luktande och dammande ämnen. Området berör ett område utpekad i rapporten Särskilda områden av intresse för kulturminnesvården i Köpings kommun.

B:5 Sjtullen, söder om Nordkalk

Cirka 100 000 m² lämpligt för transportberoende verksamheter, lager, terminalverksamhet och liknande tack vare närhet till hamn och möjlig järnvägsanslutning.

Vid exploatering av området måste hänsyn tas till närliggande bostadsområdet i Kungsängen och Ekbacken, vilket är ett värdefullt naturområde och ska utredas som kommunalt naturreservat. Kraftledning finns inom området. Elsäkerhetsverkets säkerhetsavstånd och försiktighetsprincipen för magnetiska fält ska beaktas.

B:6 Norså, Västeråsvägen/Norsavägen

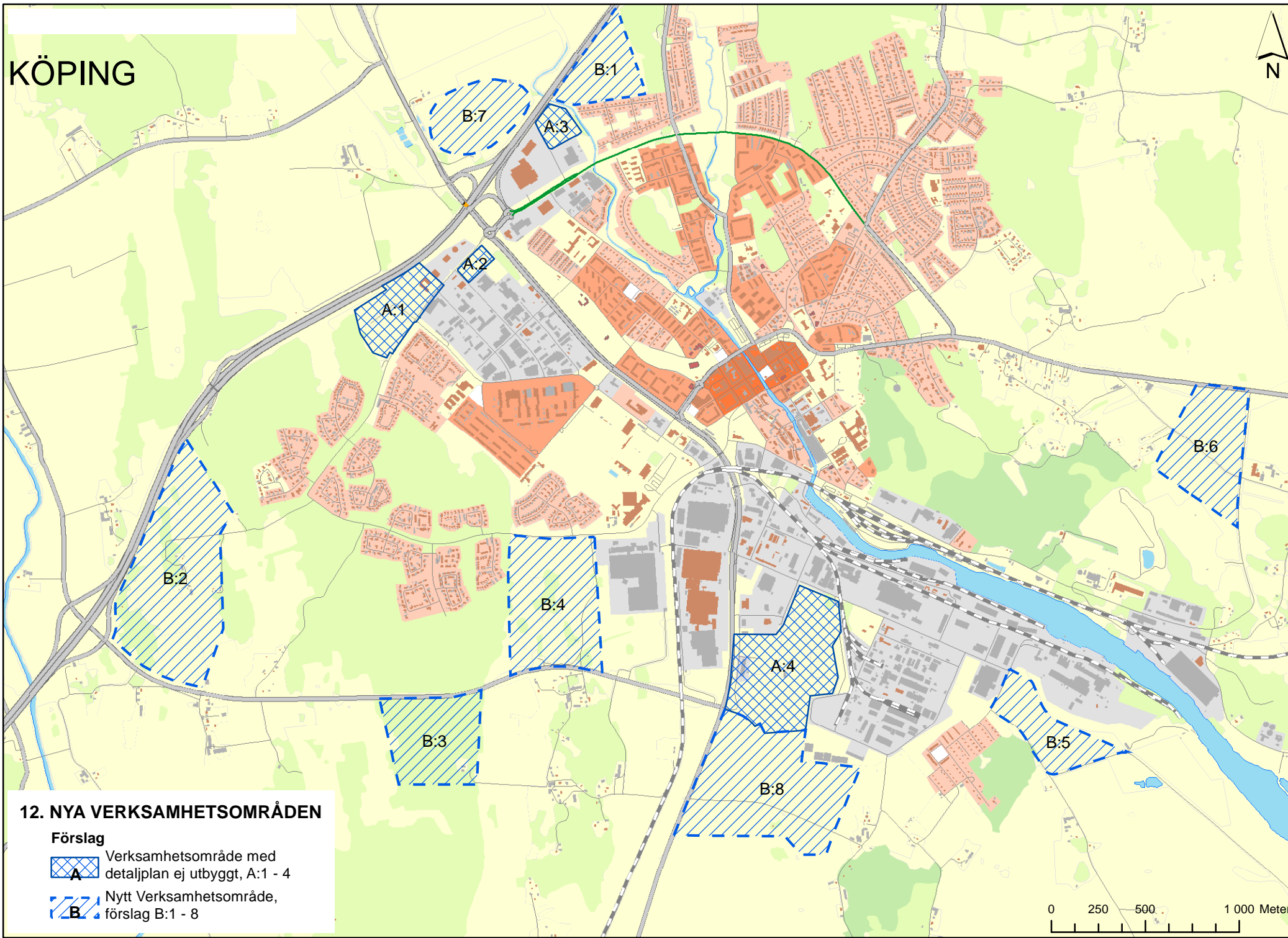
Cirka 200 000 m² lämpligt för småindustri.

B:7 Strö invid E18

Cirka 150 000 m² lämpligt för serviceföretag, expansionsområde. I området finns stor grundvattentillgång och det ligger nära

KÖPING

12. NYA VERKSAMHETSOMRÅDEN

Förslag

- Verksamhetsområde med detaljplan ej utbyggt, A:1 - 4
- Nytt Verksamhetsområde, förslag B:1 - 8

vattenskyddsområde för en kommunal vattentäkt. Särskilda restriktioner, som t.ex. begränsning av vilka typer av verksamheter som kan tillåtas eller skyddsåtgärder måste anges i detaljplanen för att skydda grundvattentillgången.

B:8 Byslätten södra

Cirka 250 000 m². Utredds för industri/verksamheter eller solenergi-park. God jordbruksmark. Om marken ska nyttjas för andra ändamål måste hänsyn tas till Yara och dess hantering av farliga ämnen. Kraftledning finns inom området. Elsäkerhetsverkets säkerhetsavstånd och försiktighetsprincipen för magnetiska fält ska beaktas. Det kan bli aktuellt med en ny sträckning av befintlig kraftledning inom området.

Nya trafiklösningar

T:1 Ny cykelväg mot Munktorp

Kommunen ska verka för att Trafikverket bygger cykelväg mellan Erikslundsvägen och viadukten.

T:2 Ny cykelväg Köping-Himmeta

Kommunen ska verka för att Trafikverket bygger cykelväg mellan Köping och Himmeta.

T:3 Ny cykelväg utmed länsväg 250

Länsväg 250 mellan Köping och Kungsör, som idag är en 13 meter bred väg med gott om utrymme för cyklister, ska byggas om till 2+1 väg. Trafikverket planerar för att göra det möjligt att cykla mellan Köping och Kungsör även efter en ombyggnation.

T:4 Ny cykelväg på Malmön

Kommunen planerar att förlänga gång- och cykelvägen från Köpings tätort hela vägen till Malmönvägens vändplan.

T:5 Vägreservat - Infart Öster

När Köping växer österut kommer en ny infart öster om staden att behövas. Med en sådan infart skulle trafiken till Norska industriområdet, dit farligt gods transporteras, inte behöva gå genom Köpings centrala delar. I fortsatt planering av Infart Öster måste risken med att Östanåsgatan blir en smitväg till Köpings centrum beaktas.

T:6 Vägreservat - Ullvileden-Ångebyleden

Mark för en ny väg reserveras väster om Volvo mellan Ullvileden och Ångebyleden. På så sätt slipper tung trafik mot Norska korsa järnvägen och svänga vänster in på länsväg 250.

T:7 Vägreservat - Ringvägen- Ångebyleden

En förlängning av Ringvägen till Ångebyleden behövs för framtida bostads- och verksamhetsområden.

T:8 Vägreservat - Utbyggnad av E18 till motorväg

En förstudie av E18 som motorväg finns framtagen.

T:9 Ny trafiklösning mellan Järnvägsgatan och Bergslagsvägen

En ny förbindelse föreslås mellan Järnvägsgatan och Bergslagsvägen för att underlätta trafik som ska ledas om eller har transporter mot Järnvägsgatan. Tankar finns att göra Torggatan mer centrumaktig och den nya förbindelsen bidrar till att styra över trafik från Torggatan till Nygatan. Förslaget innebär också att Sveavägen och Hultgrensgatan avlastas.

T:10 Trafikåtgärd - Ombyggnad av Bergslagsvägen

Trafikverket och kommunen studerar ombyggnad av Bergslagsvägen, länsväg 250 genom Köpings tätort. Vägen är dimensionerad för tidigare trafikflöden då E18 gick rakt genom tätorten. Det finns en förstudie framtagen som bland annat syftar till att minska barriäreffekten, öka trafiksäkerheten och förbättra miljön genom minskat buller och attraktivare stadslandskap. Kommunen ser över användning och utformning av intilliggande områden och anslutande gator.

T:11 Trafikåtgärd - Planskild korsning Mäljarbanan-Sjötullsvägen

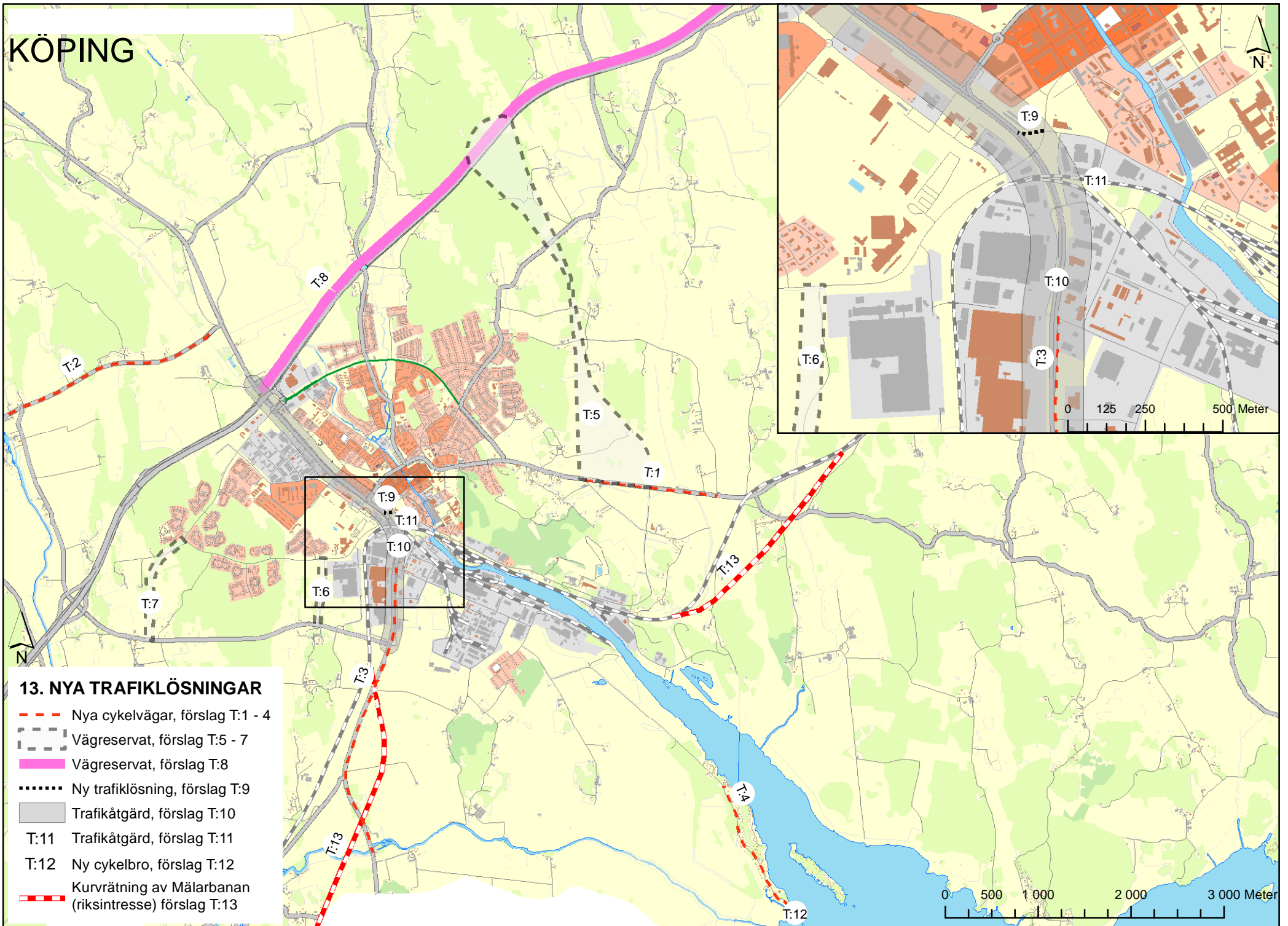
För att öka trafiksäkerheten anser kommunen att intentionerna om att bygga en planskild korsning (tunnel) mellan Mäljarbanan och Sjötullsvägen som möjliggörs i detaljplan PL324 ska genomföras. Ett genomförande skulle innebära att detaljplanen måste göras om för den delen där tunneln ska byggas.

T:12 Cykelbro till Jägaråsen

En gång- och cykelbro från Malmön till Jägaråsen i Kungsörs kommun skulle förkorta cykelvägen Köping - Kungsör avsevärt och göra den säkrare.

T:13 Kurvrätningar av Mäljarbanan

KÖPING

13. NYA TRAFIKLÖSNINGAR

- - - Nya cykelvägar, förslag T:1 - 4
- Vägreservat, förslag T:5 - 7
- Vägreservat, förslag T:8
- Ny trafiklösning, förslag T:9
- Trafikåtgärd, förslag T:10
- T:11 Trafikåtgärd, förslag T:11
- T:12 Ny cykelbro, förslag T:12
- Kurvrätning av Mäljarbanan (riksintresse) förslag T:13

0 500 1 000 2 000 3 000 Meter

Grönområden och parker i Köping

Parkområden finns till största delen centralt i Köpings tätort i anslutning till åarna. I villaområdena är behovet av allmänna parkytor något mindre eftersom de privata trädgårdarna ersätter en del av parkernas funktioner. I övriga bostadsområdena utgör bostadsgårdarna ett komplement till de kommunala grönytorerna. Köping upplevs allmänt som en grön stad; mycket tack vare inslaget av trädgårdar, gröna bostadsgårdar och annan naturmark bland bebyggelsen. Även gatuträden bidrar till det gröna intrycket.

En *Inventering av Köpings grönstruktur* har gjorts under 2009. Den delar in viktiga grönområden i fyra kategorier, *Mycket värdefulla områden*, *Värdefulla områden*, *Värdefulla vattenmiljöer* och *Utvecklingsområden*. Indelningen väger samman sociala och rekreativa, historiska och kulturella samt ekologiska och biologiska naturvärden. I översiktsplanen anges områdena som utredningsområden för Tätortens grönstruktur och Värdefulla vattenmiljöer (U:5-U:6). Kommande grönstrukturplan får avgöra hur områdena ska bevaras och utvecklas. I [Planeringsunderlaget](#) finns inventeringen redovisad.

Nya stråk för rekreation

RS:1 Naturstråk

Ett lättillgängligt stråk för gående och cyklister föreslås skapas genom att förlänga Åpromenaden i Köpings tätort längs Köpingsåns norra strand ut till Norsa hagar och eventuellt till Lindöberget. En anslutning till Norsa hagar från Karlbergsskogen föreslås också. Utredning och åtgärder behövs, särskilt sträckan Norsa hagar-Lindöberget behöver studeras mer detaljerat med avseende på markförhållanden och markägarfrågor.

Utredningsområden

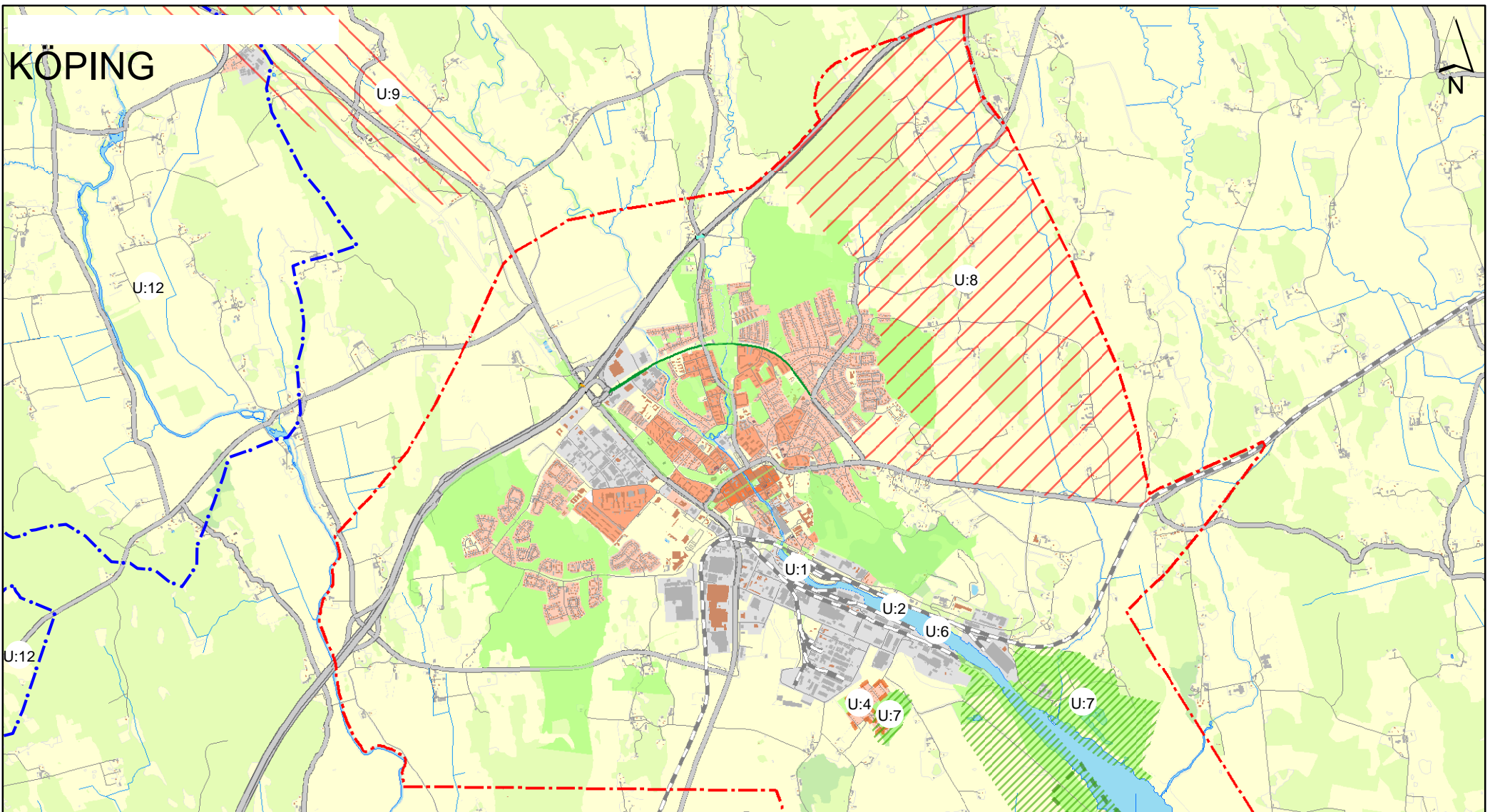
Utredningsområden är platser där ytterligare utredningar behövs för att avgöra vad området ska användas till i framtiden. Avgränsningarna är inte definitiva och kan i utredningsarbetet komma att ändras. Flera av områdena beskrivs i de temavisa kapitlen och har därmed en förkortad text här. Kungsängen däremot har inte hanterats i något annat kapitel, varför en längre beskrivning av området redovisas.

U:1 Stationsområdet och Inre hamnen

Hur stationsområdet och Inre hamnen ska utvecklas i framtiden behöver utredas. Se mer i kapitel [Fritid, kultur och turism](#).

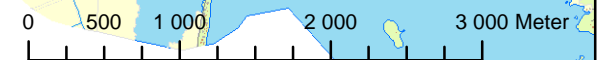

KÖPING

14. UTREDNINGSMRÅDEN

- U:1 Stationsområdet och Inre hamnen
- U:2 Hamnverksamhetens utveckling
- U:3 Utvecklingsplan för Malmön
- U:4 Kungsängen, utredningsområde
- Tätortsnära grönstruktur, utredningsområde U:5
- U:12 Utredningsområde för vattenskyddsområde
- U:6 Värdefulla vattenmiljöer, utredningsområde
- U:7 Kommunala naturreservat, utredningsområde
- U:8 Framtida utbyggnadsriktning
- U:9 Utbyggnadsområde mellan Köping och Kolsva
- Gräns för tätort med randzon

U2: Hamnverksamhetens utveckling

Fördjupning (muddring) av Mälarfarleden kan komma att behöva göras. En regional utredning behövs för att studera lämpligt område för uppläggning av muddermassor. Även de effekter som större fartyg kan få för Köpings hamn och de möjligheter till nya transportlösningar som öppnas för ortens näringsliv behöver utredas. Området som är riksintresse för hamnverksamhet kan säkerställas genom detaljplaneläggning.

U:3 Malmön

Det pågår ett arbete med att ta fram en utvecklingsplan för Malmön (2011). Förslaget innehåller direkta och långsiktiga åtgärder som bidrar till en positiv utveckling för både boende, besökare och turister på Malmön.

U:4 Kungsängen

I Kungsängen finns 200 personer i 100 bostäder. Husen byggdes för de anställda vid Skånska Cement mellan åren 1942-1967. Området är byggt som ett svenskt brukssamhälle. En generalplan gäller som områdesbestämmelser och redovisar Kungsängen som ett industriområde. Den planen föreslås fortsätta gälla så länge befintliga förhållanden föreligger.

Kungsängen bedöms olämpligt som bostadsområde på grund av stor miljöpåverkan och risk för olyckor från omgivande industrier. De övergångsbestämmelser som gäller innebär att befintliga byggnader får ändras inom ramen för pågående markanvändning under förutsättning att byggnadens volym, area eller våningsantal inte blir större. Övergångsbestämmelserna bör ses över.

U:5-U:6 Tätortsnära grönstruktur och Värdefulla vattenmiljöer

Tills grönstrukturplanen är klar ska utredningsområdena uppmärksammas vid detaljplanering. Kommande grönstrukturplan får klargöra hur områdena ska bevaras och utvecklas.

U:7 Kommunala naturreservat

Kommunen avser att långsiktigt skydda delar av Malmön, Ekbacken och Norsa hagar. En utredning ska göras för att klargöra om de ska skyddas som kommunala naturreservat.

U:8 Framtida utbyggnadsriktning öster

För området föreslås att en fördjupad översiktsplan tas fram för att utreda förutsättningarna för bebyggelse inom området.

Ställningstaganden Tätorten Köping

Bostäder i Köping:

- ▶ *Utbyggnad ska i första hand ske i områden som omfattas av detaljplan, betecknade med C på karta Köping. I andra hand ska, efter planläggning, utbyggnad ske i områden betecknade med D på karta.*
- ▶ *Områden betecknade med E är utredningsområden där förutsättningarna för exploatering närmare ska studeras.*
- ▶ *Vid ytterligare behov utpekas Köpings östra delar i riktning mot Munktorp som långsiktig utbyggnadsriktning. Området ska studeras i en fördjupad översiktsplan (U:8).*
- ▶ *Kommunala småhustomter ska kunna erbjudas såväl i östra som västra Köping.*
- ▶ *Planläggning för flerbostadshus ska ske genom förtätning i centrala lägen.*
- ▶ *Behovet av bostäder med god tillgänglighet för äldre och funktionshindrade ska beaktas.*
- ▶ *Riktlinjer för Kungsängen ska ses över.*
- ▶ *Områdesplanen för Macksta gäller som riktlinjer för området tills vidare.*

Verksamheter i Köping:

- ▶ *Verksamhetsområde ska i första hand detaljplaneras i Vallby invid E18 (B:2)*
- ▶ *För att kunna möta eventuell ökad efterfrågan invid E18 anvisas för handel område Marieberg (B:1) och för serviceföretag område Strö (B:7).*

Grönområden och parker:

- ▶ En grönstrukturplan ska tas fram för Köpings tätort. Tills planen är framtagen ska utredningsområdena för tätortens grönstruktur (U:5) uppmärksammas vid detaljplaneläggning.
- ▶ Grönområden ska planeras in i ny bebyggelse.

Kolsva tätort

Kolsva är porten till Bergslagen och präglas av bruket som fortfarande är i drift i moderna företag inom gjuteri och smide. Förutom de större företagen finns 100-talet företag inom service, handel och tillverkning. Inom bruksområdet arbetar drygt 350 personer. Kommunen är annars den största arbetsgivaren i Kolsva med cirka 200 anställda.

I Kolsva tätort bor cirka 2 500 människor. Skolan har renoverats, förskolan har byggts ut och ungdomsgården finns i skolans lokaler. Vårdcentral med familjeläkare, folktandvård och apotek finns i närheten av centrum.

Exempel på fritidsanläggningar är idrottshall och fyra fotbollsplaner, elljusspår och skjutbana, inom- och utomhusbad, bibliotek och hembygdsgård. Romboleden, som går från Munktorp till Trondheim i Norge passerar tätorten Kolsva. En del av sträckan går på en före detta banvall från Köping via Kolsva till Uttersberg i Skinnskattebergs kommun.

Bostäder i Kolsva

Kolsva har en blandad bebyggelse, ungefär lika många lägenheter i småhus som i flerbostadshus. Några flerbostadshus har rivits. Nya bostäder har inte behövts under lång tid och efterfrågan bedöms fort-

sätta vara svag. Andelen hus med hiss är lågt, vilket medför behov av bostäder med bättre tillgänglighet i framtiden.

Nya bostadsområden

I Kolsva finns ett detaljplanerat område för bostäder som inte är fullt utbyggt (C), ett område som var med i *Översiktsplan 1990* (D) och ett förslag där förutsättningarna för exploatering närmare måste studeras (E).

C:6 *Bergtorpet, PL250*

Den mark som finns planlagd för cirka trettio nya bostäder i Bergtorpet bedöms vara tillräcklig beredskap för framtida efterfrågan på bostäder, se karta Kolsva.

D:12 *Hagen/Guttsta*

Om det behövs fler bostäder än förväntat kan Hagen/Guttsta studeras. Vid exploatering av området måste hänsyn tas till Östra Guttsta som är ett värdefullt friluftsområde. I området finns motionsspår. Särskilda restriktioner kan behöva anges i detaljplanen för att skydda intilliggande vattenskyddsområde.

E:4 *Hemgårdsvägen/Ålundavägens förlängning*

Ett område som ligger nära Hedströmmen kan vid behov studeras för bostäder, eventuellt i kombination med verksamheter. De geotekniska förhållandena måste utredas.

Nya verksamhetsområden

Befintliga detaljplanelagda områden i Kolsva bedöms omfatta tillräckligt med mark för nya verksamheter för att tillgodose efterfrågan under planperioden.

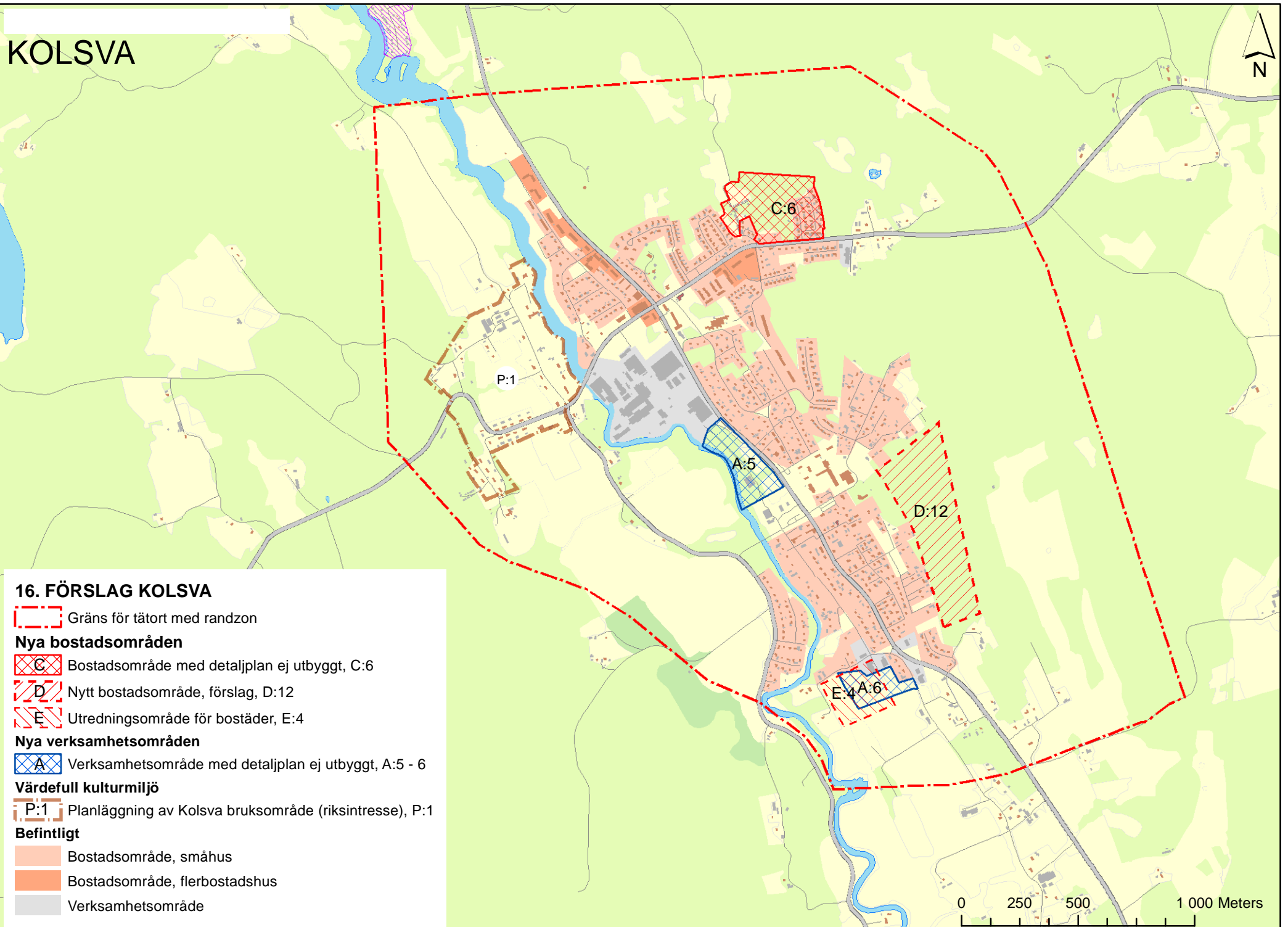
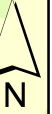
A:5 *Bergslagsvägen–Hedströmmen*

cirka 40 000 m² för småindustri med liten belastning på marken.

A:6 *Hemgårdsvägen, södra Kolsva*

cirka 40 000 m² lämpligt för småindustri.

KOLSVA

16. FÖRSLAG KOLSVA

 Gräns för tätort med randzon

Nya bostadsområden

 C Bostadsområde med detaljplan ej utbyggt, C:6

 D Nytt bostadsområde, förslag, D:12

 E Utredningsområde för bostäder, E:4

Nya verksamhetsområden

 A Verksamhetsområde med detaljplan ej utbyggt, A:5 - 6

Värdefull kulturmiljö

 P:1 Planläggning av Kolsva bruksområde (riksintresse), P:1

Befintligt

 Bostadsområde, småhus

 Bostadsområde, flerbostadshus

 Verksamhetsområde

Värdefull kulturmiljö

P:1 Planläggning av riksintresse Kolsva bruksområde
Kolsva bruksområde ingår i Hedströmsdalen som är riksintresse för kulturmiljövärden. Kommunen avser att skydda området genom planläggning.

Ställningstaganden tätorten Kolsva

- ▶ *Utbyggnad med nya bostäder ska i första hand ske inom gällande detaljplan i Bergtorpet.*
- ▶ *Hagen/Guttsta och ett område vid Hemgårdsvägen i södra Kolsva utpekas som utredningsområden för nya bostäder.*
- ▶ *Beredskap ska finnas för förtätning i centrala Kolsva med bostadshus innehållande lägenheter med god tillgänglighet för äldre och funktionshindrade.*
- ▶ *Kommunen avser att inventera grönområden och parker i Kolsva.*
- ▶ *Kommunen ska upprätta en detaljplan för Kolsva bruksmiljö där de kulturhistoriska värdena skyddas (P:1).*

Bruksområdet i Kolsva

Munktorps tätort

I tätorten Munktorp bor cirka 500 personer. Större företag är Guldhuset Bronsil AB och Ljungträ AB. Här finns fotbollsplan, elljusspår och samlingslokaler. Skola och förskola ligger mitt i byn. Det var till Munktorp som den engelska abboten David kom och med andra munkar spred den nya läran under 1000-talet. Han lät uppföra stiftets första kyrka i Munktorp, Davidskyrkan.

Bostäder i Munktorp

Munktorp är ett villasamhälle. Här finns särskilt boende för äldre och ett litet inslag av flerbostadshus. Efterfrågan på nya bostäder är svag.

Nya bostadsområden

Gällande detaljplan vid Sorbykyrkan (C:7) och en utökning av området österut (D:13) bedöms vara tillräcklig planberedskap.

C:7 Sorby, PL274

Den mark som finns planlagd för totalt cirka 40-60 grupphus och småhus vid Sorbykyrkan bedöms vara tillräcklig för framtida efterfrågan på bostäder i tätorten.

D:13 Öster om Sorby/Sorby Munktorp

Om området vid Sorbykyrkan inte räcker till kan det utvidgas österut.

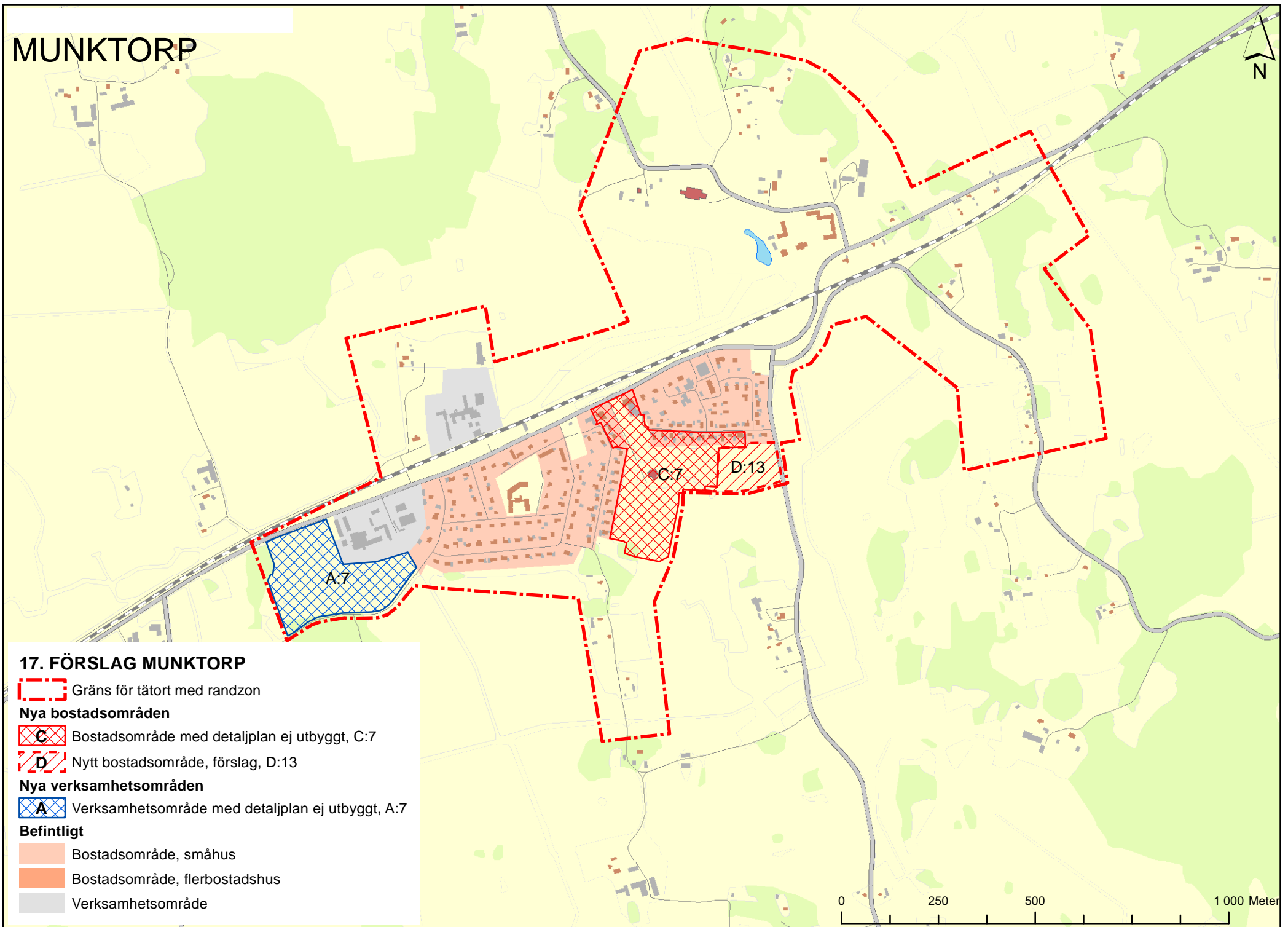
Nya verksamhetsområden

Befintligt detaljplanelagt område i Munktorp bedöms omfatta tillräckligt med mark för nya verksamheter för att tillgodose efterfrågan under planperioden.

A:7 Bålsta industriområde

cirka 55 000 m² lämpligt för småindustri.

MUNKTORP

17. FÖRSLAG MUNKTORP

 Gräns för tätort med randzon

Nya bostadsområden

 Bostadsområde med detaljplan ej utbyggt, C:7

 Nytt bostadsområde, förslag, D:13

Nya verksamhetsområden

 Verksamhetsområde med detaljplan ej utbyggt, A:7

Befintligt

 Bostadsområde, småhus

 Bostadsområde, flerbostadshus

 Verksamhetsområde

0 250 500 1 000 Meter

Ställningstaganden Munktorps tätort

- ▶ Bostäder ska erbjudas i anslutning till Sorbykyrkan enligt gällande detaljplan.
- ▶ Ny detaljplan för bostadsändamål kan vid behov upprättas öster om Sorbykyrkan.
- ▶ Kommunen avser att inventera grönområden och parker i Munktorp.

Munktorp

Landsbygden

Nästan var femte invånare i kommunen bor utanför de större tätorterna Köping, Kolsva och Munktorp. Det blir ungefär 4 500 personer. Särskilt i den södra delen finns många enskilda hus och mindre bybildningar. Större bostadsgrupper och en del verksamheter finns i Himmeta kyrkby, Kindbron och Kölsta i Odensvi, Västra Skedvi kyrkby och Näverkärret samt i Gisslarbo. Mark på landsbygden som är planlagd för bostäder men ännu inte är helt ianspråktagen finns vid Himmeta, Mista, Torp och Odensvi-Barksta (Kindbron). Fritidshusområden med varierande inslag av permanentboende finns på ett flertal platser, se karta Landsbygden.

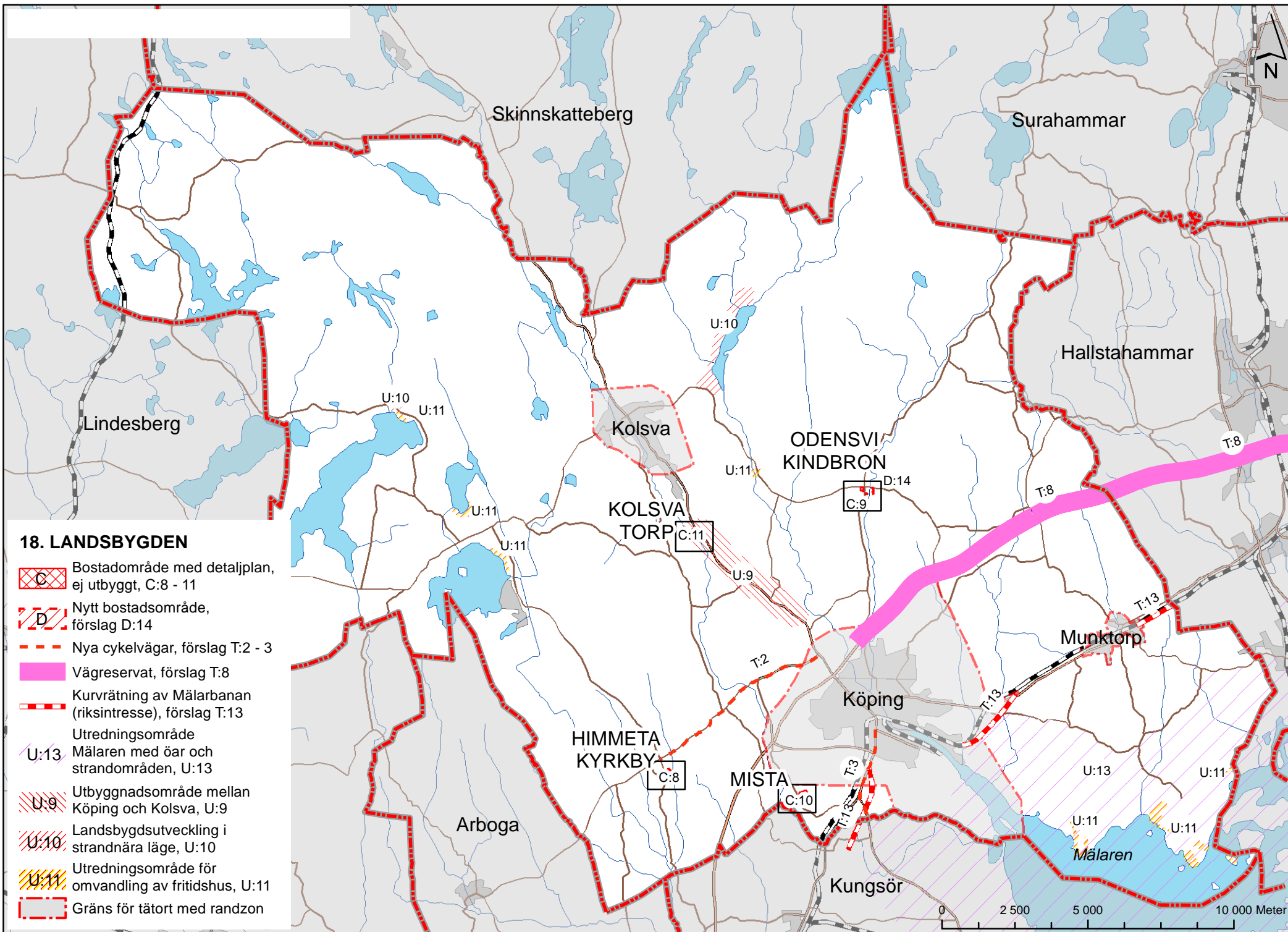
Bostäder på Landsbygden

Kommunen har en positiv syn på omvandling av fritidshus till permanentboende under förutsättning att vatten- och avloppsfrågan får en godtagbar lösning. Kommunen har också för avsikt att senare utreda om det finns område för landsbygdsutveckling i strandnära läge (så kallade LIS-områden). Frågorna tas upp i kapitel Boende.

I *Odensvi* bor cirka 600 personer fördelade på ett antal mindre byar och ren landsbygd. Barksta/Kindbron är den tätast bebyggda delen och omfattas även av detaljplan. Här finns cirka 20 bostäder i småhus. Skola, förskola och en del idrottsanläggningar finns också i byn.

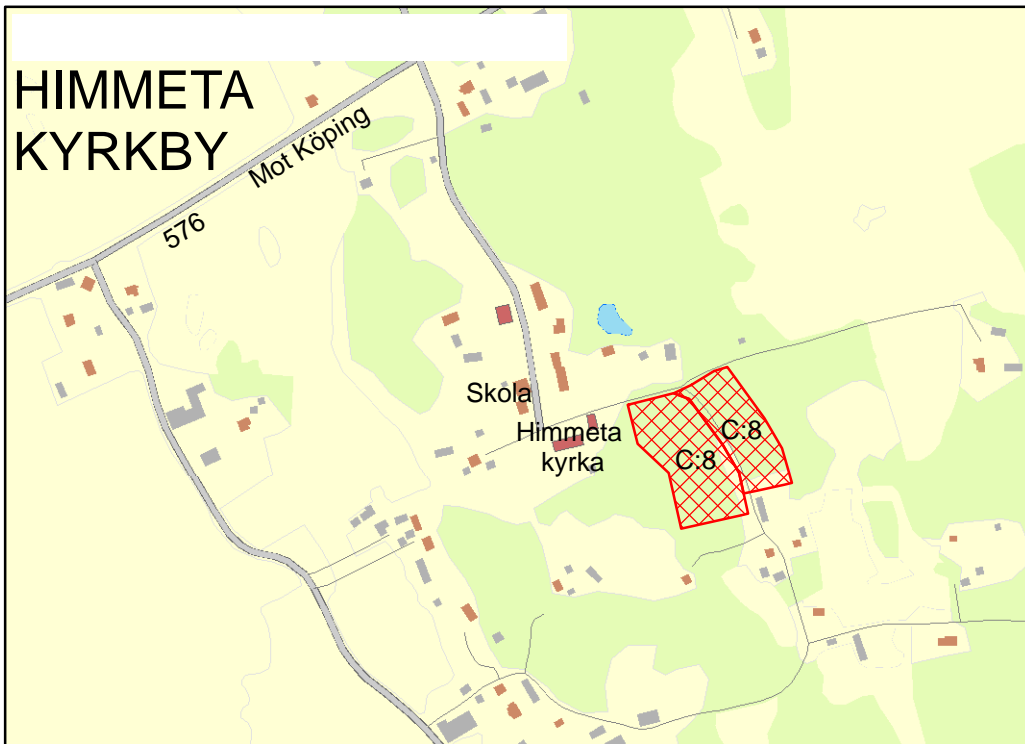
I *Himmeta-Bro* bor cirka 700 personer i ett flertal små byar. Den största är Himmeta kyrkby med 10-15 bostadshus. Här finns också kyrkan och skolan mitt i byn. Detaljplan finns för ytterligare cirka 10 tomter. För att behålla den lantliga bykaraktären bör kommande exploatering vara gles och inte alltför omfattande med hus anpassade till traktens byggnadstradition.

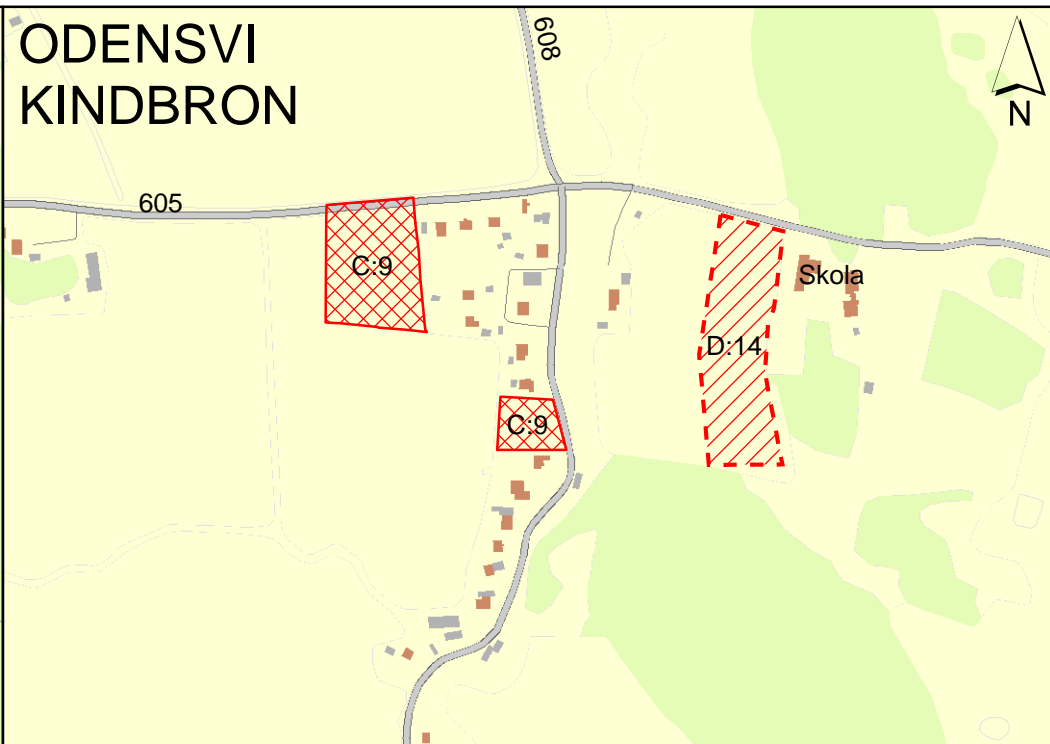

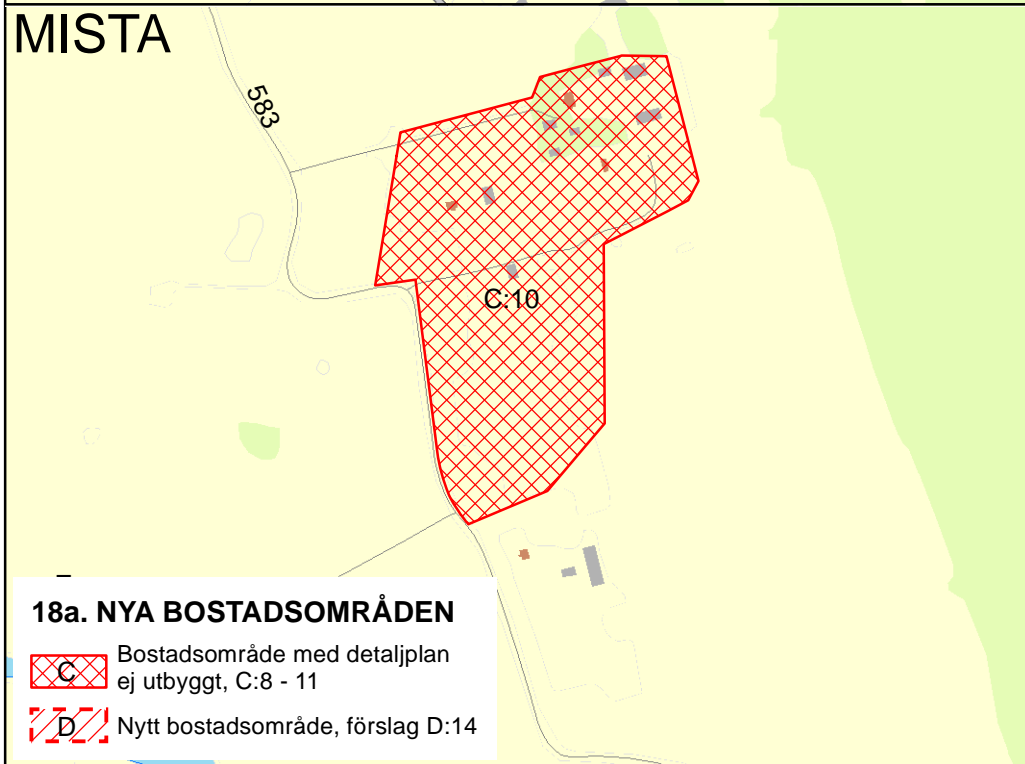
HIMMETA KYRKBY

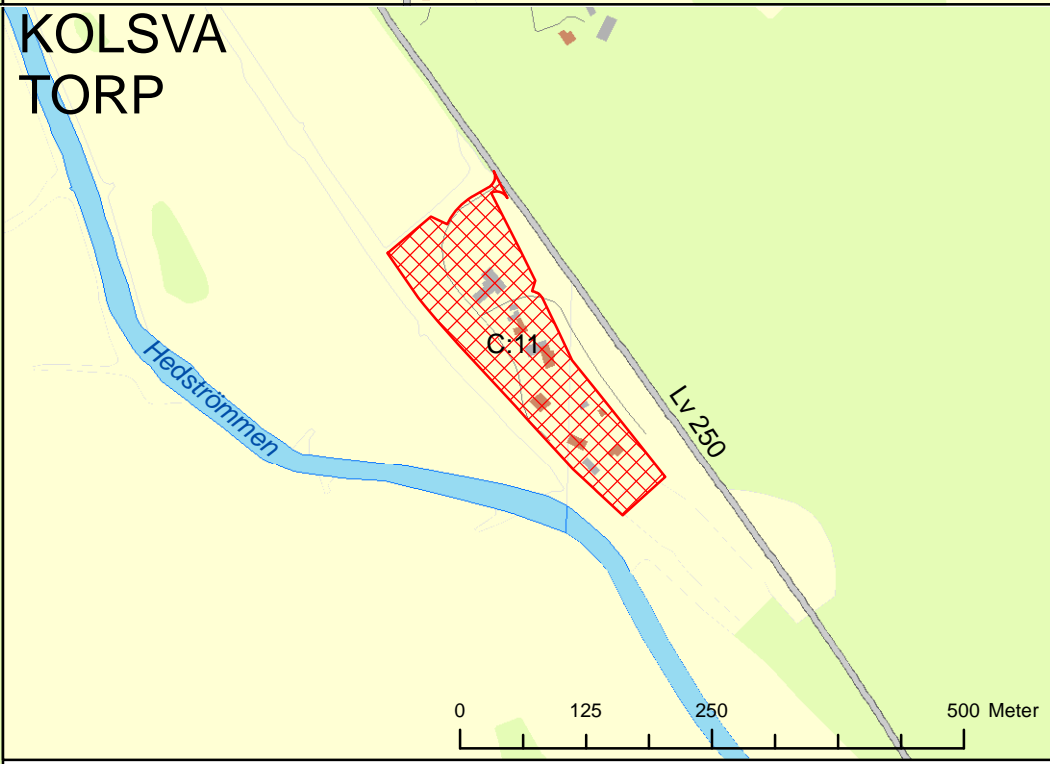
ODENSVI KINDBRON

MISTA

KOLSVÄ TORP

18a. NYA BOSTADSOMRÅDEN

- Bostadsområde med detaljplan ej utbyggt, C:8 - 11
- Nytt bostadsområde, förslag D:14

Nya bostadsområden

Detaljplaner för bostäder finns på landsbygden som inte är fullt utbyggda (C). I Odensvi finns ett förslag på ett nytt område där detaljplan ännu inte gjorts (D).

C:8 Himmeta kyrkby, PL209 och PL295

Planlagd, ej utbyggd, mark finns enligt detaljplanerna, PL 209 Del av Sticklinge 3:6 m.m. och PL 295 Del av Sticklinge 3:6.

C:9 Barksta i Odensvi socken, PL 160

I gällande detaljplan kan ytterligare några tomter erbjudas om mindre kommunala investeringar görs. Kommunalt vatten och avlopp är utbyggt.

C:10 Mista, PL 298

Ej utbyggd.

C:11 Torp, PL 273

Utbyggnad påbörjad.

D:14 Odensvi vid skolan

Frågan har väckts om planläggning för ytterligare tomter väster om skolan.

Nya trafiklösningar

T:2 Ny cykelväg Köping-Himmeta

Förslag finns att Trafikverket bygger cykelväg mellan Köping och Himmeta

T:3 Ny cykelväg utmed Lv 250

T:8 Vägreservat – Utbyggnad av E18 till motorväg

En förstudie av E18 som motorväg finns framtagen.

T:13 Kurvrätningar av Mäljarbanan

Utredningsområden

U:9 Utbyggnadsområde mellan Köping och Kolsva

Området mellan Köping och Kolsva önskar kommunen aktualisera för framtida utredningar som visar var det kan vara lämpligt att komplettera

med ny bebyggelse; både bostäder, verksamheter och anläggningar är tänkbara.

U:10 Landsbygdsutveckling i strandnära läge

I ett senare tillägg till översiktsplanen ska en utredning visa om det finns några landsbygdsutvecklingsområden i strandnära lägen (LIS-områden) i Köpings kommun. Utredningsområdet väster om Lundbysjön på karta Boende ska ingå i den redovisningen liksom sjönära fritidshusområden med omgivningar. Ett nytt område med stugby och olika fritidsanläggningar är (2011) under uppförande vid norra Skedvi strand, även detta område ska utredas om det är ett LIS-område.

U:11 Omvandling av fritidshusområden

Kommunen har en positiv syn på omvandling av fritidshus till året-runt-bostäder. Om fastighetsägare i ett område är intresserade av en sådan utveckling är kommunen beredd att pröva möjligheten till större byggrätter i ny detaljplan. En förutsättning är att det går att ordna vatten och avlopp i en gemensam lösning för hela området och att det kan göras på ett miljöriktigt och långsiktigt hållbart sätt. Fritidshusområden med behov av gemensamma lösningar för VA utreds för närvarande.

U:12 Vattenskyddsområde

Översyn av vattenskyddsområdena för vattentäkterna i Köping, Himmeta och Kölsta pågår. Skyddsområdet för Köpings vattentäkt ska även omfatta Hedströmmen. Arbete med skyddsområde för vattentakten i Odensvi-Kinbron har påbörjats.

U:13 Mälaren med öar och strandområden (riksintresse)

Behov finns att se över avgränsningen av riksintresseområdet och vilka värden det är som ska beaktas i området.

Ställningstaganden Landsbygden

- ▶ Kommunen är positiv till nya bostadshus på landsbygden. Upp till fem hus kan prövas genom förhandsförfrågan; fler prövas genom planläggning. Om tillfartsväg kan godkännas och kommunalt vatten- och avlopp kopplas in får upp till nio bostadshus prövas genom förhandsförfrågan.
- ▶ Nytt hus kan lokaliseras till traditionellt läge intill befintlig bebyggelse eller förankras i natur och terräng efter gammalt mönster. Om flera hus planeras bör det ske i en byform som följer traktens traditionella bebyggelsemönster. Tak, fasadmaterial och färgsättning bör följa den lokala byggnadstraditionen.
- ▶ Tomter ska erbjudas enligt gällande detaljplaner i Odensvi och Himmeta-Bro.
- ▶ Möjligheten till nya tomter väster om skolan i Odensvi ska prövas genom planläggning.
- ▶ Enstaka bostadshus kan tillåtas i Himmeta-Bro.
- ▶ Kommunen ska verka för att äldre detaljplaner ändras så att de inte begränsar möjligheterna till ett modernt fritids- eller permanentboende.

Odensvi

Rekommendationer

I de temavisa kapitlen finns ställningstaganden som innebär rekommendationer eller skyddsavstånd till ny bebyggelse. Nedan listas sådana ställningstaganden.

Kommunikationer

- ▶ *Inom 200 meter från befintlig järnväg och planerad kurv- rätning ska ny bebyggelse prövas mot järnvägens intresse.*
- ▶ *Ny bebyggelse inom 30 m från befintliga järnvägar som kan påverka järnvägens funktion kommer normalt inte att tillåtas.*
- ▶ *Nya bostäder och verksamheter som kan störas av hamnens verksamhet kommer normalt inte att tillåtas.*
- ▶ *Kommunen ska uppmärksamma skyddsområdena för Örebro och Västerås flygplatser.*

Miljö- och riskfaktorer

- ▶ *Vid planering av nya områden vid Mälaren ska ny bebyggelse och vägar planeras över nivån +290 cm tills Mälarens avtappningsmöjligheter förbättrats. Under nivån +290 cm ska endast enklare byggnader (uthus och liknande) tillåtas. (Nivåerna anges enligt RH2000)*
- ▶ *De rekommenderade skyddsavstånden i Boverkets rapport 'Bättre plats för arbete' är en utgångspunkt vid lokalisering- prövning och etablering av industri, bostad och skyddsom- råde. Men en lokal anpassning ska alltid göras.*
- ▶ *Skyddsavstånd till djurhållning bör bedömas i de enskilda fallen och ta hänsyn till lokala förhållanden.*
- ▶ *Ny etableringar av bostäder, skolor och förskolor bör följa rekommenderade skyddsavstånd.*
Rekommendation: 40 meters skyddsavstånd för 130kV kraftledning, 80 meter för 220kV och 130 meter för 400kV

Totalförsvar

Hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför och högre än 45 m inom sammanhållen bebyggelse. Det innebär att alla ärenden avseende höga objekt måste skickas på remiss till Försvarsmakten.

16. Riktlinjer för bygglovprövning

I plan- och bygglagen med tillhörande lagar, förordningar och normer finns begrepp som inte är definierade. Beroende på hur begreppen tolkas kan det innebära olika krav på ett byggprojekt. Byggnadsnämnden har beslutat om tolkning av vissa begrepp. Från den 2 maj 2011 gäller ny plan- och bygglag, vilket gör att de tidigare beslutade riktlinjerna för bygglovprövning kommer att ses över. Tills riktlinjerna har setts över är tidigare tolkning till stöd i ärendehantering.

Följande begrepp har tolkats:

- Fritidshus
- Lokaliseringsprövning utanför samlad bebyggelse (förhandsbesked)
- Samlad bebyggelse
- Bygglovfri mindre tillbyggnad
- Bygglovfri komplementbyggnad
- Mindre avvikelser
- Carports placering (mindre avvikelse)

Läs mer om Riktlinjer för bygglovprövning i [Planeringsunderlaget](#).

17. Riksintressen – en sammanställning

En grundläggande uppgift för översiktsplanen är att redovisa vilka områden som är av riksintresse enligt Miljöbalken (MB) och hur värdena ska tillgodoses.

Riksintressen regleras i miljöbalkens tredje och fjärde kapitel. Kommunen kan i sin översiktsplan se över gränsdragningarna av riksintresseområden och föreslå ändringar i gränserna. Även Natura 2000-områden, som är ett nätverk inom EU, betraktas som riksintressen. För samtliga riksintressen gäller att åtgärder inte får vidtas som försämrar områdenas förutsättningar för riksintressena.

Läs mer om respektive riksintresse i [Planeringsunderlaget](#).

Riksintresse enligt 3 kap miljöbalken (MB)

Yrkesfiske enligt Fiskeriverket

Mälaren är utpekad som riksintresse både avseende fångstområden och som lek- och uppväxtområde för gös.

Skydd:

Eventuella åtgärder som muddring, grävning, fyllning eller liknande ska ske med stort hänsynstagande till områdets betydelse för fisket. Galten som är den grundaste och mest näringsrika fjärden i Mälaren, är det absolut viktigaste lek- och uppväxtområdet för gösen.

Naturvård enligt Naturvårdsverket

Följande sex områden är av riksintresse för naturvården i Köpings kommun: Skalltjärnmossen (N:1) Havregärdet-Kaxmossen (N:2) Hedströmmen (N:3) Ekeby (N:4), Strömsholmsområdet (N:5) och Kungs-Barkaröområdet (N:6).

Befintligt skydd:

Del av Hedströmmen och del av Strömsholmsområdet (varav en liten del ligger i Köpings kommun) är skyddade som naturreservat. Den lilla del av Kungs-Barkaröområdet som ligger i Köpings kommun är våtmarksområde i detaljplan.

Framtida skydd:

Ingen exploatering planeras i eller i närheten av Skalltjärnmossen, Havregärdet-Kaxmossen och Ekeby varför inget särskilt skydd föreslås för riksintresseområdena i översiktsplanen. Se mer om skydd av värdefulla naturområden i kapitel [Naturvård](#).

Kulturmiljövård enligt Riksantikvarieämbetet

Hedströmsdalen är av riksintresse för kulturmiljövård.

Framtida skydd:

En del av bruksområdet i Kolsva ska skyddas genom planläggning.

Friluftsliv enligt Naturvårdsverket

Strömsholmsområdet, där endast en liten del av området berör kommunen är av riksintresse för friluftsliv och även naturvård, se ovan.

Befintligt skydd:

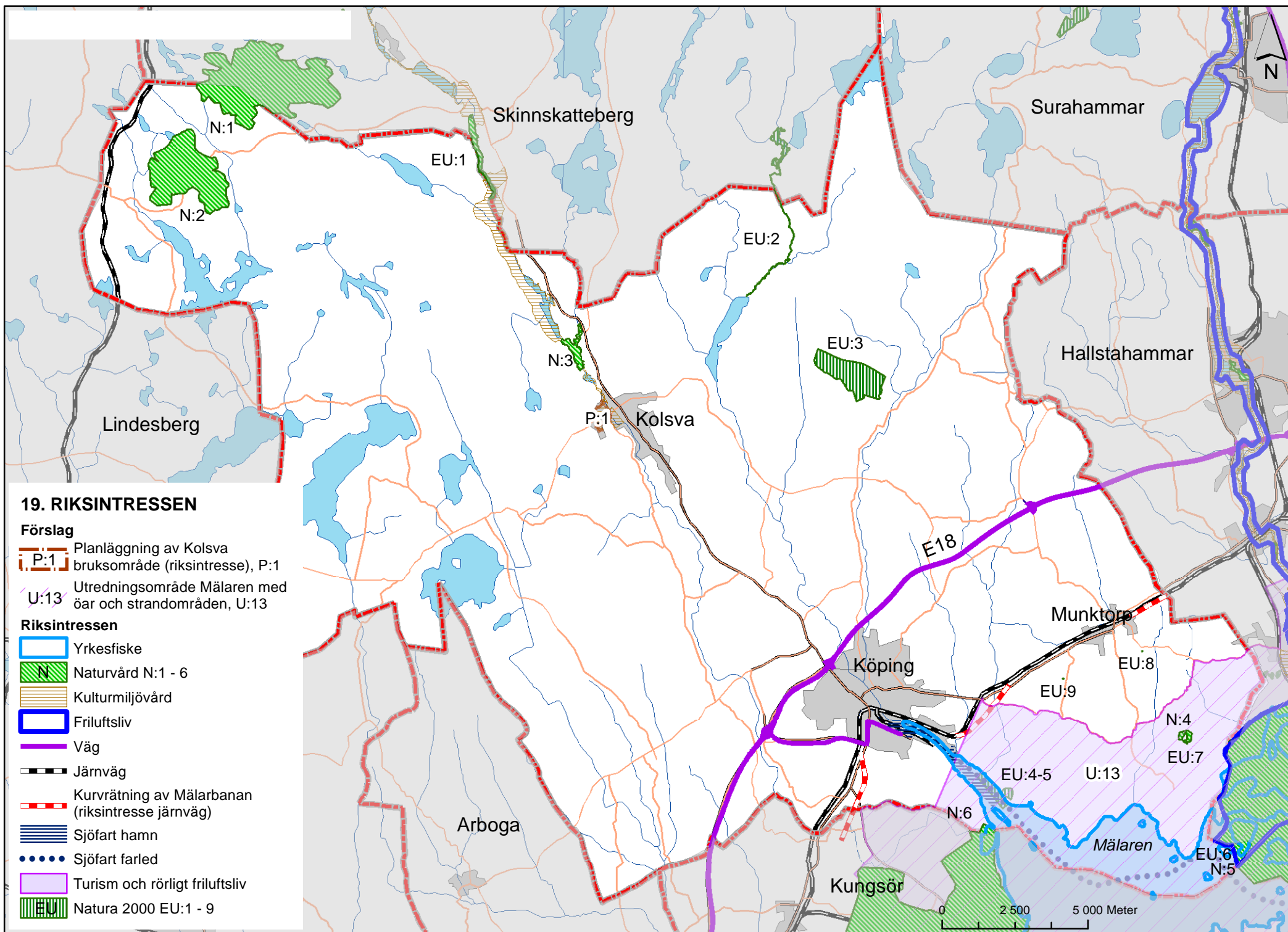
Området är sedan länge skyddat som naturreservat.

Vägar enligt Trafikverket

E18 genom kommunen är en väg av riksintresse. Även ”U580 Vallby/ Ångebyleden/250/Nya Hamnvägen” är av riksintresse då vägen förbinder E18 med hamnen som är av riksintresse för sjöfart.

Framtida skydd:

Se ställningstaganden i kapitel [Kommunikationer/Vägar](#).

Järnvägar enligt Trafikverket

Mäljarbanan och Godsstråket genom Bergslagen ingår i det nationella stornätet och går båda genom Köpings kommun. Järnvägarna är av riksintresse. Enligt Trafikverkets beslut är även utveckling av den befintliga infrastrukturen riksintresse, vilket innebär att de planerade kurvrätningarna på Mäljarbanan är riksintresse. Växelbangården i Köpings hamn ingår också i riksintresset Järnvägar, se också riksintresset Sjöfart.

Framtida skydd:

Se ställningstaganden i kapitel [Kommunikationer/Järnvägar](#).

Sjöfart enligt Trafikverket

Köpings hamn och farleden till Köpings hamn är av riksintresse för sjöfarten. Järnvägsspåret, från hamnen upp till växeln vid huvudspåret, ingår i riksintresset Sjöfart.

Framtida skydd:

Område avsatt som riksintresse kan säkerställas genom detaljplaneläggning.

Se även ställningstaganden i kapitel [Kommunikationer/Sjöfart](#).

Totalförsvaret

I Köpings kommun finns inga riksintressen som kan redovisas öppet. Inom kommunen kan riksintresset framför allt påverkas av uppförande av höga byggnadsobjekt som master och vindkraftverk. Därför bör Forsvarsmakten kontaktas i tidigt skede i sådana plan- och bygglovärenden. Hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför och högre än 45 m inom sammanhållen bebyggelse. Det innebär att alla ärenden avseende höga objekt måste skickas på remiss till Forsvarsmakten. Informationen används också

som förberedelse för införandet av höga objekt i landets flyghinderdatabas.

Riksintresse enligt 4 kap miljöbalken (MB)

Riksintressen med geografiska bestämmelser redovisas i 4 kapitel 1-4 §§ MB.

Mälaren

I 4 kap 2 § MB anges att Mälaren med öar och strandområden är av riksintresse för turism och rörligt friluftsliv. Syftet är att skydda de betydelsefulla natur- och kulturvärden som området inrymmer så att dessa värden inte går förlorade genom olika typer av exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön. Bestämmelserna utgör inte hinder för utveckling av befintliga tätorter eller det lokala näringslivet. Inom området ska turismens och friluftslivets intressen särskilt beaktas, när man gör en bedömning av om exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön kan tillåtas. Det är främst det rörliga friluftslivets intresse, som står i fokus. Vid tillämpningen av bestämmelserna ska man utgå från de samlade natur- och kulturvärdena som finns i hela det geografiska området.

Framtida skydd:

Behov finns att se över avgränsningen av riksintresseområdet och vilka värden det är som ska beaktas i området. Naturvårdsverket har meddelat att en nationell översyn av riksintresseområdena enl. 4 kap 2 § miljöbalken sannolikt kommer att göras.

Natura 2000

Natura 2000 är ett nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Syftet är att bevara naturtyper och livsmiljöer för arter som EU-länderna har kommit överens om. Områdena är skyddade enligt 7 kapitel 27-29 §§ MB.

I Köpings kommun finns nio Natura 2000-områden. Hedströmmen (EU:1), Venabäcken (EU:2), Tängsta (EU:3), Lindöberget väst och öst (EU:4-5), Strömsholm (EU:6), Munktorps-Ekeby (EU:7), Lia (EU:8) och Överskälby (EU:9).

Befintligt skydd:

Munktorps-Ekeby, Lia och Överskälby är vattensamlingar med arten stor vattensalamander och skyddas genom det generella biotopskyddet. Övriga områden är skyddade som naturreservat.

E18 vid handelsområdet Entré Köping

18. Mellankommunala intressen – en sammanställning

- Mälaren Riksintresse för turism och rörligt friluftsliv. Se kapitel [Riksintressen](#)
- Avrinningsområden för Arbogaån, Köpingsån, Hedströmmen, närområde Mälaren. Se kapitel [Vattenplanering](#).
- Eventuella gemensamma VA-lösningar vid Malmön – Jägaråsen
- Eventuella gemensamma VA-ledningar i Mälaren längs norra stranden
- Strömsholm Riksintresse. Se kapitel [Riksintressen](#).
- E18 reservat för fyrfilig väg. Se kapitel [Kommunikationer](#).
- Länsvägar. Se kapitel [Kommunikationer](#).
- Järnvägen Mäljarbanan och Bergslagsbanan, riksintressen. Se kapitel [Riksintressen](#).
- Uträtning av järnväg vid Hallstahammars kommun och Kungsörs kommun.
- Cykelvägar. Se kapitel [Kommunikationer](#).
- Fjärrvärme. Se kapitel [Teknisk försörjning/Energiförsörjning](#).
- Avfall. Se kapitel [Teknisk försörjning/Avfall](#).
- IT – tele och data. Se kapitel [Teknisk försörjning/IT-data och tele](#).
- Naturreservat och naturvård. Se kapitel [Naturvård](#).
- Området Köping – Kungsör – Kungs-Barkaröområdet. Se kapitel [Naturvård](#).
- Näringslivet med besöksnäring och handel. Se kapitel [Näringsliv](#).
- Vindkraft. Se kapitel [Teknisk försörjning/Energiförsörjning](#).
- LIS-områden. Se bland annat kapitel [Boende](#).
- Materialförsörjningsplan. Se kapitel [Näringsliv/Ämnen och material](#).

19. Planerade tillägg, planeringsunderlag och inventeringar – en sammanställning

Här redovisas de tillägg, planeringsunderlag och inventeringar som behövs och nämns i dokumentet.

Tillägg till översiktsplanen	Anges i kapitel
Strandskydd och områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen.	Boende Vattenplanering Fritid, kultur och turism
Lämpliga respektive olämpliga lägen för vindkraft.	Teknisk försörjning
Planeringsunderlag	
En kommunomfattande naturvårdsplan.	Naturvård
Uppdatering av underlagsmaterialet ekologiskt särskilt känsliga områden i samverkan med länsstyrelsen.	Naturvård
En grönstrukturplan för Köpings tätort	Områdesvisa beskrivningar
Underlag om grönområden och parker i Kolsva och Munktorp.	Områdesvisa beskrivningar
Revidering av trafikplanen.	Kommunikation
En klimatstrategi inklusive en energiplan.	Teknisk försörjning
Avfallsplan	Teknisk försörjning
Riksintresse Mälaren med öar och strandområden	Riksintressen
Inventeringar	
En geoteknisk undersökning av Inre hamnen.	Fritid och kultur
Inventering av natur- och friluftsvärden i	Naturvård

Pelarskogen, Ekbacken och omgivningarna kring Norsa hagar.	
Utreda vilka grönområden som används av förskolor, skolor etc.	Områdesvisa beskrivningar
En inventering av stadens lekplatser som kan ligga till grund för en lekplatsplan.	Områdesvisa beskrivningar
Sammanställa underlag som redovisar värdefulla grundvattenresurser.	Vattenplanering
Inventering av större privata dricksvattentäkter som producerar mer än 10 m ³ dricksvatten per dag eller betjänar mer än 50 personer eller att de är avsedda för sådan framtida användning.	Vattenplanering
Utredning kring markförhållanden och markägarfrågor för stråk till Lindöberget.	Friluftsliv och rekreation
Sammanställning av utförda bullermätningar och nya mätningar och beräkningar	Miljö- och riskfaktorer
Redovisning av radon och naturligt radioaktiva ämnen i mark, vatten och berggrund	Miljö- och riskfaktorer
Utreda kritisk nivå för avloppspumpstationer i områden med risk för översvämning och beskriva hur bebyggelsen kan drabbas.	Vatten
Inventera Kolsvas riksintressanta bruksområde inför planering av skyddsbestämmelser	Kulturmiljö
En kommunomfattande bebyggelseinventering.	Kulturmiljö

20. Konsekvensbeskrivning

Översiktsplanens konsekvenser ska lätt kunna utläsas. I det här kapitlet behandlas ekonomiska, sociala och ekologiska följder av planen. Texten är utarbetad av stadsarkitektkontoret med konsultstöd av Miljö- och projekteringsbyrån AB.

Sociala konsekvenser

Barnperspektivet

Som grund för bedömning av planens konsekvenser i ett barnperspektiv ligger FN:s konvention om barnets rättigheter. Barnkonventionen antogs av FN:s generalförsamling 1989 och godkändes av Sveriges riksdag 1990. Den bygger på följande viktiga grundprinciper:

- Barnet har rätt till likvärdiga villkor och ska skyddas mot alla former av diskriminering.
- Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut.
- Barnet har rätt till liv och utveckling.
- Barnet har rätt att uttrycka sin åsikt och få den respekterad.

Det innebär bland annat att den fysiska miljön bör utformas på ett sådant sätt att det skapas

- goda och trygga boendemiljöer med möjlighet till lek och träffpunkter
- goda förutsättningar för stimulerande utbildnings- och fritidsmiljöer
- en säker trafikmiljö.

I översiktsplanen finns mål och ställningstaganden som syftar till att möta barns och ungas behov. Det ska till exempel finnas tillräckligt stora och funktionella ytor för rekreation, lek och utevistelse och

trygghetsaspekter ska genomsyra planeringen av nya bostadsområden.

Skolan i Köpings kommun ska vara en sammanhållen skola och en mötesplats för barn och ungdomar från olika kulturer. Kommunen ska verka för att skolor och förskolor är tillgängliga för funktionshindrade. Kommunen ska också verka för att vägen till förskolor och skolor är säker och att trafikmiljön runt dem ses över med tanke på avlämningsplatser, parkering och belysning.

De förslag i planen som ger ökad möjlighet för familjer att bosätta sig på landsbygden kan medföra att underlaget ökar för befintliga skolor. Det kan innebära att skol- och förskoleverksamheter samt fritidsutbudet utanför tätorten kan behållas eller utökas när det blir fler barn och unga som bor på landsbygden.

Tillgång till förskolor, skolor och övrig social service riktad till barn och unga i sjönära utredningsområden för bostäder samt befintliga fritidshusområden som kan komma att omvandlas för permanent boende berörs inte i planförslaget. I den fortsatta planprocessen bör barnperspektivet särskilt beaktas i dessa områden.

Förtätning av den redan byggda staden planeras till ”överblivna” eller dåligt utnyttjade ytor, men det kan också bli aktuellt att ta delar av grönytor och rekreations- eller aktivitetsområden i anspråk. Sådana intrång kan innebära att markanvändningsintressen kommer att konkurrera med varandra. I den fortsatta planprocessen måste avvägningar göras i det enskilda fallet och barnperspektivet särskilt beaktas.

Folkhälsa

Det övergripande nationella målet i folkhälsoarbetet är att ”skapa samhällsliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen”. Med fysisk planering kan kommunen bidra till bättre folkhälsa genom att verka för

- delaktighet och inflytande i samhället
- trygga och goda uppväxtvillkor
- sunda och säkra miljöer
- ökad fysisk aktivitet

Det finns goda möjligheter för kommuninvånarna i Köping att delta i och påverka översiktsplaneringen. I planen slås det fast redan i inledningen att det är viktigt att alla får komma till tals.

Medborgardialoger har hållits i Odensvi, Himmata-Bro, Munktorp, Västra Skedvi, Kolsva och Köping i samrådsskedet och planprogramskedet. Medborgardialogen främjar delaktighet i planeringsprocessen och kan även bidra till att översiktsplaneringen bygger på erfarenheter snarare än på föreställningar. Översiktsplanens formella hantering med samråd och utställning, där allmänheten ges möjlighet att ta del av och yttra sig över innehållet, bidrar också till delaktighet och inflytande i samhället.

I översiktsplanen tas ställning till barns uppväxtvillkor, främst i avsnitten om utbildning, fritid och kultur, rekreation och friluftsliv. Ställningstagandena är i stor utsträckning inriktade på att bevara och vidareutveckla de goda förutsättningarna för en bra uppväxt som redan finns i kommunen.

Ställningstaganden för sunda och säkra miljöer är återkommande under de flesta avsnitten i förslaget och behandlas särskilt utförligt i avsnittet om miljö- och riskfaktorer.

Tillgång till anläggningar för motions- och fritidsaktiviteter är god i Köpings kommun. I planen framgår att kommunen ska hålla fritidsanläggningarna i gott skick och att de ska vara väl anpassade för olika aktiviteter.

Många bevarandevärda rekreationsområden som utpekats i planen saknar förbindelser med kollektivtrafiken. Det betyder att besök i områdena förutsätter tillgång till bil eller cykeltransport längre sträckor. Därför kommer de förslag som vill värna om de bostadsnära grönområdena och skapa ett nytt lättillgängligt rekreativstråk längs Köpingsåns norra strand sannolikt vara av stor betydelse.

Översiktsplanen bedöms bidra till att stärka de faktorer som kan påverka folkhälsan positivt.

Jämställdhet

Det övergripande, nationella målet för jämställdhet är att ”Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv”. För att kunna säga något om vilket inflytande som män respektive kvinnor har över utformningen av översiktsplanen har en översiktlig analys gjorts. Den visar hur jämställd arbetsorganisationen för planarbetet är och därmed indirekt hur makten och ansvaret för att forma den fysiska miljön i Köping 2010 - 2025 ser ut.

Både kommunens styrgrupp och arbetsgrupp för arbetet med översiktsplanen har bestått av både män och kvinnor. Styrgruppen utgörs av kommunstyrelsens arbetsutskott samt miljö- och byggnadsnämndens ordförande, vilket innebär två kvinnor och fyra män. Projektorganisationen består i övrigt av en projektgrupp där alla kommunala förvaltningar och Västra Mälardalens kommunalförbund är representerade. Könsfördelningen i

arbetsgruppen har varierat något under arbetets gång, men har i huvudsak varit 40 % kvinnor och 60 % män.

En bedömning har också gjorts ifall olika mål och ställningstaganden i översiktsplanen kan bidra till att uppfylla målet för jämställdhet.

I översiktsplanen redovisar kommunen mål och ställningstaganden utan att anlägga ett könsperspektiv. Genom förslag i planen skapas på olika sätt goda förutsättningar för alla människor i Köping att få ihop ett väl fungerande vardagsliv, exempelvis god tillgänglighet till kommersiell och social service, kommunikationer och tillgång till natur, kultur och fritidsaktiviteter. Få anvisningar lämnas för hur jämställdhet bör beaktas i den efterföljande planeringen.

Översiktsplanen bedöms i viss mån bidra till att det övergripande jämställdhetsmålet kan uppfyllas.

Jämlikhet

Jämlikhet i den fysiska planeringen kommer vanligen till uttryck genom att kommunen i planeringen aktivt främjar en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden.

I översiktsplanen föreslås förtätning av stadsbebyggelsen. Det kan ge upphov till intressekonflikter, men det ger samtidigt möjlighet att komplettera den befintliga bebyggelsen i olika delar av kommunen med andra hustyper och upplåtelseformer än de som redan finns där. Det kan ge fysiska förutsättningar för en ökad integration och variation.

Ett nytt flerbostadshus med hiss kan exempelvis möjliggöra för äldre att bo kvar i ett bostadsområde även om hälsotillståndet förändras. Men nyproducerade bostäder kan vara för dyra för att efterfrågas av

unga och äldre. Nya småhus kan öka flyttrörligheten så att de små och billigare lägenheterna blir tillgängliga för exempelvis ungdomar som vill flytta hemifrån. Översiktsplanen ger de fysiska förutsättningarna men marknadskrafterna styr efterfrågan.

Undantag i ett jämlikhetsperspektiv utgör de förslag i översiktsplanen som möjliggör ökat boende i strandnära lägen samt permanentboende i fritidshusområden. Eftersom de i planen utpekade områdena i stor utsträckning saknar såväl kommersiell service som koppling till befintliga kollektivtrafikstråk, kommer människor som av olika anledningar inte har tillgång till eller inte kan eller vill köra bil ha svårt att få ihop ett fungerande vardagsliv om de bosätter sig i dessa områden. Möjligheterna skulle öka om planeringen av bostäder utanför tätorterna tog större hänsyn till befintliga eller möjliga framtida kollektivtrafikstråk.

Tillgänglighet

Enligt planen ska kommunen verka för att äldre människor och personer med fysiska eller psykiska svårigheter får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden. Det ska finnas möjlighet till en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra.

Utformning av den fysiska miljön för ökad tillgänglighet behandlas mer detaljerat i kommande planerings- och bygglovprocesser och kan därför bättre konsekvensbedömas i efterföljande planskeden.

Ekonomiska konsekvenser

Samhälle

De flesta mera omfattande nya utbyggnadsområdena för bostäder och verksamheter ligger i anslutning till redan befintliga bostads- och verksamhetsområden. Det ökar möjligheterna att använda befintlig infrastruktur, vilket är positivt från ett samhällsekonomiskt

perspektiv. Det kan i vissa fall också vara gynnsamt genom att de nya bebyggelseområdena till exempel kan hjälpa till att bekosta utbyggnad eller upprustning av de befintliga tekniska systemen.

Översiktsplanen syftar till att skapa attraktiva bostadsmiljöer både för nuvarande kommuninvånare och tillkommande. Genom att människor som redan är bosatta i kommunen bor kvar och att inflyttningen kan öka skapas ett stabilt underlag för service, kollektivtrafik, handel med mera.

En konsekvens av att vissa områden, där kommunen är markägare, undantas från rationellt skogsbruk till förmån för biologisk mångfald och friluftsliv innebär lägre inkomster till kommunen kortsiktigt. Men det långsiktiga ekonomiska värdet av avverkningsbar skog försvinner inte.

Näringsliv

I översiktsplanen beskrivs kommunens näringsliv. Ett dynamiskt och långsiktigt hållbart näringsliv är viktigt för kommunens ekonomiska utveckling.

I planen betonas vikten av att skapa goda förutsättningar för näringslivet bland annat genom att ha god framförhållning och planberedskap för att kunna attrahera nya verksamheter till kommunen. Utbyggnadsområdena för verksamheter har en bredd som gynnar etablering och utveckling inom olika branscher och näringsgrenar.

Handeln växer framför allt i externa områden, i allt storskaligare miljöer. För att stadskärnan inte ska utarmas är det viktigt att hitta en balans mellan den centrala och den externa handeln.

Översiktsplanen bedöms sammantaget bidra till att behålla och utöka handeln inom kommunen. Men handeln har stark centrering till Köpings tätort, vilket ytterligare befästs i översiktsplanen.

Ny bebyggelse på landsbygden kan fragmentera jordbrukslandskapet och förändra förutsättningarna för brukande och djurhållning. De ekonomiska konsekvenserna är något som bör uppmärksammas i den fortsatta planeringen. De ekonomiska konsekvenserna för skogsbruket i kommunen bedöms vara marginella.

Översiktsplanen bedöms sammantaget möjliggöra och bidra till en god näringslivsutveckling i kommunen.

Infrastruktur

I översiktsplanen föreslås förtätning i den redan byggda staden, vilket gör att befintlig infrastruktur kan utnyttjas på ett effektivt sätt.

Enligt planen ska kommunen även verka för god tillgänglighet för kommuninvånarna till återvinningsstationer och för att hela kommunen ska ha god tillgänglighet till bredband. De förslag med avseende på teknisk infrastruktur som redovisas i översiktsplanen får i huvudsak positiva konsekvenser i samhällsekonomiskt hänseende.

I översiktsplanen ligger tyngdpunkten när det gäller kommunikationer på persontransporter med personbil och godstransporter på väg, järnväg och till sjöss. Köping har ett strategiskt kommunikationsläge och de goda möjligheterna till omlastning av gods mellan olika transportslag medför att transportinfrastrukturen och hamnanläggningarna i Köping även är av stor regional betydelse. Arbetspendlingen in till Köping är större än utpendlingen. De förändringar med avseende på kommunikationer som föreslås i översiktsplanen får positiva kon-

sekvenser i form av förbättrad framkomlighet, ökad trafiksäkerhet och förbättrade möjligheter till pendling.

Översiktsplanen bedöms kunna bidra till förbättringar i kommunikationshänseende och till att stärka den regionala utvecklingen.

Ekologiska konsekvenser

Nya bostäder och verksamhetsområden tar mark i anspråk och kommer att belasta de ekologiska systemen. Naturmark liksom mark i strandnära områden berörs av ställningstaganden i översiktsplanen liksom komplettering på redan ianspråktagen mark. Utbyggnad av det kommunala vatten- och avloppssystemet är aktuellt i samband med ökat permanentboende i befintliga fritidshusområden. De ekologiska systemen kommer att belastas och i viss mån avlastas vid genomförande av de olika exploateringsstrategierna i planen.

Trafikanläggningar som vägar, trafikplatser, banvallar, bangårdar, kajer och hamnanläggningar tar mark och vattenområden i anspråk och utgör ofta barriärer. De kan exempelvis försvåra viltpassage, fragmentera spridningskorridorer för flora och fauna och ge upphov till vandringshinder för fisk- och groddjur, för att nämna några barriärer. De nya trafikanläggningarna och de utvecklingsåtgärder för befintliga anläggningar som översiktsplanen föreslår kommer i många fall att kräva ytterligare miljökonsekvensutredningar och tillståndsprövning innan de kan genomföras.

Satsningar på friluftsområden och rekreationsstråk kan bidra till ökad tillgänglighet och ökat intresse för natur- och friluftsliv men kan också medföra negativ påverkan i ekologiskt känsliga områden om besöksstrycket blir för stort.

Ovanstående är exempel på ekologiska konsekvenser som översiktsplanen kan komma att medföra. Ytterligare beskrivningar av konsekvenser för bland annat naturmiljön återfinns i den miljökonsekvensbeskrivning som har upprättats till översiktsplanen, se nedan.

Miljökonsekvensbeskrivning

En översiktsplan är en sådan plan som bedöms kunna komma att ge upphov till betydande miljöpåverkan när den genomförs. Därför ska en översiktsplan miljöbedömas och en miljökonsekvensbeskrivning upprättas och bifogas översiktsplanen. Miljökonsekvensbeskrivningen finns i en separat bilaga till översiktsplanen.

Malmön

Ordlista

100-årsflöde

Baseras på en statistisk analys och innebär att risken för extremt höga vattenflöden är 1 på 100 för varje år. Att det extrema vattenflödet inträffar under en 100-årsperiod är 63%.

Areella näringar

Näringar som använder olika biologiska resurser på land och i vatten. Skogsbruket är den största areella näringen i Sverige.

Avrinningsområde

Geografisk yta som leder nederbörd mot större vattendrag.

Biologisk mångfald

Ett samlat begrepp för allt levande.

Biotop

Ett relativt homogent område med en naturtyp, t.ex. ett kärr, en lövskog. Biotopkyddsområde utgör livsmiljö för hotade djur- eller växtarter.

Bygglov

Behövs om du vill bygga nytt, bygga till eller i vissa fall ändra en byggnad eller en anläggning. Fås av byggnadsnämnden i din kommun.

Byggnadsminne

En arkitektoniskt och kulturhistoriskt unik byggnad eller anläggning.

Byggrätter

Byggrätten för en fastighet fastställs av den

gällande detaljplanens bestämmelser. Dessa avgör t.ex. vad fastigheten ska användas till och hur den får bebyggas.

Dagvatten

Regn- och smältvatten från t.ex. hustak, gator och parkeringar. Leds bort via diken eller ledningar till närmaste vattendrag eller sjö.

Detaljplan

Plankarta och bestämmelser som juridiskt beskriver hur ett mindre geografiskt område, ett kvarter eller några fastigheter, får bebyggas eller ändra användning.

Exploateringsområden

Effektivisering eller förändring av markanvändningen i ett område, ofta innebär det nybyggnationer.

Förhandsbesked

En lokaliseringsprövning som informerar om platsen kan godkännas för viss bebyggelse. Det medför inte rätten till att bygga, för detta behövs i ett senare skede ansökan om bygglov.

Förtätning

Nybyggnationer som sker inom befintlig bebyggelse, ett sätt att utnyttja befintlig infrastruktur.

Grönstruktur

Ett sammanhängande system av grönska, mark och vatten i anslutning till bebyggda miljöer.

Hållbar utveckling

Tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers framtid.

Konsekvensbeskrivning

Visar effekterna och konsekvenserna av de förändringar som ett planförslag innebär.

Kulturlandskap

Område som mer eller mindre omvandlats av människans aktivitet. Det finns odlings-, industri- och stadsmässigt landskap.

Kulturmiljö

Spår och lämningar efter människors verksamheter i gångna tider i form av fornlämningar, gårdsmiljöer, byggnader men även spår i landskapet, se kulturlandskap.

Kulturmiljövård

Ska skydda, vårda och sprida kunskap om kulturmiljön. Tidigare talade man om kulturminnesvård som var mer inriktad på objekt i form av fornlämningar, byggnader eller liknande.

Landsbygdsutveckling

Syftar till en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar utveckling av landsbygden som ska främja tillväxt, företagande och livskvalitet.

Landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS-område)

En ny svensk lag som ger kommuner möjlighet att ge dispens från strandskyddet om åtgärden

bidrar till landsbygdens utveckling och inte motverkar strandskyddets syften långsiktigt. De LIS-områden som pekas ut ska finnas angivna i översiktsplanen.

Mellankommunala intressen

Planeringsfrågor som berör flera kommuner och där samordning kring gemensamma frågor kan behövas.

Miljöbalken

Svensk miljölagstiftning med syfte att främja en hållbar utveckling så att nuvarande och kommande generationer garanteras en hälsosam och god miljö.

Miljökonsekvensbeskrivning

Används för att beskriva vilken inverkan en aktuell plan har, det gäller t.ex. påverkan på människor, växter, djur, mark, vatten och luft.

Natura 2000

Ett nätverk av EU:s mest skyddsvärda naturområden, finns i alla medlemsländer och ska hejda utrotningen av arter och livsmiljöer.

Naturminne

Ett särpräglad naturföremål som behöver skyddas eller vårdas särskilt för att kunna bevaras, t.ex. ett enstaka träd, flyttblock eller liknande.

Naturreservat

Område som skyddas och vårdas tack vare sin säregna eller värdefulla natur eller för att området är av väsentlig betydelse för friluftslivet.

Naturtyper

Mark- och vattenområden som kännetecknas av en enhetlig karaktär och struktur och som skiljer sig från omgivningen. Områdena kan variera i storlek och vara allt från en granskog, sjö och mosse till en mindre damm eller ett strandparti.

Naturvård

Naturvård bedrivs för att bevara natur- och kulturlandskap och den biologiska mångfalden.

Områdesplan

Visar riktlinjer och visioner för ett specifikt områdes framtida användning och utveckling.

Omvandlingsområde

Beskriver ett område där fritidshus kan få större byggrätter i en ny detaljplan för att omvandlas till året-runt-boenden. Omvandlingen förutsätter att vatten och avlopp kan ordnas i en gemensam, långsiktigt hållbar lösning för hela området.

Plan- och bygglagen

Svensk lagstiftning med bestämmelser om planläggning av mark, vatten och byggande. Syftet är att främja en hållbar samhällsutveckling för både människor och miljö.

Planeringsunderlag

Består av utredningar och inventeringar som

fungerar som underlag i den kommunala planeringen.

Planförslag

Kommunen tar fram ett förslag för hur ett specifikt mark- eller vattenområde ska användas. Sedan finns möjlighet för myndigheter och andra berörda att komma med synpunkter på förslaget.

Planprogram

Kan tas fram i ett inledande skede av en planprocess för att visa vilka förutsättningar och visioner som finns för ett område. Det utgör sedan utgångspunkten för fortsatt arbete.

Rekreationsområde

Område som utnyttjas för friluftsliv, återhämtning, motion och lek.

Rekreationsstråk

Gång- eller cykelväg i park eller naturmark där upplevelsevärden prioriteras.

Riskintresse

Områden som är av nationell betydelse för en rad olika samhällsintressen. I Köping finns ett flertal riksintressen bl.a. Mälarbanan, Köpings hamn och Mälaren med sina öar och strandområden.

Samråd

Ett tillfälle när kommuninvånare bjuds in för att ställa frågor, komma med synpunkter och diskutera ett planförslag.

Strandskydd

Strandskyddet ska långsiktigt trygga att medborgarna har tillgång till strandområden genom allemansrätten. Dessutom ska strandskyddet bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. Den strandskyddade zonen är 100 meter från strandlinjen både på land och i vattenområdet; för Mälaren gäller utökat strandskydd på 300 meter.

Vattendirektiv

Direktiv från EU som innebär att en god vattenstatus ska uppnås i alla medlemsländerns vatten innan år 2015. I undantagsfall ges dispens till år 2021 eller 2027 kommuner med särskild motivering.

Vattendistrikt

Sverige är indelat i fem vattendistrikt baserat på avrinningsområden. Köping tillhör Norra Östersjöns vattendistrikt.

Verksamhetsområde

Beskriver mark som används för arbetsplatser, restauranger, butiker med mera, det vill säga andra funktioner än bostäder.

Översiktsplan

Beskriver i huvuddrag hur mark- och vattenområden avses användas i framtiden och hur bebyggelsen avses utvecklas. Den är inte juridiskt bindande men ska ge vägledning för detaljplanering, bygglov och andra beslut som rör användning av mark- och vattenområden.

**KÖPINGS
KOMMUN**